

Sømna
kommune

Årsmelding

Sømna kommune

2018

Innhold

1. Rådmannens forord	3
2. Årsmeldingens formål	7
3. Organisasjonen	8
3.1 Administrativt organisasjonskart.....	8
3.2 Nøkkeltall for hele organisasjonen	8
3.3 Sykefravær	11
3.4 Økonomi	13
3.5 Utvalgte nøkkeltall for hele organisasjonen.....	17
3.6 utfordringer for kommunen som samfunnsutvikler, tjenesteyter og myndighetsutøver.....	22
4. Drift, utvikling og måloppnåelse	23
4.1 Rådmannen med stab	23
4.1.1 Prosjekter	27
4.2 Planprosesser.....	30
4.3 Sør-Helgeland barnevernstjeneste	31
4.4 Seksjon for HR.....	33
4.5 Barnehage	35
4.6 Berg skole.....	46
4.7 Vik skole	54
4.8 Enhet for helse	64
4.9 Enhet for pleie og omsorg	74
4.10 Enhet for kultur og velferd	85
4.11 Landbruk og næring.....	96
4.12 Teknisk og eiendom	105
4.13 HRIS	118
4.14 Politiske utvalg og råd	121
Vedlegg: Statistikk fra barnehage og skole	127
Barnehage	127
Skole	130

1. Rådmannens forord

For Sømna kommune var 2018 i likhet med 2017 et år preget av skjæringspunktet mellom fortid og fremtid og møtet mellom tradisjon og modernitet. Kommunens selvforståelse og deler av dens praksis er rotfestet i historie og kultur, samtidig som den kommunale organisasjonen prøver å predikere, forstå og tilpasse seg en kompleks og usikker fremtid.

Årsmeldingen for 2018 er i seg selv et eksempel på nyvinning. Vi har gått bort fra det tradisjonelle formatet. Denne årsmeldingen er utformet som en tilstandsrapport med nye krav til rapportering på nøkkeltall og resultatoppnåelse. Enhetene skal fortsette med sine «fortellinger», om enn i andre kanaler som f.eks. kommunens nett- og Facebooksider.

Vår evne til å forstå oss selv i disse spenningsfeltene vil langt på vei være med på å definere kommunens evne til å styre mot og tilpasse seg en fremtid vi ikke kjenner detaljene i.

Demografiske framskrivninger og regulatoriske og økonomiske rammebetingelser vet vi noe, men ikke nok om. Dybden og kompleksiteten i fremtidens utfordringer vil det være viktig å søke å kjenne så godt som mulig.

For den kommunale organisasjonen var 2018 et år for både konsolidering så vel som nytenking. Etter strukturelle endringer i den kommunale organisasjonen vedtatt i 2017 har nye styrings- og samhandlingsmekanismer funnet sin form. Året har også gitt innsikt i noen av de begrensninger som etablerte praksisformer har. Styringsmøtene mellom rådmannens stab og enhetene har fungert godt. Alle aktører har jobbet godt for å få dette til. Staben har søkt og evnet å fylle rollen som veileder for enhetene innenfor økonomi- så vel som personalområdet. Dette arbeidet skal utvikles videre i årene som kommer. Kommunens budsjettprosess er også under endring for å etablere dialogbaserte og involverende praksisformer i den kommunale organisasjonen. Rådmannens ledergruppe spiller en nøkkelrolle i dette arbeidet. Mer tid, energi og kreativitet investeres i kollektiv ledelse. Etter rådmannens vurdering er det gjort fremskritt her, men det gjenstår mye arbeid for å utvikle vår kapasitet til kollektiv og strategisk ledelse i komplekse omgivelser. Rådmannen er også tilfreds med at administrasjonens kapasitet nå er på det nivå der den skal være. Det er et viktig steg for veien videre.

Den kommunale økonomien har vært god også i 2018 med et positivt økonomisk resultat på i overkant av 5 millioner kroner. Her er det dog viktig å være klar over at utbetalingen på 6 millioner kroner fra Havbruksfondet bidro til et positivt resultat. Dette innebærer at den økonomiske driften i seg selv gikk i minus i 2018. Det har kommunen ikke råd til i det lange løp.

Innenfor det politiske området har kommunens folkevalgte fattet en rekke viktige avgjørelser. Disse gjennomgås i det følgende.

Februar:

Kommunens beitebruksplan ble vedtatt. Søknad om grensejustering for Trælnes behandles i kommunestyret. Forvaltningsrevisjonen av IKT i Sømna kommune legges frem.

April:

Budsjettprosessen for 2019-budsjettet og økonomiplanen vedtas. Kommunestyret uttaler seg om ekspertutvalgets forslag til nye oppgaver for de nye fylkeskommunene. Samarbeidsavtalen om folkehelsearbeid mellom Sømna kommune og Nordland fylkeskommune godkjennes. Kommunestyret vedtok også å innarbeide kantinedrift ved Vik skole i den ordinære driften.

Juni:

Første dag av kommunestyret ble det gjennomført et seminar med fagleder Dag-Henrik Sandbakken fra KS.

Regnskapet for 2017 og andre økonomisaker ble behandlet. Tilstandsrapporten for oppvekst, den første i sitt slag, ble behandlet. Det samme ble årsmeldingen for 2017.

Andre viktige saker var eiendomsstrategien for kommunen og den felles skolesatsingen for Sør-Helgeland. Rådmannen la også frem en perspektivsak om Sømna kommunes økonomi og utvikling for 2019.

August:

Fremdriftsplanen for oppfølging av eiendomsstrategien ble behandlet. Det samme ble spørsmålet om evt. avhending av det kommunale næringsbygget. Struktursak for

barnehagene var også oppe til behandling. Det samme var mandatet for arbeidsgruppen for nytt kultur- og kommunehus i Sømna.

Oktober:

En rekke økonomisaker ble behandlet, herunder tertialrapport nr 2 samt avgiftssaker for feiing og andre områder.

Fremtidig selskapsform for Helgeland Rehabilitering ble diskutert. Sømna fysiotrims ønske om utvidede lokaler var oppe til første gangs behandling.

Desember:

Årsbudsjettet for 2019 og økonomiplanen for 2019-2022 var som vanlig oppe til behandling. Økonomiplanen inneholdt for første gang den lovfestede handlingsdelen, og første utgave av Sømna barometeret var på plass. Viktige utredningsvedtak kom også med i vedtaket.

Andre saker inkluderte driftstilskudd til Bakketun barnehage og ordensreglement og prislister for haller og stadion.

I denne årsmelding har enhetene tatt med de viktigste sakene de har arbeidet med gjennom 2018. Noen av disse trekkes frem her:

- Staben har arbeidet med det nye personverndirektivet, styringsmøter, ledelse av flere team og utvalg og oppfølging av sykefraværet i organisasjonen.
- Barnehagen har en stabil og kompetent gruppe ansatte som sikrer god kvalitet i tilbudet, noe som er bekreftet av foreldreundersøkelsen gjennomført i 2018.
- Skolene jobber målbevisst på flere områder. Berg skole har hatt ekstern skolevurdering. Sømna har fått status som språkkommune. Kommunen er fra høsten 2018 med i den såkalte Oppfølgingsordningen for kommuner som over tid presterer for svakt.
- Legekontoret har prioritert kompetanseheving i 2018. Rekrutteringsutfordringer preget andre halvår.

- Pleie og omsorg arbeider godt med utvikling av heltidskultur og oppfølging av sykefravær. Rekrutteringssituasjonen er en fremtidig utfordring.
- Enhet for kultur og velferd hadde sitt første fulle virkeår i 2018. Det er stort fokus på forebyggende arbeid i NAV og flyktningetjenesten. Det er utfordringer med økning i antallet brukere av sosiale tjenester i NAV. Kulturskolen arbeider godt og deltar i et nasjonalt veiledningsprogram i regi av Kulturskolerådet.
- Enhet for landbruk har startet arbeidet med revidering av strategisk landbruks- og næringsplan. Enheten formidler store ressurser til kommunens viktigste næring.
- Enhet for teknisk og eiendom har omfattende oppgaver innenfor drift, forvaltning og utvikling av en rekke tjenesteområder. Bredbånd har vært et krevende område i 2018.
- Helgeland Rehabilitering i Sømna (HRIS) har i 2018 mistet en legespesialist. Tjenesten med basis i kontrakt med Helse Nord fortsetter. Utvikling av strategi for fremtidens tjenester har hatt prioritet.

Samarbeidet mellom politikk og administrasjon er godt. Rådmannen vil takke de folkevalgte for ansvarlig og kollaborativt virke gjennom hele 2018.

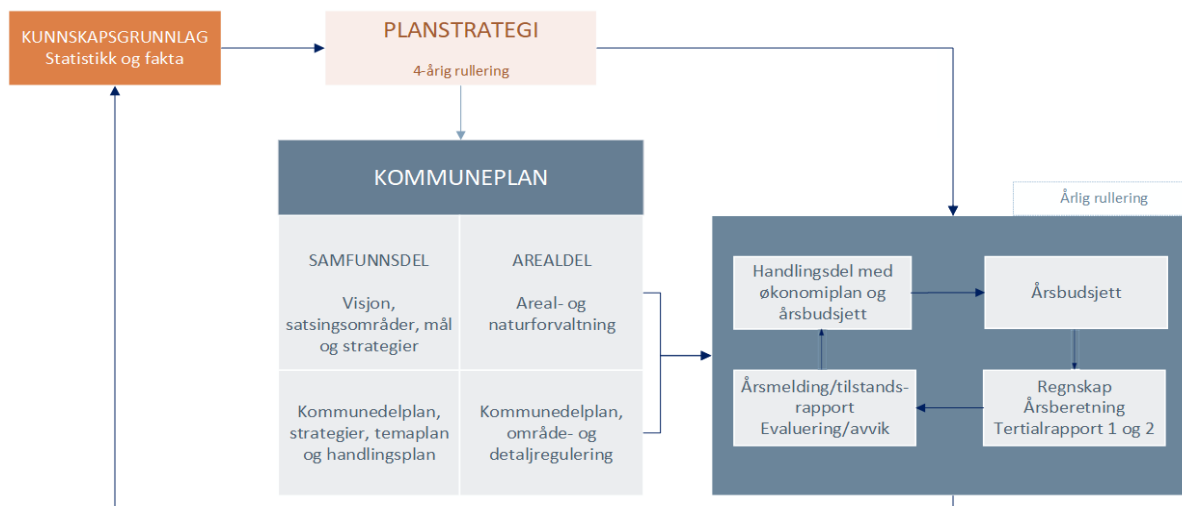
Ved utgangen av 2018 møter Sømna kommune utfordringer som er velkjente for små kommuner. Demografiske utviklingstrekk og realnedgang i frie inntekter svekker kommunens økonomiske bærekraft. Kommunen må i så måte evne å kombinere tiltak som gir mer kost-effektive tjenester med nødvendig tjenesteinnovasjon på flere områder. Kompetente medarbeidere og engasjerte ledere er kommunens viktigste ressurs i dette området.

Sømna, 29.05.19

Rådmann Øystein Johannessen

2. Årsmeldingens formål

Sømna kommunes plan- og styringssystem

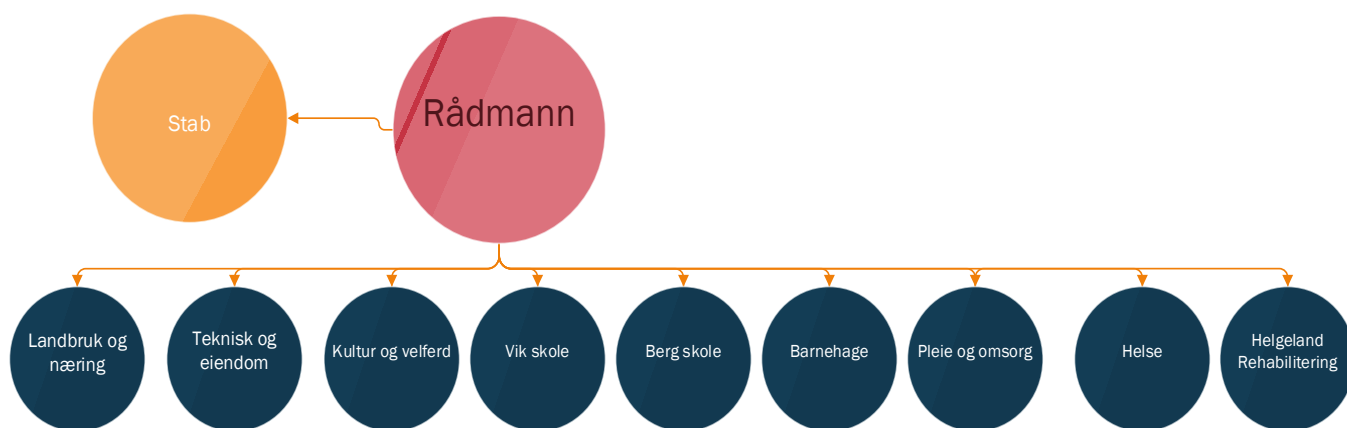
Siden vedtak i 2017 om å styrke kommunens plan- og styringssystem har det vært jobbet med små og store endringer for å sikre et helhetlig system, med en rød tråd fra kunnskapsinnhenting til vedtatte planer og tiltak. Et av målene er å forenkle både planer og rapportering. Det jobbes for å få årsmeldingen over i et format som har funksjon som tilstandsrapport. Dette for å sikre at vedtatte mål og tiltak blir fulgt opp, samt at det vil bli mer oversiktlig, både administrativt og politisk. I tillegg vil det i årsmeldingen være en oversikt over hva organisasjonen har gjennomført forøvrig i året som har gått.

Tidligere årsmeldinger har gjentatt punkter fra kommunens årsberetning. Det er derfor gjort et skille på dette fra 2018. Rapportering på likestilling, internkontroll og etikk kommer kun i årsberetningen. Innenfor økonomi er det kun hovedtallene som gjengis i årsmeldingen.

Det vil i årsmeldingen være noen ulikheter fra enhetene, spesielt i forhold til rapportering på nøkkeltall og indikatorer. Dette arbeidet er i startgroppen og det vil ta tid å utvikle dette til å bli mer balansert.

3. Organisasjonen

3.1 Administrativt organisasjonskart

3.2 Nøkkeltall for hele organisasjonen

Antall ansatte i hele kommunen fordelt på årsverk kvinner og menn, inkludert lærlinger

Antall ansatte kvinner	Antall årsverk kvinner	Antall ansatte menn	Antall årsverk menn
203	158	48	39

Alderssammensetning

Enhet	55 - 57	58 -59	60 - 61	62 +
Barnehage og skoleadm.	2	2	1	
Berg skole	3	4	4	2
HRIS		2		3
Helse	1		1	
Hjemmetjenesten	2	2	1	2
Stab og bibliotek	3		2	
Kultur og velferd	1			
Teknisk/næring/ landbruk/vaktmestertjenesten	2	1		2
Miljøterapi og psykiatri	1	2		
Sykehjem	2	3	2	3
Vik skole	6	1	2	3

Rådmann og stab

Antall ansatte kvinner	Antall årsverk kvinner	Antall ansatte menn	Antall årsverk menn	Økning eller reduksjon	Hovedfunksjon	Utfyllende kommentarer
3	2,3	1	1,0	0,50	12021	
0	0,0	1	1,0		12024	+ lærling
3	3,0	1	1,0		12022	
3	2,5	0	0,0	0,50	12023	
1	1,0				Fordelt	Logoped

Tilsetninger i stab:

- Økonomisjef i 100 % stilling.
- Saksbehandler fordelt med 50/50 på oppvekst og HR.
- Logoped i 100 % stilling. Stillingen er fordelt mellom skolene, HRIS, barnehagen, pleie- og omsorg.
- Fagleder plan og utvikling 100 % stilling.
- Vedtak om oppretting og utlysning av 100 % fast stilling som arkivleder.

I løpet av 2018 og ved inngangen til 2019 ble de fleste stillingene i stab besatt, sist ved rekruttering av fagleder for plan og utvikling. Dette innebærer at staben nå relativt sett er godt bemannet sett hen til tidligere år. Likevel er det fortsatt behov for å vurdere hvilken kompetanse og kapasitet staben trenger i fortsettelsen. Det er behov for å rekruttere en arkivleder, og i lys av de demografiske og økonomiske rammer kommunen styrer mot, er behovet for å ha tilstrekkelig med analysekompetanse i rådmannens stab økende.

Lærlinger

Sømna kommune har opprettet seks ordinære læreplaner. Vi tilstreber å ha lærlinger i alle plassene til enhver tid. I april hvert år er det hovedopptak av lærlinger. Det blir da gjort en vurdering av hvilke fag som skal prioriteres. Per tiden har vi ordinære lærlinger i følgende fag: IT, kokk, barne- og ungdomsarbeider og helsefagarbeider.

I tillegg gjøres noen stillinger om til en læreplass for en periode for at ansatte som vi allerede har i tjenesten skal kunne få ta fagbrev. Denne ordningen blir nå benyttet i Sømna kommune for ansatte i skoleverket og i pleie og omsorg.

3.3 Sykefravær

Sykefravær for hele kommunen som organisasjon

Type fravær	2018	2017	2016	2015
Legemeldt fravær	5,26	6,11	5,38	6,49
Egenmeldt fravær	1,78	2,00	1,72	1,76
Totalt sykefravær	7,04	8,11	7,10	8,25

Kostnad per sykefraværsdag i offentlig sektor er estimert til kr. 2.500. Da er ikke innleie av vikar tatt med.

Sykefraværet totalt for hele kommunen som arbeidsplass for 2018 er: **7,04 %** fordelt med **5,26 % på legemeldt** fravær og **1,78 % på egenmeldt** fravær. Dette er en nedgang fra 2017 på **13,19 %**. Sømna kommune har over flere år hatt en positiv utvikling når det gjelder sykefraværet.

Til sammenligning kan nevnes legemeldt fravær for:

- Nordland fylke: 5,9 %
- Sømna kommune (hele kommunen, privat og offentlig): 5,3 %

- Brønnøy kommune (Hele kommunen, privat og offentlig): 6,2 %
- Vega kommune (Hele kommunen, privat og offentlig): 6,0 %
- Vevelstad kommune (Hele kommunen): 7,0 %

Sømna kommune har hatt avtale om et inkluderende arbeidsliv (IA) siden 01.01.2003. Kommunen jobber etter mål og handlingsplan for IA-arbeidet. I 2019 skal denne planen revideres.

Sømna kommunes mål

- Redusere det totale sykefraværet til 4,5 %.
- Vurdere muligheten for å ha ca. 20 personer med redusert arbeidsevne i praksis/ arbeidstrening eller ordinært arbeid til enhver tid.
- I vår virksomhet skal gjennomsnittlig avgangsalder økes der det er hensiktsmessig for både arbeidsgiver og arbeidstaker.

Vi arbeider kontinuerlig med å forebygge og redusere sykefraværet. Sykefravær er fast tema i personalmøter, samarbeidsmøter med arbeidstakerorganisasjonene, styringsmøter og møter i ledergruppen. HR-seksjonen og enhetslederne har i tillegg gjennomgang av fravær per enhet og per ansatt hvor tiltak vurderes.

3.4 Økonomi

Regnskap 2018

	2016	2017	2018
Overskudd på drift (kroner)	3.950.960	5.048.724	5.120.826
Resultat investeringer (kroner)	0	0	0
Netto driftsresultat (kroner)	2.208.102	4.619.184	8.231.200
Netto driftsresultat av driftsinntekter (%)	1,04	2,26	3,53
Endring i lånegjeld (kroner)	-4566.539	-8.520.458	961.854
Endring i arbeidskapital (kroner)	3.129.103	2.731.399	10.835.619

Driftsregnskap

Sømna kommune fikk i 2018 et netto driftsresultat (driftsinntekter minus driftsutgifter og renter og avdrag) på kr. 8.231.000. Dette utgjør 3,53 % av driftsinntektene, som er over normtallet (1,75%). Det gode driftsresultatet må ses i sammenheng med utbetalingen fra havbruksfondet på kr. 6.186.000.

Etter allokering av egenkapitalen (bruk og avsetninger til fond) kom vi ut med et regnskapsmessig mindreforbruk på kr. 5.121.000. Uten utbetalingen fra havbruksfondet ville vi fått et regnskapsmessig merforbruk.

Som følge av strengere krav til anordning av utgifter har Sømna kommune i 2018 vært nødt til å ta noen grep knyttet til variabel lønn. Sømna kommune har tidligere praktisert 2 måneders etterskuddsvis utbetaling av variabel lønn. Det vil si at lønn opptjent i oktober blir utbetalt i desember. For å komme ajour i henhold til anordningen har Sømna kommune i 2018 hatt 14 utbetalinger av variabel lønn. Dette har medført en ekstra kostnad i regnskapet på ca. kr. 2.700.000. Med anordning menes at alle kjente utgifter/utbetalinger og inntekter/innbetalinger i året skal tas med i regnskapet for vedkommende år, enten de er betalt eller ikke når regnskapene avsluttes.

Kommunens driftsinntekter per innbygger

115 793 kroner

Kommunens driftsutgifter per innbygger

111 729 kroner

Investeringsregnskap

Investeringsregnskapet for 2018 er gjort opp i null.

Investeringene i anleggsmidler har i 2018 vært kr. 16.400.000. Av dette er 11 millioner finansiert med bruk av lån. De største prosjektene i 2018 har vært renovering av Sømnahallen med en kostnadsramme på 7 millioner, renovering av Sømna omsorgssenter med en kostnadsramme på 2.900.000 og reasfaltering av kommunale veier med en

kostnadsramme på 2 millioner. I tillegg er det gjennomført en rekke mindre prosjekter innenfor investeringsregnskapet.

Lånegjeld

I 2018 har vi betalt følgende ordinære avdrag drift	10.480.934,00
I 2018 har vi betalt følgende ordinære avdrag investering	557.359,42
I 2018 har vi betalt ekstraordinært avdrag investering	497.619,12
Sum avdrag	11.535.912,54
Låneopptak 2018	12.497.767,00
Netto økning i lånegjeld	961.854,46

Det var i investeringsbudsjettet for 2018 budsjettet med et ekstraordinært avdrag på 2 millioner. Dette ble ved en feil ikke belastet konto før 2019. Dette ble satt av på bundet fond i 2018. Hadde dette blitt betalt på riktig tidspunkt ville vi hatt en reduksjon i lånegjeld på ca. 1 million.

Beregnet minimumsavdrag for Sømna kommune var i 2018 kr. 6.200.000. Sømna kommune ligger for regnskapsåret 2018 godt over dette.

Kommunens lånegjeld per innbygger

73 356 kroner

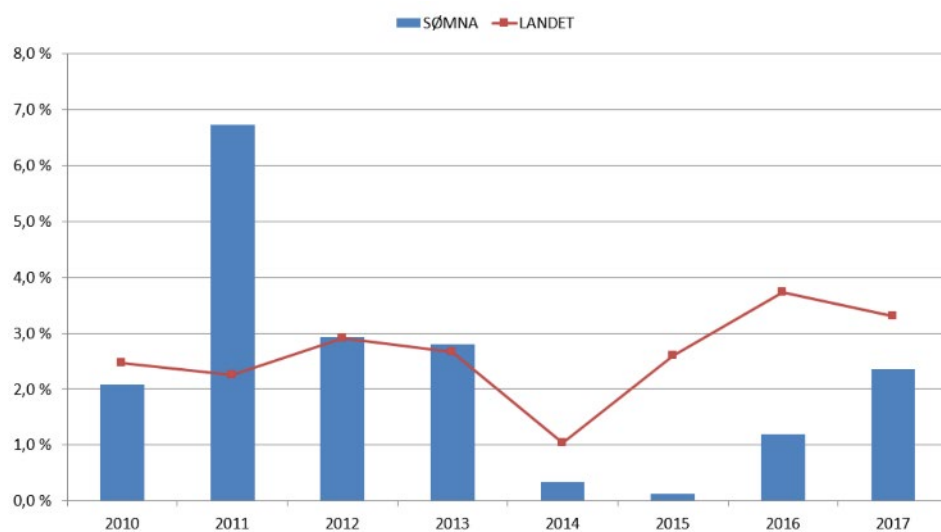
Fond

	Beholdn. 01.01.18	Avsetninger	Bruk av fond driftsregnskap	Bruk av fond inv.regnskap	Beholdn. 31.12.18
Disposisjons- fond	25.167.534	8.248.886	3.841.375	0	29.575.045
Bundne driftsfond	10.276.585	4.675.474	1.273.887	0	13.678.171
Ubundne investerings- fond	0	0		0	0
Bundne investerings- fond	7.516.479	2.165.042		647.664	9.033.858
Samlede avsetninger og bruk av avsetninger	42.960.599	15.089.402	5.115.262	647,664	52.287.074

- Sømna kommune har i 2018 økt sine avsetninger med kr. 9.327.000
- Disposisjonsfond har økt med kr. 4.408.000 og bundne fond med kr. 4.919.000
- Normen for disposisjonsfond sier at denne bør være på 10 % av driftsinntektene
- Disposisjonsfondene er nå på 12,68 %. Her understrekes det at over 76 % av disposisjonsfondene er avsatt til pensjon, flyktninger og det kommunale næringsfondet.

Netto driftsresultat etter netto bundne fondsavsetninger som andel av driftsinntekter

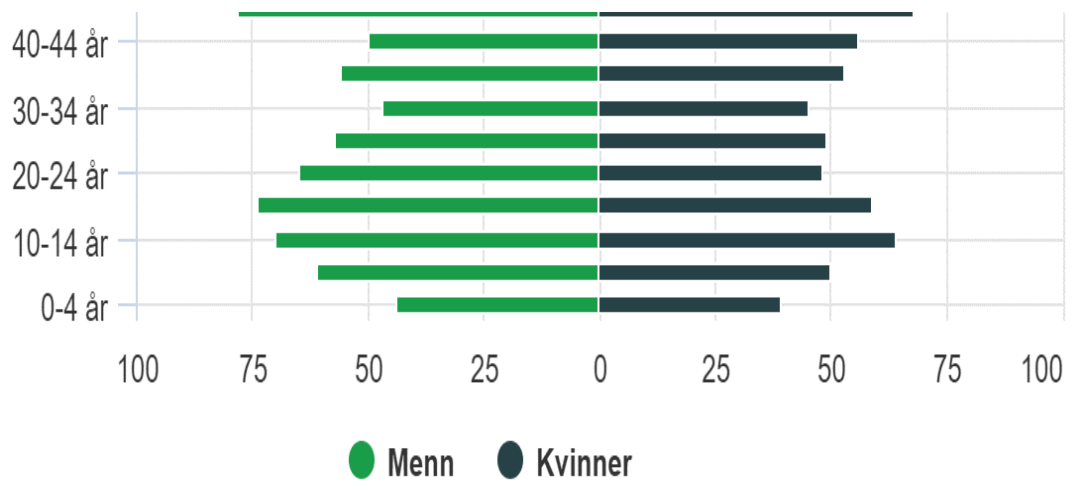
3.5 Utvalgte nøkkeltall for hele organisasjonen

Befolkningsframskriving

Basert på hovedalternativet med MMMM (middel vekst i forhold til fruktbarhet, levealder, innenlandsk flytting og innvandring). Tar utgangspunkt i folketallet ved inngangen av 1. kvartal 2018.

	2018	2020	2025	2030	2035	2040
Menn						
0-17 år	220	212	197	179	170	166
18-49 år	397	387	369	383	371	358
50-66 år	225	244	255	242	229	211
67-79 år	139	135	147	142	165	184
80-89 år	42	41	49	73	68	70
90 år og eldre	9	10	9	10	12	20
Kvinner						
0-17 år	191	185	163	160	161	157
18-49 år	341	333	315	293	283	267
50-66 år	248	243	247	241	212	203
67-79 år	137	149	158	155	167	175
80-89 år	57	57	63	80	93	88
90 år og eldre	14	13	18	19	22	30
	2020	2009	1990	1977	1953	1929

Aldersfordeling

Kilde: Folkemengde, Statistisk sentralbyrå

Utvalgte og viktige nøkkeltall kan oppsummeres som følger:

4. kvartal 2018 var det

2 014 innbyggere

Det var en vekst på

1 person

Om befolkningsframskrivingen slår til vil det i 2030 være

1 977 innbyggere

Og i 2040

1 929 innbyggere

I 2018 ble det født

16 personer

Antall døde var

25 personer

Og kommunen hadde en nettoflytting på

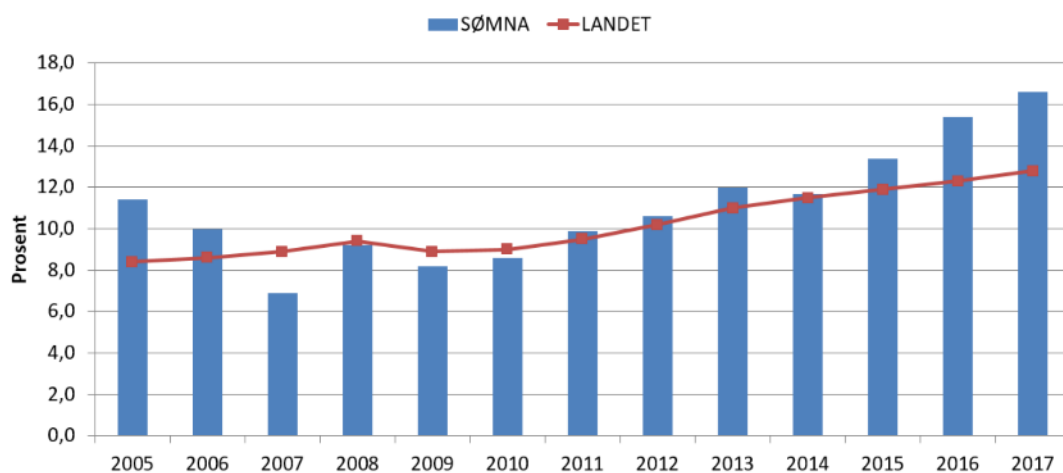

1 person

Sosial ulikhet

Andel barn i lavinntektsfamilier i Sømna er økende. De siste kjente tall er fra 2017 og viser at det i Sømna er 16,6 % målt mot landssnittet på 12,8 %. Sosiale ulikheter er en betydelig samfunnsutfordring. Stor inntektsulikhet kan bidra til at barn ikke har like muligheter til å delta i samfunnet og leve det livet de måtte ønske. Det kan også påvirke helse.

Andel personer 0-18 år i husholdninger med lavinntekt

At kommunen har fokus på blant annet helsefremmende barnehage og skole er ett av tiltakene Sømna gjør for å bidra til å utjevne sosiale forskjeller. Dette er et tema som berører alle enheter og som krever et økt fokus fremover.

3.6 Utfordringer for kommunen som samfunnsutvikler, tjenesteyter og myndighetsutøver

I arbeidet med kommuneplanens samfunnsdel ble kommunens utfordringer diskutert blant administrasjon og kommunestyre og følgende ble trukket frem som kommunens 10 viktigste utfordringer. Ledergruppen har gjennomført en prosess i 2018 for å oppdatere kommunens viktigste utfordringer. Dette ble gjort med tanke på at samfunnet er i konstant endring og de utfordringene vi ble enige om i april 2017, kan ha endret seg. Et felles administrativt ståsted av hva som er kommunens utfordringer er viktig i arbeidet med prioriteringen av budsjett og handlingsplan.

Ledergruppa kom frem til følgende 8 hovedutfordringer:

- Sikre kompetent arbeidskraft
- Nærings- og arbeidsplasser (reiseliv og landbruk)
- Digitalisering (fremtidsrettet og effektiv)
- Attraktiv bostedskommune (stabil/vekst i folketallet)
- Bærekraftige tjenester (økonomi og kvalitet)
- Gode og trygg oppvekst
- Steds- og samfunnsutvikling
- Forebygging blant alle

4. Drift, utvikling og måloppnåelse

Kommuneplanens samfunnsdel ble vedtatt i 2017 og inneholder overordnede mål og strategier som skal gi føringer for utviklingen i Sømna kommune. De tre overordnede målene er;

Bærekraftig kommune - Helsefremmende lokalsamfunn - Attraktiv bostedskommune.

Under hvert hovedmål er det ulike strategier for å nå hovedmålene. Disse danner utgangspunktet for årsmeldingen.

4.1 Rådmannen med stab

Det er flere oppgaver som berører mange enheter og som koordineres av rådmannen og hans stab:

GDPR - The general data protection regulation - EU's forordning for personvern

Personvernforordningen trådte i kraft fra og med 1. juli 2018 og er den største endringen på personvernfronten på 20 år. Det nye regelverket gir virksomheter nye og innskjerpede plikter og enkeltpersoner nye rettigheter. Alle enheter i kommunen har hatt en gjennomgang av hvilke personopplysninger som behandles og vurdert rutinene for behandlingene. Sømna kommunen har i samarbeid med Brønnøy, Vega og Vevelstad anskaffet elektronisk programvare for personvernarbeidet og kommunene har felles personvernombud. Sømna kommune har utpekt personvernombud, noe som er pålagt etter forordningen.

Digitalisering

Som de fleste andre små kommuner har Sømna kommune en liten bemanning. På IT-området er bemanningen av teknisk art, og organisasjonens digitale modenhet er lav. Det

viktigste grepet for å øke den digitale modenheten er å rulle ut og ta i bruk sak-/arkivsystemet ephorte på alle våre enheter. Her skal organisasjonen styrkes med en arkivleder som vil stå helt sentralt i dette arbeidet. Målsettingen er at Sømna kommune skal fulldigitalisere vår saksbehandling.

På to andre områder er det gevinster å hente ved digitalisering av informasjon og tjenester. Det ene området er at publikum lett skal kunne finne korrekt og oppdatert faktainformasjon på kommunens nettsider. Kommunens nettsider er oppdatert gjennom et samarbeid med de andre samarbeidskommunene i regionen og leverandøren. Det andre området er utvikling av digitale selvbetjeningsløsninger. Her er de første løsningene på vei. Barnehageopptaket gjennomføres nå digitalt, og vi forventer å se en klar dreining fra papirbaserte til digitale løsninger.

Sømna kommune deltar i den nasjonale finansieringsløsningen for digitale fellesløsninger, DigiFin. Dette gir kommunen videre tilgang til utvikling av fellesløsninger som vil også vil øke kommunens digitale modenhet.

Interkommunalt samarbeid

Norske kommuner blir i økende grad underlagt nasjonale myndighetskrav om bemanningsnormer og hvilke stillinger kommunene skal ha tilgang til som for eksempel psykologer, ergoterapeuter m.v. Denne utviklingen innebærer at mange små kommuner søker samarbeidsløsninger som ivaretar og kombinerer økonomisk bærekraft med tilstrekkelig tilgang til disse fagressursene. Sømna kommune deltar i ca. 40 ulike samarbeidsrelasjoner i regionen.

Rådmannsutvalget for Sør-Helgeland (RUSH) har vurdert dagens interkommunale samarbeidsløsninger. Konklusjonen på vurderingen er at ingen av samarbeidstiltakene bør avsluttes, men det er rom for forbedring blant flere av disse tiltakene.

Nye områder er også gjenstand for vurdering. En samlet landbruksforvaltning for regionen vil sikre et godt og robust fagmiljø. På skoleområdet vil ressursene bli samlet i et skolefaglig

ressurssenter for regionen som samler skolefaglig kompetanse, PPT (Pedagogisk-psykologisk tjeneste) og RKK (Regionalt kompetansekontor).

Tverrfaglig lederteam for barn og unge

Rådmannen koordinerer teamet som består av ansatte som jobber med/mot barn og unge, både kommunalt og interkommunalt. Teamet har hatt 3 møter i 2018. Det er saker på systemnivå som diskuteres/vedtas.

Kvalitetsarbeid

Det er opprettet et Kvalitetsutvalg (KU) som har til hovedoppgave å bistå rådmannen på overordnet nivå i det forebyggende og kvalitetsfremmende arbeidet i kommunen. KU består av fire representanter fra arbeidsgiver og fire representanter fra arbeidstakersiden.

Hovedverneombudet representerer arbeidstakersiden og er fast medlem av KU. Rådmann og personalsjef er også fast medlemmer av KU. Det er arbeidsgiver som har lederfunksjonen i kvalitetsutvalget.

Utvalget består nå av:

- Rådmann fast leder og fast medlem
- Leder plan og utvikling
- Enhetsleder pleie og omsorg
- HR-sjef - fast medlem
- Fagforbundet v/HTV
- Utdanningsforbundet v/HTV
- Hovedverneombud – fast medlem
- Det skal velges et nytt medlem fra arbeidstakersiden

I 2018 har det vært noe mindre aktivitet enn tidligere år. Noen av sakene som har vært drøftet er handlingsplan HMS-arbeid, internkontroll, GDPR, avvikshåndtering og risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS).

Felles profil

Det er utarbeidet felles grafikk for kommunen som skal benyttes på mail, i presentasjoner, i dokumenter osv.

MOT

Det ble utdannet 3 nye unge motivatorer fra 9. klasse, slik at de tilsammen har blitt 5 unge motivatorer. Det er gjennomført styremøte med kommunens MOT-ledelse og den regionale MOT-ledelsen der den årlige MOT-undersøkelsen ble presentert. Den viser at elever og lærere mener arbeidet med MOT har effekt. Ledende helsesøster ble nytt styremedlem i 2018. Skolen som samfunnsbygger er inne i det andre av året i avtalen og det har vært gjennomført mange økter på ungdomstrinnet med MOT-coachene.

Folkehelse

Det er inngått ny samarbeidsavtale med Nordland fylkeskommune om folkehelsearbeid. Dette er en 3-årig avtale basert på utfordringer i kommunen. Kommunen får årlig tilskudd på ca. 200.000 kr. for å ha ansatt folkehelsekoordinator og for å jobbe med å nå målene i samarbeidsavtalen. Det er to obligatoriske mål; helsefremmende skoler og barnehager og bo- og nærmiljø. Andre mål og tiltak er det kommunen som utarbeider basert på lokale utfordringer. Det ble høsten 2018 gjennomført folkehelseuke i samarbeid med Sømna Frivilligsentral. Det var høy aktivitet og god deltakelse.

Miljørettet helsevern

Det er ikke gjennomført noen tilsyn av forum for miljørettet helsevern i 2018, bortsett fra lekeplasskontroller som er utført i henhold til plan. Det er et etterslep på tilsyn og oppfølging. Det skyldes kapasitetsutfordringer. Dette må ha et større fokus i 2019.

4.1.1 Prosjekter

- **Nærmiljøprosjekt**

I 2018 avsluttet kommunen det 3-årige nærmiljøprosjektet: "Kartlegging og utviklingsarbeid om nærmiljø og lokalsamfunn som fremmer folkehelse". Dette har vært gjennomført i samarbeid med Nordland fylkeskommune og Helsedirektoratet og Sømna har vært en av 12 kommuner i Nordland som har deltatt. Kommunen har fått et tilskudd på kr. 260.000. I prosjektet har det vært fokus på å øke kompetansen på planarbeid og medvirkning. Det har vært prøvd ut nye metoder for medvirkning, blant annet gjennom arbeidet med ny samfunnsdel og det har vært jobbet med å få en felles forståelse av rullerende planlegging som grunnlag for å bygge opp et nytt plansystem.

Det har vært et mål å styrke samarbeidet med frivillige lag og organisasjoner og i 2018 gjennomførte Frivillighet Norge en stor kartlegging for kommunen; [Frivilligheten + kommunen = sant](#) og denne ligger til grunn for den fremtidige frivillighetsmeldingen som skal utarbeides i 2019. I tillegg har kunnskap om hva som bidrar til økt livskvalitet og trivsel vært i fokus og som en avslutning på prosjektet deltok hele formannskapet på Helsedirektoratets avslutningskonferanse i Stavanger; "Gode lokalsamfunn".

- **Prosjektet Liv i Bygda**

Dette prosjektet ble avsluttet i 2018. Prosjektet har vært et samarbeid mellom Brønnøy og Sømna kommune. Resultater og lærdommer er dokumentert i sluttrapporten fra prosjektet, som er tilgjengelig via Sømna kommunes nettsider. [Liv i bygda - sluttrapport](#)

Prosjektet ble startet opp for flere år siden. I 2016 ble prosjektet «restartet» ved at Hans Gunnar Holand ble ansatt som prosjektleder. I prosjektets siste år har man fokusert på landbruk, bolyst m.m., Sommardagan og ulike signalprosjekter. Innenfor en så stor bredde er resultatene varierte. Innenfor landbruk har prosjektet gitt gode resultater. Det er gjennomført seminar og kunnskapsbyggende tiltak innenfor reiseliv, og prosjektet har vært involvert i viktige aktiviteter som Sommardagan i Sømna og spørsmålet om utsmykking av Allbrukshuset på Berg.

Økonomien i prosjektet har vært god. Bidrag fra Nordland fylkeskommune, Fylkesmannen i Nordland og de to samarbeidskommunene har gjort dette mulig.

Prosjektets fotavtrykk går i to retninger. For det første har prosjektet gitt viktige, konkrete resultater, slik sluttrapporten beskriver. Resultatoppnåelsen varierer naturlig nok noe fra område til område. Den andre retningen, som i det lange løp er kanskje vel så viktig, er at prosjektet har styrket erkjennelsen av at vi i vår region ikke kan løse våre utfordringer om vi står alene.

Oppfølging av vedtak som koordineres av stab

- **Tobakksfri arbeidstid**

I sak 46/18, 25.10 ble det vedtatt tobakksfri arbeidstid for ansatte i kommunale virksomheter som har kontakt med barn, unge pasienter og publikum. Det ble også vedtatt røykfri arbeidstid for øvrige ansatte i kommunale virksomheter. Forbudet er varslet at vil bli gjeldende fra 1.3.19. Vedtaket og retningslinjene skal innarbeides i arbeidsreglementet for Sømna kommune.

Tilsyn/forvaltningsrevisjoner

IKT

Kommunerevisjonen har gjennomført en forvaltningsrevisjon innenfor IKT. Rapporten fra forvaltningsrevisjonen ble behandlet i kommunestyret i møte 14.2.2018, sak PS 8/18.

Følgende vedtak ble fattet:

1. Kommunestyret slutter seg til kontrollutvalgets uttalelse i sak 20/2017 i møte 5.12.2017.
2. Kommunestyret ber rådmannen følge opp anbefalingene fra forvaltningsrevisjonens rapport innenfor rammene av kommunens digitaliseringsarbeid og rapportere tilbake til kontrollutvalget innenfor fristen på 6 måneder fra kommunestyrets behandling av forvaltningsrevisjonsrapporten

Rapporten fra forvaltningsrevisjonen inneholdt følgende anbefalinger:

- Kommunen bør sikre at digitaliseringsstrategi inneholder det som forventes av en IKT-strategi som viser overordnede mål og veivalg samt konkrete handlingsplaner, herunder en sikkerhetsnorm/strategi og en plan for investering og utskifting av maskinvare.
- Kommunen bør tydeliggjøre og dokumentere ansvar og myndighet innenfor IKT-området og herunder etablere rutiner for hvem som skal ta tilgang til hva.
- Kommunen bør utarbeide en internkontroll på IKT-området.
- Kommunen bør oppdatere ROS-analysen.

Rådmannen rapporterte tilbake til kontrollutvalget i brev av 13.8.2018 angående oppfølgingen av rapportens anbefalinger.

4.2 Planprosesser

I 2017 ble kommunens planstrategi for 2017-2019 vedtatt. Dette er en oversikt over hvilke planer kommunen skal utarbeide i planperioden (valgperioden). Planbehovet i kommunen er omfattende og det er et stort etterslep. Positivt er det at man i 2018 har gjort et løft på plansiden, men det er et tids- og ressurskrevende arbeide.

- I 2018 valgte vi å slå sammen kommuneplanens lovpålagte **handlingsdel** til kommuneplanens samfunnsdel og økonomiplanen. Disse planene er blant de viktigste planene kommunen har å styre etter og denne koblingen vil bidra til en større relevans fra planer til gjennomføring. I dokumentet har det blitt utarbeidet et "Sømnabarometer". Det består av et sett med måleindikatorer som ledergruppen har valgt ut. De baserer seg på hovedmålene og utfordringene til kommunen som ble vedtatt i kommuneplanens samfunnsdel i 2018.
- **Kommuneplanens arealdel.** Arbeidet har holdt på gjennom hele året. Det har vært lagt ned en stor innsats for å digitalisere alt kartmateriell. Arbeidet ferdigstilles i 2019.
- **Strategisk landbruks- og næringsplan** fikk vedtak om oppstart i 2018. Arbeidet ferdigstilles i 2019.
- **Beitebruksplan for Sømna 2018-2024** ble vedtatt i februar. De aller fleste tiltakene er gjennomført.
- Høsten 2018 søkte kommunen om tilskuddsmidler til å utarbeide **temaplan for habilitering og rehabilitering**. Det ble tildelt 250.000 kr. og arbeidet kom i gang i november. Antatt ferdigstillelse juni 2019.
- **Kystzoneplan.** Interkommunal plan som det har vært jobbet med i mange år. Den skal til behandling høsten 2019.

Plan	Oppgave	Ferdigstilt	Oppstart
Handlingsdel	1. om	100%	2017
Arealplan	2. om	100%	2017
Landbruksplan	3. om	100%	2017
Beitebruksplan	4. om	100%	2017
Temaplan for habilitering og rehabilitering	5. om	100%	2017
Kystzoneplan	6. om	100%	2017
Strategisk landbruks- og næringsplan	7. om	100%	2017
Handlingsdel	8. om	100%	2017
Arealplan	9. om	100%	2017
Landbruksplan	10. om	100%	2017
Beitebruksplan	11. om	100%	2017
Temaplan for habilitering og rehabilitering	12. om	100%	2017
Kystzoneplan	13. om	100%	2017
Strategisk landbruks- og næringsplan	14. om	100%	2017
Handlingsdel	15. om	100%	2017
Arealplan	16. om	100%	2017
Landbruksplan	17. om	100%	2017
Beitebruksplan	18. om	100%	2017
Temaplan for habilitering og rehabilitering	19. om	100%	2017
Kystzoneplan	20. om	100%	2017
Strategisk landbruks- og næringsplan	21. om	100%	2017
Handlingsdel	22. om	100%	2017
Arealplan	23. om	100%	2017
Landbruksplan	24. om	100%	2017
Beitebruksplan	25. om	100%	2017
Temaplan for habilitering og rehabilitering	26. om	100%	2017
Kystzoneplan	27. om	100%	2017
Strategisk landbruks- og næringsplan	28. om	100%	2017
Handlingsdel	29. om	100%	2017
Arealplan	30. om	100%	2017
Landbruksplan	31. om	100%	2017
Beitebruksplan	32. om	100%	2017
Temaplan for habilitering og rehabilitering	33. om	100%	2017
Kystzoneplan	34. om	100%	2017
Strategisk landbruks- og næringsplan	35. om	100%	2017
Handlingsdel	36. om	100%	2017
Arealplan	37. om	100%	2017
Landbruksplan	38. om	100%	2017
Beitebruksplan	39. om	100%	2017
Temaplan for habilitering og rehabilitering	40. om	100%	2017
Kystzoneplan	41. om	100%	2017
Strategisk landbruks- og næringsplan	42. om	100%	2017
Handlingsdel	43. om	100%	2017
Arealplan	44. om	100%	2017
Landbruksplan	45. om	100%	2017
Beitebruksplan	46. om	100%	2017
Temaplan for habilitering og rehabilitering	47. om	100%	2017
Kystzoneplan	48. om	100%	2017
Strategisk landbruks- og næringsplan	49. om	100%	2017
Handlingsdel	50. om	100%	2017
Arealplan	51. om	100%	2017
Landbruksplan	52. om	100%	2017
Beitebruksplan	53. om	100%	2017
Temaplan for habilitering og rehabilitering	54. om	100%	2017
Kystzoneplan	55. om	100%	2017
Strategisk landbruks- og næringsplan	56. om	100%	2017
Handlingsdel	57. om	100%	2017
Arealplan	58. om	100%	2017
Landbruksplan	59. om	100%	2017
Beitebruksplan	60. om	100%	2017
Temaplan for habilitering og rehabilitering	61. om	100%	2017
Kystzoneplan	62. om	100%	2017
Strategisk landbruks- og næringsplan	63. om	100%	2017
Handlingsdel	64. om	100%	2017
Arealplan	65. om	100%	2017
Landbruksplan	66. om	100%	2017
Beitebruksplan	67. om	100%	2017
Temaplan for habilitering og rehabilitering	68. om	100%	2017
Kystzoneplan	69. om	100%	2017
Strategisk landbruks- og næringsplan	70. om	100%	2017
Handlingsdel	71. om	100%	2017
Arealplan	72. om	100%	2017
Landbruksplan	73. om	100%	2017
Beitebruksplan	74. om	100%	2017
Temaplan for habilitering og rehabilitering	75. om	100%	2017
Kystzoneplan	76. om	100%	2017
Strategisk landbruks- og næringsplan	77. om	100%	2017
Handlingsdel	78. om	100%	2017
Arealplan	79. om	100%	2017
Landbruksplan	80. om	100%	2017
Beitebruksplan	81. om	100%	2017
Temaplan for habilitering og rehabilitering	82. om	100%	2017
Kystzoneplan	83. om	100%	2017
Strategisk landbruks- og næringsplan	84. om	100%	2017
Handlingsdel	85. om	100%	2017
Arealplan	86. om	100%	2017
Landbruksplan	87. om	100%	2017
Beitebruksplan	88. om	100%	2017
Temaplan for habilitering og rehabilitering	89. om	100%	2017
Kystzoneplan	90. om	100%	2017
Strategisk landbruks- og næringsplan	91. om	100%	2017
Handlingsdel	92. om	100%	2017
Arealplan	93. om	100%	2017
Landbruksplan	94. om	100%	2017
Beitebruksplan	95. om	100%	2017
Temaplan for habilitering og rehabilitering	96. om	100%	2017
Kystzoneplan	97. om	100%	2017
Strategisk landbruks- og næringsplan	98. om	100%	2017
Handlingsdel	99. om	100%	2017
Arealplan	100. om	100%	2017

4.3 Sør-Helgeland barnevernstjeneste

Barneverntjenesten Sør- Helgeland har 18,5 stillingshjemler, av disse stod en halv stilling vakant gjennom hele året. 3,8 stillinger har over tid vært finansiert gjennom statlige midler. Disse midlene ble videreført i 2018.

Som følge av langvarig kritikk av norsk barnevern gav Barne- og likestillingsdepartementet i 2018 Bufdir i oppdrag å vurdere risikobildet i de kommunale barneverntjenestene. På grunnlag av utvalgte indikatorer, blant annet andelen fristbrudd i undersøkelsessaker og andelen tilsyn i fosterhjem, ble tjenestene plassert i et trafikklys-system. 75 kommuner fikk rødt lys, som betyr at det er betydelig risiko for at lovpålagte krav ikke blir oppfylt. Barneverntjenesten Sør- Helgeland ble plassert i grønn kategori, som betyr få eller ingen avvik.

Imidlertid har også vi områder det må jobbes med både for å redusere risiko for svikt og øke kvaliteten på tjenestene våre. I 2018 satte vi derfor i verk flere langsiktige tiltak, så som kompetanseheving for alle ansatte, revisjon av rutinebeskrivelser og innføring av nye prosedyrer for internkontroll.

Arbeidet med å etablere en akuttberedskap ble sluttført i desember 2018, slik at barn og familier i akutt krise nå kan kontakte barneverntjenesten utenfor alminnelig kontortid.

Nøkkeltall hele for hele tjenesten

Barneverntjenesten mottok 2018 128 nye bekymringsmeldinger mot 192 i 2017. Vi hadde ingen fristoverskridelser på gjennomgang av innkommende meldinger.

9 bekymringsmeldinger ble henlagt, resten gikk til undersøkelse. Tjenesten hadde få fristoverskridelser på undersøkelser i 2018.

Per 31.12.18 mottok

- 65 barn hjelpetiltak
- 41 barn omsorgstiltak
- 8 barn ettervern
- 32 barn hadde krav på tilsyn

Økonomi avd. Sømna

Budsjett 2018	Regnskap 2018	Avvik kroner	Avvik prosent
4.533.080	5.370.987	- 837.907	18,48

Avviket skyldes foruten enkelte særlig kostnadskrevende tiltak, økte utgifter til bruk av tolk og advokattjenester. Det siste som følge av økning i antallet anke- og tilbakeførings saker.

4.4 Seksjon for HR

Antall ansatte kvinner	Antall årsverk kvinner	Antall ansatte menn	Antall årsverk menn	Økning eller reduksjon	Hovedfunksjon	Utfyllende kommentarer
3	2,5	0	0	0,5	12023	Opprettet 0,5 årsverk fra 01.08.18. Reell økning er 0,3 årsverk

Type sykefravær	Prosent
Legemeldt sykefravær	5,96
Egenmeldt sykefravær	5,41
Totalt sykefravær	11,37

Resultater

- Det har vært en økning med 0,5 (0,3) årsverk på HR, noe som har vært positivt. Det er behov for en ytterligere økning med 0,5 årsverk i forhold til de arbeidsoppgaver enheten har per tiden, spesielt med tanke på utviklingsarbeid.
- Det er godt arbeidsmiljø og godt samarbeid.
- Seksjonen har utfordringer i forhold til at vi mangler elektronisk personalsystem, andre digitale løsninger og at ikke hele organisasjonen har arkivsystemet Ephorte.
- Seksjonen har hatt påfyll av kompetanse når det gjelder lover, regelverk og systemet Agresso.

- Det er lagt ned mye arbeid på arbeid med GDPR både på HR-seksjonen og for kommunen generelt. Kurs er gjennomført.
- Det er gjennomført workshop med Arkiv i Nordland
- Det er behandlet ca. 440 søknader på stillinger
- Inngått avtale om elektronisk delegasjonsreglement
- Seminar om oppfølging sykefravær, felles skolering HA, avholdt førstehjelps- og livredderkurs, KLP dag
- Det er gjennomført lokale forhandlinger i kapittel 3 og 5
- Det er fortsatt mange arbeidsoppgaver som ikke er digitalisert. Dette gjør arbeidet mindre effektivt.

Økonomi

Budsjett 2018	Regnskap 2018	Avvik kroner	Avvik prosent
1.607.000	1.654.996	47.996	2,99

Avviket skyldes at det ikke ble overført lønnsmidler til 50 % nyopprettet stilling som saksbehandler fra og med 01.08.18.

Oppfølging av vedtak

Opprettet 0,5 årsverk som saksbehandler på HR-seksjonen. Stillingen ble utlyst eksternt og ny medarbeider begynte i stillingen 01.08.19.

4.5 Barnehage

Antall ansatte kvinner	Antall årsverk kvinner	Antall ansatte menn	Antall årsverk menn	Økning eller reduksjon	Hovedfunksjon	Utfyllende kommentarer
5	5				Pedagogisk leder	Dispensasjon i ped. lederstilling 14.08-31-12.18
4	3,15				Barnehagelærer	
3	2,85				Barne- og ungdomsarbeider	
6	5				Assistent	
2	1,5				Styrer Ass. styrer	
3	2,6				Spesiallærer Ekstraressurs styrking førskoletiltak	
2	0,75				Renhold	

Type sykefravær	Prosent
Legemeldt sykefravær	Berg barnehage: 7,17 Vik barnehage: 7,44
Egenmeldt sykefravær	Berg barnehage: 1,98 Vik barnehage: 2,58
Totalt sykefravær	Berg barnehage: 9,74 Vik barnehage: 9,60

Sømna barnehage drives som en enhet fordelt på to bygg. Barnehagene drives etter tradisjonell avdelings-modell, og barna går i sine faste avdelinger inndelt etter alder. Dette mener vi er med på å skape forutsigbarhet i hverdagen både for barna og de ansatte. Berg barnehage har 3 avdelinger med plass til 42 barn daglig, og Vik barnehage har 2 avdelinger med plass til 26 barn daglig. Totalt gir det oss en kapasitet på 68 plasser. Berg barnehage har så å si hatt full dekning gjennom hele året, mens det i Vik har vært noe ledig kapasitet.

Vårt viktigste mandat er å bidra til at barn som går i barnehage får en god barndom preget av trivsel, vennskap og lek. Derfor er vi opptatt av at barna får oppleve mestring og læring, og vi jobber aktivt med å skape et allsidig og stimulerende miljø innenfor de rammene vi har. Det er nedfelt i rammeplanen at barnehagen skal ha en helsefremmende og forebyggende funksjon og at den skal bidra til å utjevne sosiale forskjeller. Siden 2012 har vi vært en helsefremmende barnehage. Det vil si at vi arbeider etter et sett kriterier fastsatt av Nordland fylkeskommune. Intensjonen med kriteriene er å arbeide systematisk for å fremme barns helse, både fysisk og psykisk, på en god måte. Barnas fysiske og psykiske helse fremmes best gjennom trivsel, lek og samspill med andre, og dette vektlegges i våre barnehager ved at barna får tid og rom til lek.

Kompetanse

Sømna barnehage har hatt en stabil og godt kompetent personalgruppe. Flere har jobbet i barnehagen over mange år. Det er et godt psykososialt arbeidsmiljø med godt samarbeid, fleksibilitet og trivsel blant ansatte. Det har vært lite turnover, men i løpet av 2017 og 2018 har flere barnehagelærere valgt å søke andre jobber. Dette har gitt oss utfordringer med hensyn til rekruttering. På grunn av dette har vi vært nødt til å gjøre interne omrokninger i personalgruppene for å utnytte ressurser og fagkompetanse på best mulig måte. Resultatet har blitt greit takket være fleksibilitet og vilje fra de ansatte.

I barnehagen har vi flere faggrupper og roller, slik at kompetansefeltet blir bredt innenfor vårt fag. I sum har vi god faglig kompetanse, og det er god delingskultur innad og på tvers av barnehagene. Tid blir brukt til faglig oppdatering og refleksjon og her blir alle ansatte involvert. Det gir god læring og utvikling i personalgruppen, og dette er en styrke for Sømna barnehage. Ansattes kompetanse blir nasjonalt fremhevet som den viktigste kvalitetsfaktoren i barnehagene.

Vi har ansatte med videreutdanninger i blant annet språkutvikling og språklæring, friluftsliv og utforskende arbeid med matematikk og naturfag. Tre av våre barnehagelærere har fordypning i småbarnspedagogikk. Dette er viktig kompetanse med tanke på både en trygg og god tilvenning for de aller minste som begynner hos oss, og for tilretteleggingen for et godt tilbud til de minste.

Resultater

Vi jobber enhetlig i forhold til overordnede mål og satsinger, og vi har generelt godt innarbeidede rutiner og felles planverk. Felles møtetid er viktig i arbeidet med å skape felles forståelse og fokus på pedagogisk arbeid, og dette er noe som gis prioritet hos oss. Dette bidrar til å utvikle kvalitet i tjenesten. Vi har en foreldregruppe som stort sett er fornøyd med barnehagetilbudet som gis. Resultat av foreldreundersøkelsen som ble gjennomført i november 2018 viser stor grad av tilfredshet blant foreldrene.

Førskolegruppen i Berg barnehage søker utfordring i klatreveggen.

Internt har det blitt gjennomført to kurs. Våren 2018 gjennomførte vi e-læringskurs i regi av RVTS (regionalt ressurscenter for traumatisk stress og selvmordsforebygging) for alle ansatte i temaet «vold og overgrep». I samarbeid med Folkeuniversitetet i Nordland ble det gjennomført 30 timers kompetansekurs innenfor IKT med assistenter høst 2018/vinter 2019. Når det gjelder fremtidig behov for kompetanse, så fremheves fokus på tidlig innsats og styrking av det allmennpedagogiske tilbudet for barn som trenger ekstra støtte i ny

rammeplan. Kompetanse innenfor det spesialpedagogiske feltet vil være nødvendig i tilnærmingen til dette, selv om målet er mindre tid til spesialundervisning.

Sømna kommune ble i 2018 valgt ut som språkkommune. Høsten ble derfor brukt til å lage en felles strategi for språk, lesing og skriving som skal gjelde fra barnehage og gjennom hele skoleløpet til barna. Å arbeide med språk er en av barnehagens viktigste kjerneområder, og derfor er det spesielt flott å være del av arbeidet som denne strategien legger opp til. Språklige ferdigheter er av stor betydning for barnas trivsel og følelse av mestring i hverdagen. Ansattes kompetanse og oppfølging er derfor spesielt viktig, og ansatte i barnehagene er engasjert og motivert for det arbeidet vi har påbegynt.

Som del av den digitale satsingen i kommunen ble det besluttet å innføre et felles digitalt administrasjonssystem for barnehage og skole. Leverandør for dette ble IST- Administrasjon. For barnehagenes del omfatter det i første omgang en løsning for å hel digitalisere søknadsprosessen fra foresatte søker, via venteliste, tilbud og til plassering, endring og oppsigelse av plass. En ganske tidkrevende prosess ble gjennomført i høst for å få systemet på plass, men resultatet blir bra, og vil både effektivisere og gjøre opptaksprosessen mer oversiktlig og sikker.

For første gang deltok barnehagene i den nasjonale foreldreundersøkelsen i regi av Utdanningsdirektoratet. Undersøkelsen har omtrent 30 spørsmål som tar for seg tema om barnets trivsel og utvikling, samarbeidet med barnehagen, informasjon og tilfredshet med lokaler og utearealer, og den gir oss en indikasjon på hvordan foreldre opplever kvaliteten på barnehagetilbudet. Vi kan si oss fornøyd med resultatet som totalt sett viser at foreldrene er ganske tilfreds med tilbudet som gis. Det er rom for forbedringer, og i dialog med foreldrene kommer vi til å bruke resultatet i foreldreundersøkelsen som et verktøy i videre arbeid med kvalitet.

Fremtidige utfordringer

August 2018 ble norm for pedagogisk bemanning skjerpet. Den går ut på at det må være minst en pedagogisk leder per 7 barn under tre år og minst en pedagogisk leder per 14 barn over tre år. Kravet om en pedagogisk leder er konstant og representerer en bestemt størrelse. Det vil derfor si at pedagognormen ikke åpner for å beregne prosentandel av en pedagogstilling per barn. Et barn over vedtatt norm utløser derfor krav om to pedagogiske ledere i full stilling for at forskriftens bestemmelse skal være oppfylt. Normen er derimot ikke en norm for gruppestørrelse, men normen skal være oppfylt for barnehagen totalt. Som nevnt innledningsvis har rekruttering vist seg utfordrende i de siste par år. Selv om prognoser på fødselstall er nedadgående, så vil det likevel være viktig å sikre god rekruttering av barnehagelærere.

Tiltak for å rekruttere flere menn i barnehagen vil være en aktuell satsing for fremtiden. Per i dag har vi ingen mannlige ansatte i barnehagene i Sømna. I rammeplanen er det nedfelt at barnehagene skal ivareta mangfold, likeverd og likestilling i barnehagens arbeid, og at personalet skal gjenspeile samfunnet. Et mangfold blant de ansatte som favner bredere kan bidra til et mer allsidig miljø der barna får styrket mange sider.

Fysiske rammer og bygningsmessige forhold er en stor utfordring for oss. Plassmangel, upraktiske løsninger som krever mye organisering, inneklima (spesielt støy) påvirker barn og ansatte i negativ forstand. Vi trenger fremtidsrettede barnehagebygg som er tilpasset behov, etterspørsel og krav. Uteområdene trenger utbedringer og oppgradering av materiell og utstyr.

Endring i lover

Ny bemanningsnorm må innfris innen august 2019 og det innebærer at det skal være minimum en ansatt per 3 barn når barna er under 3 år og en ansatt per 6 barn når barna er over 3 år. Dette medfører ingen endring i forhold til den driften vi har, da vi allerede oppfyller bemanningskravet. Vi ser imidlertid at barnehagens åpningstid som strekker seg fra kl. 07.00-16.30, og barnehagelærerens 33,5 t uke, på grunn av 4 timer minimum

planleggingstid i uken, gir utfordringer med hensyn til bemanningstetthet i løpet av dagen. Å beholde og styrke bemanning for å sikre en forsvarlig tjeneste gjennom hele barnehagedagen er viktig.

Utfordringer med rekruttering førte til at vi for barnehageåret 2018/2019 måtte søke dispensasjon fra utdanningskravet for en ansatt på grunn av skjerpet pedagognorm gjeldende fra og med august 2018.

«Livets gang» - også en del av hverdagslivet i barnehagen.

Nøkkeltall/statistikk

Indikator	2016	2017	2018
<i>Andel barn, 1-5 år i barnehage, i forhold til innbyggere 1-5 år (%)</i>	110,3 %	108,0 %	113,9 %

Andel barn 1-5 år med barnehageplass viser hvor stor andel av 1-5 åringer bosatt i kommunen som har en plass i barnehage. Utvidet rett til barnehageplass forplikter kommunen til å tilby barnehageplasser til barn som fyller ett år innen utgangen av november det året det blir søkt om. I Sømna har vi god barnehagedekning og i 2018 har vi ikke hatt ventelister. Søkere har blitt tilbudt plass fortløpende i supplerende opptak gjennom hele året.

Indikator	2016	2017	2018
<i>Andel barnehagelærere i forhold til grunnbemanning (%)</i>	39,7	42,9	32,5

Andel barnehagelærere i forhold til grunnbemanning viser andel årsverk av grunnbemanningen med barnehagelærerutdanning. Grunnbemanning inkluderer pedagogisk leder samt annen grunnbemanning. Mangel på rekruttering, interne omrokkeringer og dispensasjoner ligger som grunn for lavere dekning i 2018.

Indikator	2016	2017	2018
<i>Antall barn korrigert for alder per årsverk til basisvirksomhet i barnehage, alle barnehager(antall)</i>	5,3	5,5	5,0

Fra og med høsten 2019 må barnehagene innfri den nye bemanningsnormen som sier at det skal være minimum en ansatt per tre barn under tre år, og en ansatt per seks barn over tre år. Sømna barnehage har bemanning i tråd med vedtatt bemanningsnorm.

Økonomi

Budsjett 2018	Regnskap 2018	Avvik kroner	Avvik prosent
8 122 000,00	7 628 131,91	493 868	6,08

Sømna barnehage leverer et regnskap med mindreforbruk på kr. 493.868. Det positive avviket skyldes:

Faktiske lønnsutgifter har vært lavere enn budsjettet. Vi har hatt midlertidig ledighet i stillinger på grunn av permisjoner, mindre tilgjengelighet på vikarer, god dekningsgrad i bemanning/færre barn, samt færre refusjoner.

Måleindikatorer

Indikator	2016	2017	2018
<i>Svarprosent foreldreundersøkelsen</i>	Ingen tall	Ingen tall	Vik: 61, 91 % Berg: 80,49 %

Barnehagen skal ivareta foreldres rett til medvirkning og arbeide i nært samarbeid og forståelse med foreldrene. Foreldres innspill på hvordan de opplever barnehagetilbudet er viktig i arbeid med kvaliteten, og derfor er viktig å legge til rette for at alle foreldre får mulighet til å medvirke. Svarprosenten nasjonalt ligger på 71 %. Vik barnehage noen lavere og Berg barnehage noe høyere. Målet i 2022 er en svarprosent på 85 %.

Oppfølging av vedtak

Helsefremmende barnehager sak 71/18

Sømna barnehage fikk, som noen av de første i fylket, vedtak på å arbeide helsefremmende. Fylkeskommunen har endret et av kriteriene og vedtaket i 2018 omhandler kun denne endringen. Endringen gjelder kriteriet som går på at barn skal være fysisk aktive i 90 minutter, mot tidligere 60 minutter. Kriteriet er innarbeidet i barnehagens daglige rutiner, og er således i tråd med gjeldende kriterier og vedtak.

Barna i Berg barnehage skuer utover heimbygda si.

Struktur, kapasitet og investeringsbehov i barnehagene i Sømna sak 41/18

Vedtak om bygging av ny barnehage i Vik, forslag til utbedring og investeringsbehov i Berg barnehage og utbedring av parkeringsplass Berg barnehage. Vedtaket er utsatt i påvente av gjennomført økonomi-analyse av oppvekstsektoren.

Tilsyn

Lekeplass-kontroller er gjennomført både på Berg og Vik i 2018. Kontrollen utføres av teknisk etat og eventuelle avvik legges direkte inn i Facilit Helpdesk systemet. Utbedringer følges opp av styrer og driftsteknikere hos teknisk.

4.6 Berg skole

Elevtall skole: 106

Elevtall SFO: 36

Antall ansatte kvinner	Antall årsverk kvinner	Antall ansatte menn	Antall årsverk menn	Økning eller reduksjon	Hovedfunksjon	Utfyllende kommentarer
22	17,6	5	3,3			13 ansatte er i gruppen 55+
10	9,1	2	2,0		Undervisning	Lærere og 0,4 årsverk ressursteam 0,6 årsverk lærer settes vakant fra høsten 2019
1	0,4				Logoped	Ansatt fra høsten 2018
1	1,0				Vernepleier	
5	4,1	2	0,9		Elevassistent	Fagarbeidere Reduksjon på 1,6 årsverk fra høsten 2019 (Midlertidige stillinger)

1	0,3				Undervisning	Tospråklig lærer Reduksjon på 0,3 årsverk fra høsten 2019 (Midlertidig stilling)
2	1,0				Renhold	0,4 årsverk vakant fra flere år tilbake
		1	0,4		IT	
1	0,7				Sekretær	Økt fra 0,4 årsverk til 0,7 årsverk høsten 2018
1	1,0				Rektor	

Sykefravær

Type sykefravær	Prosent
Legemeldt sykefravær	Skole: 9,21% SFO: 0,00%
Egenmeldt sykefravær	Skole: 1,90% SFO: 1,08%
Totalt sykefravær	Skole: 11,18% SFO: 0,87%

Sykefraværet ved skolen er høyt. Dette er hovedsakelig legemeldt sykefravær for skole. SFO har lite fravær. Ingen arbeidstaker har rapportert at sykefraværet skyldes arbeidsmiljøet ved skolen. Utfordringen framover blir å få sykefraværet ned på et akseptabelt nivå.

Resultater

Skolen har arbeidet systematisk for å fremme fysisk og psykisk god helse. Et godt psykososialt læringsmiljø fremmer læring, trivsel og samarbeid. Klassetrivselsundersøkelsene på alle trinn viser at elevene trives og at det er lite mobbing. Skolen arbeider etter kriteriene for helsefremmende skoler. Det jobbes med programmet "Zippys venner" på alle trinn. Vi markerte verdensdagen for kulturelt mangfold med en forestilling. Dette for å feire at elevene ved skolen har tilknytning til mange land.

Vi har dette året vektlagt "Lesing som grunnleggende ferdighet". Flere lærere har vært på iMAL kurs. iMAL står for integrert, multisensorisk, assosiasjons-basert og læring. Disse begrepene gir hentydninger om prosesser som er sentrale når hjernen skal kodes til lesing. To lærer har vært på STL+ kurs. STL+ betyr å skrive seg til lesing med talesyntese.

Vi valgte samme tema da skolen skulle ha ekstern skolevurdering.

Våren 2018 ble Sømna kommune valgt ut til delta på utdanningsdirektoratet (Udir) sin satsing "Språkkommune". To lærere fra skolen deltok på samlinger i juni og november. I september kom en veileder til Sømna for å bistå barnehagene og skolene i arbeidet med å utarbeide en strategiplan for lesing og skriving. I desember ble strategiplanen sendt til Udir for godkjenning.

Høsten 2018 fikk Sømna kommune som skoleeier beskjed om at skolene ville bli fulgt opp av Fylkesmannen. Som en del av Meld. St. 21 "Lærelyst- tidlig innsats og kvalitet" skal kommuner som scorer lavt på gitte indikatorer følges særskilt opp. For Berg skole gjaldt det nasjonale prøver som blir tatt tidlig på høsten på 5. trinn. Over en periode på 3 år hadde skolen prestert under kritisk grense på mestringsnivå 1 i lesing og regning. Sømna kommune inngikk avtale med Udir om deltakelse i den nasjonale veiledningsordningen. Veilederkorps

bestående av 3 veiledere vil støtte kommunen i en periode på 2,5 år. Resultatet på nasjonale prøver på 5. trinn 2018 var helt på høyde med fylke og landet for øvrig.

Skolen har siden desember 2016 vært sertifisert som “dysleksivennlig skole”. Dette forplikter oss til blant annet å være oppdatert på nye læremiddel, kartlegginger, tilpasset opplæring og kompetanseheving. To av lærerne ved skolen deltok på den obligatoriske samlingen for “dysleksivennlige skoler” i regi av Dysleksi Norge. Årlig rapporteres det til Dysleksi Norge. Foreldre ved skolen er med på denne rapporteringen. De var fornøyd med hvordan elever med dysleksi blir ivaretatt ved skolen.

Skolene i regionen skulle fra høsten 2018 ta i bruk utredningsverktøyet “Logos”. Dette er et kartleggingsverktøy for å avdekke dysleksi. For noen år tilbake var 5 av lærerne ved skolen sertifisert for å ta testen. Høsten 2018 hadde vi bare en lærer igjen som var sertifisert. Det har derfor vært en utfordring å ta i bruk verktøyet, samt å implementere “Logos” i skolens kartleggings- og tiltaksrutiner. Senere på høsten startet en annen lærer opp studie for å bli sertifisert. Med etter hvert 2 sertifiserte og muligens en tredje i 2019 skal dette gå greit.

I november underskrev Berg skole som av en av 10 skoler i landet en partnerskapsavtale med Senter for fysisk aktiv læring. Dette gjelder et utviklings- og kompetansehevingsprogram for fysisk aktiv læring. 5 lærere ved skolen deltar aktivt på studie som gir 15 studiepoeng. Skolen har fått midler til utstyr fra Gjensidigestiftelsen i forbindelse med programmet. Større grad av fysisk aktiv læring vil gjelde alle trinnene ved skolen.

Tur til Fredheimshytta - en fin tradisjon ved oppstart av et nytt år.

En lærer ved skolen startet opp med studiet “Profesjonsfaglig digital kompetanse for lærere” gjennom den nasjonale satsingen “Kompetanse for kvalitet” høsten 2018. Digital kompetanse er en grunnleggende ferdighet i en digitalisert skole. Dette vil være til stor nytte for alle ansatte ved skolen.

Skolene skal ta i bruk nye læreplaner fra skolestart 2020. Dette blir en stor utfordring for vår skole fremover mot høsten 2020. Med et såpass høyt aktivitetsnivå på andre områder, blir vi nok nødt til å foreta tøffe prioriteringer.

Økonomi

Budsjett 2018	Regnskap 2018	Avvik kroner	Avvik %
9.833.000	11.374.242	1.541.242	15,67

Avviket skyldes i hovedsak feilbudsjettering innen lønn. Det var flere ansatte som var utelatt. Andre hadde feil stillingsprosent. Det totale sykefraværet for skole var på 11,18 %. Dette innebar ekstra vikarutgifter. Endring av skolestruktur førte til at Berg skole fikk flere eldre arbeidstakere med høyere lønn og redusert undervisningsplikt. Dette ble det ikke tatt høyde for i 2018 budsjettet.

Skolen har i mange år hatt digitale tavler på alle klasserom. Disse begynte etter hvert å bli dårlige. Med økt bruk av nettbrett i undervisningen var det nødvendig å lease 8 stk. Apple-TV". Det ble kjøpt inn lekeapparater, pulter og stoler. Gjerde mot vest og solskjerming SFO-base ble utsatt da investeringsbudsjettet for 2018 ble vedtatt.

Måleindikatorer

Se felles indikator under enhet for Vik skole.

Oppfølging av vedtak

- **Skolefruktordning sak 17/18**

Dette tiltaket ble ikke iverksatt i 2018 da skolen manglet ressurser og kapasitet.

- **Helsefremmende barnehage og skole sak 26/18**

Skolen arbeider målrettet etter de kriteriene som er satt for helsefremmende skoler.

Les mer under punktet på Vik skole.

Aktivitetsdag for hele skolen – en del av det helsefremmende fokuset.

Tilsyn

I august ble det foretatt en lekeplasskontroll ved skolen. Teknisk avdeling avdekket 10 avvik. Konsekvensgrad: 3 store konsekvenser, 2 middels store og 5 små. Det gjenstår å utbedre de fleste av disse.

RKK Sør-Helgeland har i samarbeid med Nord universitet tatt initiativ til et samarbeid for kvalitetsutvikling i skolene på Sør-Helgeland. Opplæringsloven krever at alle skoleeiere er pålagt å ha et system for vurdering av skolens virksomhet, internt og eksternt.

Skolen hadde besøk av 3 eksterne vurderere 7. og 8. november. En fra Terråk skole og 2 fra Nord universitet. Skolen valgte vurderingstemaet: *“Lesing som grunnleggende ferdighet”*. Elev-, foreldre- og personal-perspektivet ble ivaretatt i denne vurderingen.

Skolen fikk mange positive tilbakemeldinger. I et skoleutviklings-perspektiv fokuseres det på det vi kan gjøre bedre. Vi ble utfordret på å sikre en mer systematisk innarbeidelse av leseplanen med vedlegg. Etter endring av skolestrukturen i 2017, ble personalgruppa forandret. Mange hadde ikke vært med i prosessen som ledet til den lokale leseplanen.

Vi ble dessuten utfordret på hvordan ledelsen og personalet sammen kan utvikle det profesjonelle læringsfellesskapet for å utvikle sin praksis til beste for elevenes læring.

En siste problemstilling var hvordan skolen kan sikre at informasjon til foreldrene blir lett tilgjengelig og deles systematisk.

I etterkant av den eksterne skolevurderingen ble det laget en milepælsplan som inneholder tiltak ut fra funnene. Denne planen ivaretar også tiltak knyttet til Sømna som språkkommune. I tillegg inneholder den elementer fra overordnet del i "Fagfornyelsen". Nord universitet skal bistå skolen i det videre utviklingsarbeidet.

Den årlige nissemarsjen.

4.7 Vik skole

Antall elever: 184

Antall ansatte og årsverk fordelt på kjønn og funksjon

Antall ansatte kvinner	Antall årsverk kvinner	Antall ansatte menn	Antall årsverk menn	Økning eller reduksjon	Hovedfunksjon	Utfyllende kommentarer
34	27,7	12	10,4		Undervisning	29 ansatte er i gruppen 55+
19	16,27	7	6,4			Lærere
5	4,28	4	3,4		Elevassistent	Fagarbeidere og vernepleier 1 midlertidig.
2	0,8	1	0,6	Ingen		Merkantil, IT
4	2,5	0		Økning på 0,2	Renhold	Økningen kom under en ny-ansettelse vår 2018. Reduseres igjen ved naturlig avgang/pensjon.
1	0,8	0	0		Kantinedrift	
3	3,0				Rektor, avdelingsleder og R-teamleder	Administrasjon

Sykefravær

Type sykefravær	Prosent
Legemeldt sykefravær	4,73 %
Egenmeldt sykefravær	1,7 %
Totalt sykefravær	6,40 %

Resultater

Vik skole er en velfungerende og veldrevet skole. Elever, lærere og alle ansatte bidrar til at skolen er en god plass å være.

- Det er gode spesialrom på skolen som møter kravene til god undervisning.
- Helsefremmende kantine som selger og serverer rimelig og god mat til de elevene som ønsker det hver dag. Det ble foretatt en evaluering av kantinen i 2018, hvor det ble vedtatt ett års prøvetid av kantinedriften. En makspris på kr. 15 kr for lunsj ble vedtatt og melkeordningen er endret slik at dette blir rimeligere for elevene. Kantinemedarbeider har fokus på alle endringer som kan gi elevene det beste tilbudet. Vi selger mat til kostpris, det er ingen fortjeneste for Vik skole på maten som selges. Meny settes opp i forkant slik at elevene ved hver ukestart kan se hva som tilbys den kommende uken.
- Vi har kvalifiserte lærere og fagarbeidere ved skolen.
- Det ble i løpet av 2018 reforhandlet en ny 3-års leasing avtale for iPad i skolen. Alle har fått nytt utstyr, samtidig som at vi har beholdt noe av det gamle. Dette gjør at elever som har uhell med sine iPad får låne en gammel mens deres egen er på service. Det kunne tidligere by på problemer å ikke ha noe reserve, da en slik service kan ta noen uker. Samtidig er det viktig å si at det ikke er et utbredt problem med uhell, men barn er barn og noen har mer uhell enn andre.
- Krav om lærertetthet har ikke fått noen utslag ved Vik skole. Vi oppfyller normen.

Vi har også utfordringer å ta tak i ved Vik skole. Vi fikk høsten 2018 vite at vi som kommune over år har for dårlige resultater på nasjonale prøver i lesing og regning på 5. og 8. trinn. Heller ikke grunnskolepoeng er på ønsket nivå over tid.

- I foreløpig rapport fra Kommunal rapport leser vi dette: “Andelen lærere som oppfyller kompetansekravene i norsk, engelsk og matematikk har økt nasjonalt de siste årene. 78 % av norsklærerne, 69 % av matematikklærerne og 57 % av engelsk lærerne oppfylte i 2018 kompetansekravene. En betydelig andel av lærerne i grunnskolen som underviser i norsk, engelsk og matematikk i kommunen, oppfyller ikke de nye kompetansekravene, ifølge statistikken (Berg og Vik skole er her sett under ett).
- På ungdomsskolen er det mange lærere i matematikk, engelsk og norsk som ikke oppfyller nye krav til fordypning i fagene. Her har kommunen tilsynelatende en stor utfordring både med etterutdanning og rekruttering. (Kilde: Kommunal rapport mars 2019)”
- PPT har overført testing av elever med LOGOS (dysleksi-utredning) til skolene. Dette er en ressurskrevende oppgave, men vi har funnet ressurser til dette innenfor egen ramme.
- Vi har høy kompetanse blant lærerkollegiet og fagarbeidere. For å møte kompetansekravet om 60 studiepoeng i alle kjernefag (norsk, matematikk og engelsk) på ungdomstrinnet og 30 studiepoeng på mellomtrinnet har vi noe igjen. Hvert år deltar lærere på Utdanningsdirektoratets (UDIR) satsing: “Kompetanse for kvalitet”, så målet skal nås innen 2025 som er satt som endelig dato fra UDIR.
- Fremtidige utfordringer: Å utnytte de ressursene vi har slik at kvaliteten på undervisningen vi gir elevene blir enda bedre. Endring av spesialundervisningen fra enerom – klasserom. Kommunal rapport påpeker også at vi har høy andel av spesialundervisning, spesielt på ungdomsskolen. Dette er noe vi vil ta tak i for å se hva som kan gjøres annerledes ved Vik skole.
- Resultatene på nasjonale prøver i 5. og 8. trinn høsten 2018 var gode og helt på nivå med fylkes- og landsresultat.

- Mobbetallene etter elevundersøkelsen i 7. og 10. trinn viser en nedgang. På 10. trinn er tallet så lavt at det ikke offentliggjøres. Vi ser at det er språkbruken elevene imellom som er mest utfordrende. Her kan en holdningskampanje i flere ledd i kommunen bidra, foreldre, lag og foreninger, politi i samarbeid med skolen.

Strandryddedag for 5.klasse mai 2018

Hva vi er i gang med per i dag ved Vik skole

- Veilederkorps fra Utdanningsdirektoratet (UDIR). Sømna kommune ved skoleeier har inngått en avtale med UDIR om at vi ønsker å delta i den nasjonale veiledningsordningen for kommuner og skoler som har resultatet som ligger under ønsket nivå. Sømna kommune har fått 3 veiledere som over 2,5 år vil besøke kommunene og skolene 6 ganger. Veilederkorpset skal komme med råd og innspill, men det er Sømna kommune ved skoleeier, skoleledere og alle de ansatte som skal

og må gjøre endringsjobben. Dette er arbeid som både må og bør får ro og tid for at endringene skal bli gode.

- Språkkommune. Sømna kommune ble våren 2018 valgt ut som en av 17 kommuner til å delta i 3. runde av UDIR sin satsing Språkkommune. Mens høsten 2018 gikk med til å utarbeide plan for arbeidet i styringsgruppa er skolen i samarbeid med barnehagen og Berg skole i gang med arbeidet. Alle lærere og fagarbeidere ved skolen jobber nå etter en fastsatt plan for endringsarbeid. Skolen har 2 ressurspersoner som er noe frikjøpt for å drive dette prosjektet på skolen. Dette foregår i gruppearbeid med lærere/fagarbeidere. De utveksler erfaringer på nytt endringsarbeid som foregår i klassene mellom gruppearbeidet. Det er lagt vekt på at det er hos læreren endringsarbeidet skal skje, som igjen skal føre til en bedre undervisning til elevene.
- «Link til Livet» ble satt i gang på mellomtrinnet høsten 2018 etter innspill og avtale med helsestasjonen. Mellomtrinnet har vært de eneste trinnene i grunnskolen som ikke har hatt noe spesielt program og det har vært savnet av både skole, helse og foresatte. Link til livet er et forebyggende program for å styrke psykisk helse. Link til Livet er tilpasset hele grunnskolen, men det er per i dag ikke vurdert om det skal tas i bruk ut over mellomtrinnet, da det er andre program for småtrinn og ungdomsskole.

Nøkkeltall/statistikk

Indikator	2016	2017	2018
Netto driftsutgifter til grunnskolesektor per innbygger 6-15 år Berg og Vik	145.433,5	153.826,8	148.714,8

Økonomi

Budsjett 2018	Regnskap 2018	Avvik kroner	Avvik %
21.309.000	21.309.995	19.004	0,08

Vik skoles regnskap er i henhold til budsjett. Mesteparten av budsjettet er lønnsutgifter. Med noe ufaglærte ble lønnsutgiftene litt lavere, samtidig var det ikke budsjettet med at 4 lærere fikk dekket frikjøp på til sammen 131,25 % stilling.

Måleindikatorer

Indikator	2016	2017	2018
Grunnskolepoeng	38,2	42,5	37,3

Grunnskolepoengene har over lang tid vært svingende i resultat. Dette er noe vi er bevisst på og vil søke veiledning fra veiledningskorpset.

Indikator	2016	2017	2018
Andel lærere som oppfyller kompetansekravene	95,7 %	100 %	77,5 %

Vik skole har over lang tid hatt kun utdannede lærere. Skoleåret 2018-2019 må derfor sees på som et unntaksår.

Indikator	2016	2017	2018
Andel spesialundervisning ungdomsskolen (%)	-	-	17,6 %

Dette er for høyt i forhold til hva som er ønskelig. Samtidig er det en rettighet elevene har, og ikke bare et tall å forholde seg til. Elevene våre skal få oppfylt sine rettigheter og den tilpasningen de har behov for.

Indikator	2016	2017	2018
Nasjonale prøver lesing. Andel 5. klassinger på laveste mestringsnivå (%)	*	30,8	*

Indikator	2016	2017	2018
Nasjonale prøver lesing. Andel 8. klassinger på laveste mestringsnivå (%)	*	*	12,9

Indikator	2016	2017	2018
Nasjonale prøver regning. Andel 5. klassinger på laveste mestringsnivå (%)	*	30,8	21,7

Indikator	2016	2017	2018
Nasjonale prøver regning. Andel 8. klassinger på laveste mestringsnivå (%)	*	*	6,3

*= tallet er unntatt offentlighet

Personvern gir oss ikke anledning til å bruke andre tall enn de som er offentlig og tilgjengelig for alle gjennom skoleporten. Resultatene for 2018 var gode, både i 5. og 8. trinn.

Indikator	2016	2017	2018
Deltagelse elevundersøkelse 7.trinn (%)	93,9	100	90,6
Deltagelse elevundersøkelse 10. trinn (%)	84,8	75	87,9

Indikator	2016	2017	2018
Deltagelse foreldreundersøkelse 7.trinn (%)	-	100	68,8
Deltagelse foreldreundersøkelse 10. trinn (%)	-	100	70,6

Oppfølging av vedtak

Helsefremmende skole og barnehage. Sak 17/18

Både Berg og Vik skole har i flere år hatt fokus på å arbeide helsefremmende. Nordland fylkeskommune har fastsatt et sett kriterier som kommunestyret har vedtatt at skolene skal følge.

Fysisk aktivitet 60 min. hver dag er ett av kriteriene og det jobbes med å få alle med og at det skal fast inn på alle arbeids/timeplaner i alle klasser. Fra høsten 2019 vil en egen lærer få dette som sitt ansvarsområde gjennom teamlederrolle ved skolen.

Bildet viser ordfører Andrine S. Oppegaard og lærer Lasse Blom under markeringen av status som helsefremmende skole.

Og elevene deltok selvsagt aktivt!

- **Kantinedrift ved Vik skole. Sak 17/18**

Etter å ha vært i drift fra desember 2017 er nå kantinen vedtatt på permanent basis.

I løpet av året som er godt har det vært gjort flere endringer til det bedre ved driften.

Engangsbestikk og service er byttet ut med fast bestikk og servise. Melkeordningen er endret slik at elevene får kjøpe kald melk fra dispenser. Kantinekjøkkenet er bygget om og har fått bedre komfyr og ventilasjon. Skolen vil søke samarbeid med Sømna frivilligsentral for om mulig å få bakt brød til kantinen.

Tilsyn

Det har ikke vært gjennomført noe tilsyn i 2018.

4.8 Enhet for helse

Antall ansatte og årsverk fordelt på kjønn og arbeidssted

Antall ansatte kvinner	Antall årsverk kvinner	Antall ansatte menn	Antall årsverk menn	Økning eller reduksjon	Hovedfunksjon	Utfyllende kommentarer
5	4,5	1	1		Legekantor	
3	2				Helsestasjon	En vikar i 50 % hele året.

Enheten består i hovedsak av følgende tjenester:

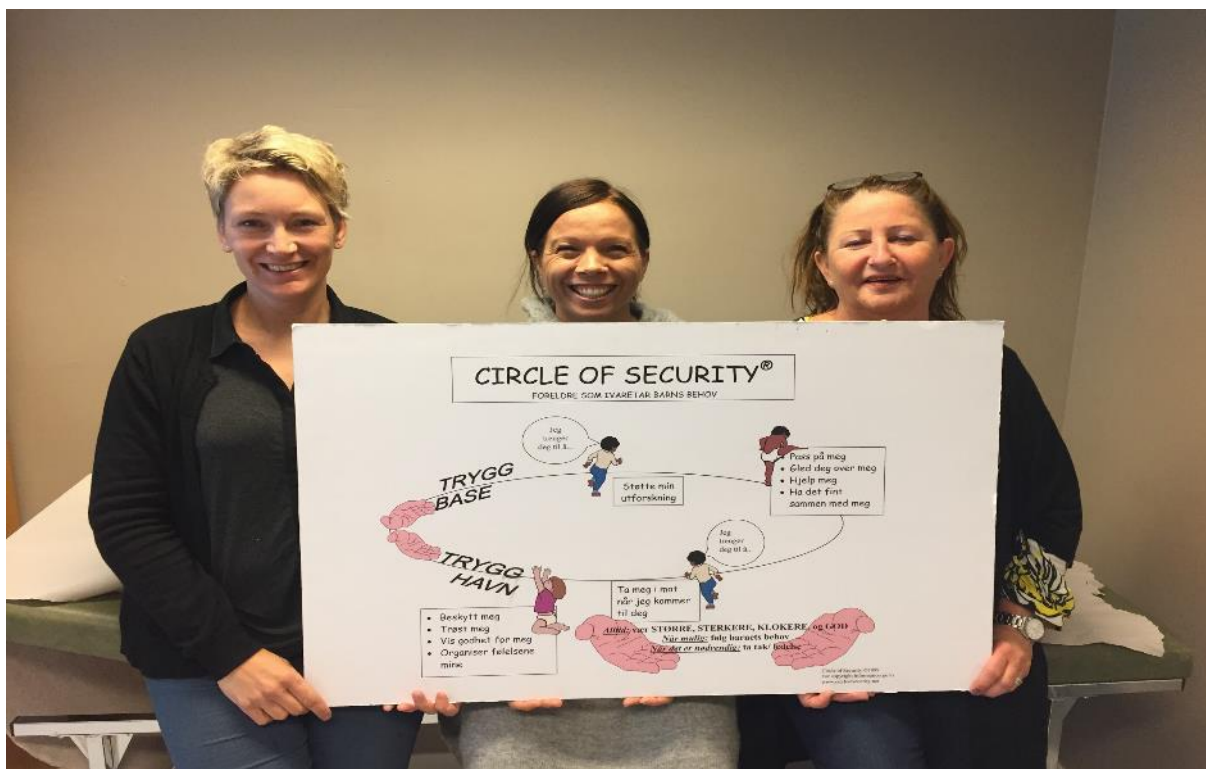
Legekantor

- Det drives i hovedsak pasientrettet arbeid
- Legevakt i samarbeid med Brønnøy kommune
- Pleie- og omsorgslege
- Det er satt av faste tider som disponeres av helsestasjonen.
- Enheten har fokus på tverrfaglig samarbeid og teamarbeid med andre
- Smittevern
- Kommunelege er leder for forum for miljørettet helsevern
- Beredskapsarbeid
- Kommunelege sitter i kommunens kriseteam: POSOM-team
- Veiledning av LIS 1 (turnusleger) og LIS 3 leger (nyutdannede leger som starter forløpet til spesialist i allmenntidmedisin).

Helsestasjon-tjenesten

- Koordinerer Jordmortjenesten
- Helsestasjon 0-5 år
- Skolehelsetjenesten med faste besøksdager på skolene.
- Ledende helsesøster er leder av koordinerende enhet barn og unge: Ansvarsgrupper og IP er i fokus.
- Vaksinasjon voksne
- Ledende helsesøster er med i forum for miljørettet helsevern
- Tverrfaglig samarbeid er i fokus, både innad i kommunen og med 2. linjetjenesten.

Helsesøstrene er utdannet COS-veiledere og tilbyr foreldreveiledning.

Sykefravær

Type sykefravær	Prosent
Legemeldt sykefravær legekantor	0,55 %
Legemeldt sykefravær helsestasjon	8,41 %
Egenmeldt sykefravær legekantor	1,72 %
Egenmeldt sykefravær helsestasjon	1,02 %
Totalt sykefravær legekantor	2,03 %
Totalt sykefravær helsestasjon	9,57 %

Resultater

Legekontoret

Første halvdel av 2018 hadde vi 4 leger og da fikk vi bl.a. gjort årskontroller. Legene tok e-læringskurs om blant annet legemiddelgjennomgang siden det er i fokus fra sentralt hold. Vi kalte inn alle med flere enn 3 legemidler og tok en legemiddelgjennomgang. Vi hadde også årskontroll på flere andre utsatte grupper og alle på omsorgssenteret.

Det er stort behov for jevnlig oppdatering og kursing og noen av legene var på hospitering ved sykehus/poliklinikker noen dager. Dette er både lærerikt og nyttig for alle, og vi kommer til å bruke hospitering mer. Alt støttepersonell hospiterte ved laboratoriene ved Nordlandssykehuset. Veldig bra opplegg.

Høy aktivitet ved laboratoriet på legekantoret

Vi har brukt en del tid på å reise på møter og konferanser for å være synlig i sykehusdebatten.

Utfordringen ved legekantoret er når vi mangler 1-2 leger som vi har hatt siste halvdel av 2018. Da blir det stor belastning på leger og støttepersonell. Det er utfordrende å få avviklet vakthelger. Da er det veldig fokus på pasientrettet arbeid.

Kompetanse

Det må være 4 leger for å få legekantoret med alle gjøremål til å fungere, og for å slippe å leie inn vikarer til ferieavvikling. For å få forebygging og teamarbeid til å fungere mangler det kommunal fysioterapeut og kommunal ergoterapeut.

Vi bør øke stilling som støttepersonell. Det er spesielt i perioder med mye vikarer, nyutdannede leger og turnusleger det behøves ekstra folk til opplæring. Vi har hatt denne perioden lenge.

Fremtidige utfordringer

Rekruttering av leger er en stor utfordring. Den største utfordringen er å få leger som blir over litt tid. Legekantoret deltar på ALIS Nord-prosjektet som går opp mot LIS 3-leger. Vi håper at dette blir vellykket. Det bør også ses på muligheter for å samarbeide med nabokommunene. Dersom det skal tas inn studenter over tid må det på plass et ekstra kontor.

Det er store utfordringer med telefonsystemet og datasystemet. Det er for gammelt og må byttes ut. Det er for lite kapasitet slik at systemet helsenett ikke fungerer optimalt. Serveren har ikke beredskap ved strømbrudd. Det er for lite kapasitet på IKT-personell. Ved legekantoret og helsestasjon arbeider vi hele tiden opp mot data, det skaper store problemer når dette ikke fungerer som det skal.

Vi har en dårlig løsning når det gjelder tolketjenester per telefon, og dette bør prioriteres.

Lover

Akuttmedisinforskriften trer i kraft 01.01.2020 og vil ha stor påvirkning for legekantoret da den omhandler legevakt. Det blir store utfordringer dersom det ikke har mange nok leger som kan gå selvstendig legevakt. Kommunen plikter å etablere bakvaktordninger for leger i vakt.

Vi har de siste årene fått flere nye helselover og vi fyller ikke alle lovkravene. Blant annet skal kommunen gi et tilbud til folk som ønsker å endre livsstil.

Resultat

Det har vært arbeidet godt med personvern hele året, og vi har gått igjennom vårt fysiske miljø på legekantoret og fått gjort om på mange av rutinene.

Det er satt i gang et arbeid med de gamle arkivene våre. Det er pakket og klargjort en del gamle protokoller fra 1800-tallet og begynnelsen av 1900-tallet. Dette er et stort arbeid som vil fortsette i 2019.

Det største høydepunktet er at støttepersonell og leger er stabilt, godt kjent med befolkningen, står på og at arbeidsmiljøet er godt og robust.

Helsestasjonen

Helsestasjonen har i flere år hatt stabilt personale. Dette gjør at vi er kjent med de fleste familier med barn i Sømna. Vi har også god oversikt over samarbeidspartnere, og det gjør det lett å ta kontakt.

Vi har fått tilbakemelding på at det av og til kan være vanskelig å få tak i helsesøster. Dette skal vi jobbe med i året som kommer. Ungdomsrådet har kommet med tilbakemelding på at de kunne ønske vi kunne nås digitalt. Vi har som mål å være aktiv på sosiale medier som for eksempel Snapchat og/eller Instagram i løpet av året. Vi har også håp om at det nye telefonsystemet i kommunen vil gjøre kommunikasjonen lettere.

Vi blir mye brukt. Dette er bra, men for at vi skal kunne gi et bra og faglig forsvarlig tilbud skal vi ha kjennskap til mye og kunnskap innen mange felt. Dette kan til tider være utfordrende, og vårt kompetansebehov er nærmest umettelig. I 2017 fikk vi nye retningslinjer for helsestasjon- og skolehelsetjenesten (Nasjonal faglig retningslinje for det helsefremmende og forebyggende arbeidet i helsestasjon, skolehelsetjeneste og helsestasjon for ungdom. Utgitt 2017). I 2018 har vi brukt en del tid til å sette oss inn i den

nye retningslinjen. Vi skal blant annet ha økt fokus på temaet vold og overgrep. Vi så at vi hadde behov for økt kompetanse på dette området, og det førte til at vi på slutten av 2018 bestemte at vi i 2019 og 2020 skal delta i programmet «tidlig inn» som gjennomføres av Korus Nord. Vega og Brønnøy er også med på denne opplæringen. Å delta i «Tidlig inn» tenker vi er første skritt med å løfte tema vold og overgrep i kommunen. Neste skritt tenker vi må komme i form av en handlingsplan mot vold og overgrep. Dette mangler Sømna. Når denne planen er på plass kan vi starte å lage en modell for hvordan vi i Sømna kommune, både ansatte og de som bor her, skal reagere dersom man er bekymret for et barn.

Sømna kjøper jordmortjeneste fra Helgelandssykehuset. Vi har besøk av jordmor annenhver torsdag. I 2018 hadde vi 18 fødsler, der ett barn tilhører Brønnøy. I løpet av året har Sømna, Brønnøy og Vega hatt møte med Helgelandssykehuset vedrørende hjemmebesøk fra jordmor. I den nasjonale retningslinjen for barselomsorg fra 2014 står det at jordmor skal på hjemmebesøk innen første-andre døgn etter hjemreise fra fødeavdeling. Dersom man tidligere har god erfaring med barsel, skal jordmor på hjemmebesøk i løpet av de tre første døgnene etter utskrivning. Barselkvinner i Sømna, Brønnøy og Vega har ikke hatt dette tilbudet. Vi har ikke hørt noe fra Helgelandssykehuset om hvordan vi skal oppfylle disse sentrale anbefalingene. Vi ser at kvinner ligger kort tid på fødeinstitusjon og mange strever med amming. Tidlig hjemmebesøk fra jordmor ville kunne være til god hjelp for disse kvinnene.

Det er økende behov for foreldreveiledning. Det ble gjennomført foreldreveiledningskurs på sommeren for flyktningene, i samarbeid med NAV. Det har dessverre ikke vært kapasitet til å gjennomføre flere grupper dette året, men det er gjennomført en del veiledning en til en.

Vi føler at vi blir mye brukt på skolene. Vi har fast en dag i uka på Berg skole og to dager i uka på Vik skole. Vi er ofte mer tilstede enn dette. Vi har en god del «faste» samtaler med barn og unge, men også en del som bare stikker innom. Vi er også en samtalepartner for lærerne. Vi bidrar med undervisning i aktuelle tema og deltar på foreldremøter der det er ønsket.

Helsestasjonen samarbeider mye tverrfaglig. Vi samarbeider rundt enkeltbarn og tema på skolene og med barnehagene. Vi deltar i tverrfaglig lederteam, er med i MOT-styret, har

jevnlig besøk av BUP (barne- og ungdomspsykiatrien) og har årlige møter med tannhelsetjenesten. Det vi mangler er jevnlig møtepunkt med skolene og barnehagene. Slik det er i dag møtes vi fra sak til sak.

Helsestasjonen er koordinerende enhet for barn og unge. I 2018 var vi koordinator for ca. 33 ansvarsgrupper og deltok på noen flere. Vi har 3 individuelle planer, men har flere som er under planlegging. Vi jobber hele tiden med å avslutte ansvarsgrupper der det ikke er behov for at vi er med.

Nøkkeltall/statistikk

Vi er gode på å vaksinere i Sømna selv om det på noen statistikker kan se ut som det er mange som ikke vaksinerer seg. Vi har små tall, og dersom en elev i et kull ikke har fått vaksinen sin i rett tid kommer vi dårlig ut. Vi har stadig flere voksne som er innom helsestasjonen for å få reisevaksiner, samt oppfrisking av barnevaksinasjonsprogrammet. HPV vaksiner (mot livmorhalskreft) har blitt tilbudt til alle kvinner født fra 1991 og senere. Statistikken viser at Sømna sin vaksinasjons-prosent (67,3 %) ligger langt over snittet i landet (56,4 %) og i Nordland (53 %). Vi tilbyr hver høst influensavaksine til utsatte grupper. Her har vi sett en økning de siste årene. Vil ligger godt an i forhold til landet og Nordland, men vi kan bli bedre. I 2018 vaksinerte vi langt flere helsearbeidere enn tidligere år.

Indikator	2015/16	2016/17	2017/18
Antall innbyggere som har tatt influensavaksine	24,9 %	25,5 %	32 %

Legekantoret

KOSTRA viser at legene har en gjennomsnittlig listelengde på 734 pasienter. I Sømna er det 2202 pasienter på våre lister.

Kommunebarometeret viser at legedekningen har økt de siste 10 årene. Snittet er 11 leger per 10.000 innbyggere. Normalt har små kommuner langt høyere legedekning enn storbyene. Legedekning i Sømna er på 19,8 leger per 10.000 innbyggere.

Nasjonalt senter for distriktsmedisin konkluderer i sin rapport "Fastlegetjenesten i Nord-Norge" at en god fastlegetjeneste blir desto viktigere å ha på plass på steder der det er lang avstand til sykehus. Sømna ligger i en gruppe på 15 kommuner som har reisetid på 200 minutter (3 timer og 20 minutter) eller mer fra kommunesenteret og til nærmeste sykehus. Dette er over gjennomsnittet i Nord-Norge.

Helsestasjonen

Når det gjelder bemanning har vi 200 % stilling på helsestasjonen. Dersom vi sammenligner oss med nabokommunene og gruppe 3 i KOSTRA, viser det at Sømna har mindre bemanning enn kommuner det er naturlig å sammenligne med. Vi har en bemanning på 47,6 stilling per 10 000 innbygger 0-20 år. For Bindal er tallet 82,7, Vega 52,5 og Brønnøy 52,3. I vår KOSTRA-gruppe er tallet 63. Vi på helsestasjonen jobber for å få økt stilling på helsestasjonen, da vi ser at det stadig er behov for oss på mange områder i kommunen.

Økonomi

Legekantor

Budsjett 2018	Regnskap 2018	Avvik kroner	Avvik %
4.647.000	5.833.029	-1.180.029	25,4

Det er merforbruk på lønn leger blant annet på grunn av lønnsøkning og dyr vikarinneleie av leger, samt merforbruk på støttepersonell som følge av nødvendig innleie i pressede perioder. Vi har økning på forbruksmateriell på grunn av prisstigninger. Det er økte utgifter med legevaktsformidlingen og legevaktsamarbeidet med Brønnøy kommune.

Inntjening ved legekantoret er heller ikke helt på topp, dette kan skyldes at vi hadde en del vikarer og da blir det noe redusert pga. at de ikke kan takstsystemet godt nok. Vi skal innføre minikurs i takstsystem når det kommer nye ansatte leger og vikarer.

Helsestasjonen

Budsjett 2018	Regnskap 2018	Avvik kroner	Avvik %
1.520.000	1.602.240	-82.240	5,4

Merforbruk på lønn. Noe økning på avgifter/lisenser.

Måleindikatorer

Indikator	2012-15	2013-16	2014-17
Andel overvekt og fedme ved sesjon	38,4	45,5	38,6

Andelen overvektige ligger langt over landssnittet.

Tilsyn

Det har ikke vært ført tilsyn.

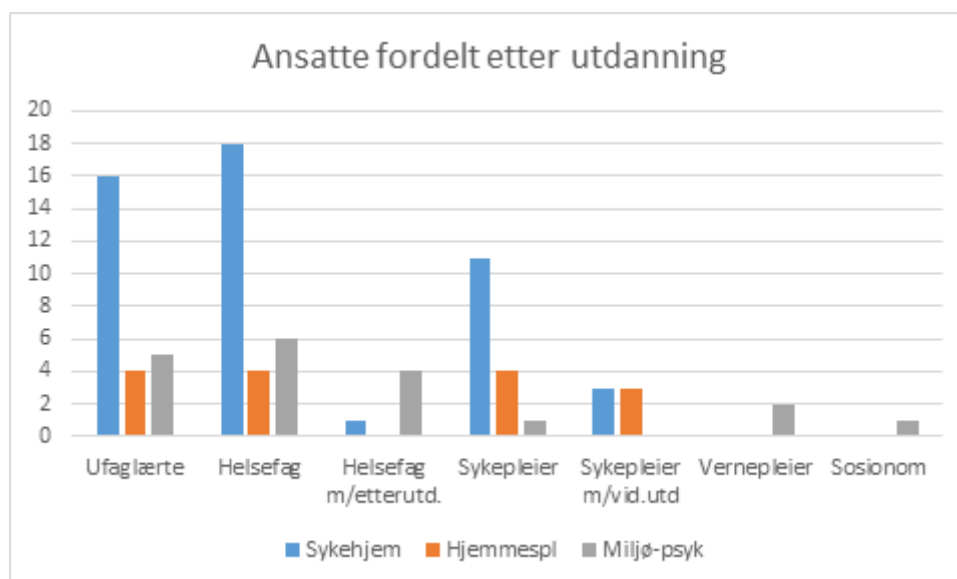
4.9 Enhet for pleie og omsorg

Antall ansatte og årsverk fordelt på kjønn og arbeidssted

Arbeidssted	Antall Kvinner	Årsverk kvinner	Antall Menn	Årsverk menn	Totalt årsverk	Ubesatte årsverk	Økning/ reduksjon
Sykehjem	46	27,08	4	1,96	29,04	2,31	
Renhold/ vaskeri	4	3,08			3,08	0,6	
Kontor/ arbeidsstue	2	1,5			1,5		-0,2
Kjøkken	2	1,0	2	1,75	2,75	0,75	
Hj.sykepleie	14	10,38	1	1	11,38	1,3	-0,5
Prosjekt	2	0,9			0,9		
Miljøtjeneste	14	10,61	3	1,79	12,4	0,77	
Psykiatri	1	1	1	1	2,0	0	
PLO	85	55,55	11	7,5	63,05	5,73	-0,7

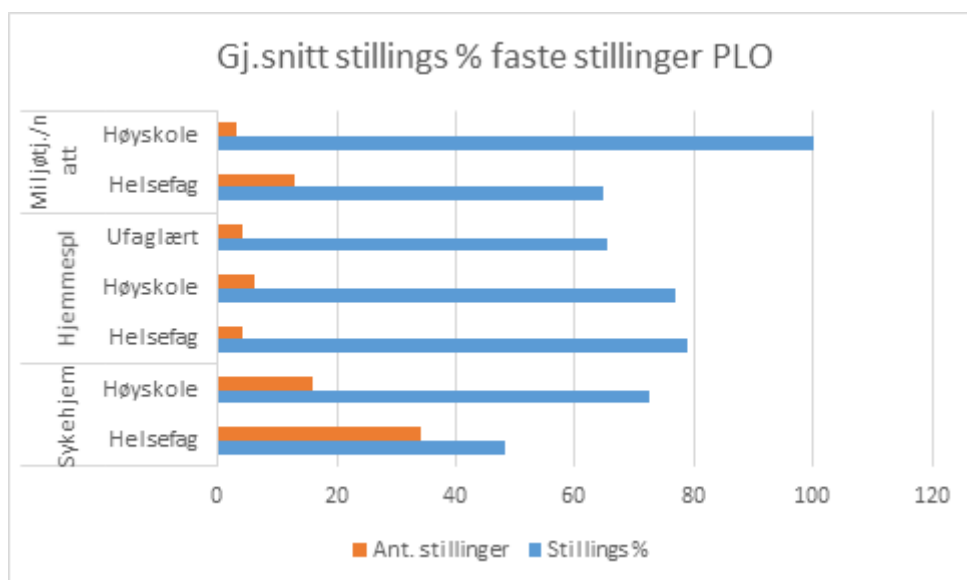
Bemanning og kompetanse

Dagens arbeidstidsordninger i pleie- og omsorg tilsier bruk av deltidsansatte. Antallet små helgestillinger fører til at man også ved nyrekruttering kan være med å skape uønsket deltid. For å møte morgendagens behov for pleie og omsorgstjenester trenger Sømna kommune flere ansatte og økt spisskompetanse på enkelte fagområder. Et av virkemidlene for å møte behovet for mer arbeidskraft er å utnytte de ressursene som ligger i denne deltidsreserven.

Pleie- og omsorgstjenesten i Sømna har de senere årene hatt stort fokus på å oppfylle kravet i hovedtariffavtalen om tilsetning i full stilling. Gjennom økt samhandling mellom tjenester i forhold til arbeidstakere med uønsket deltid og det handlingsrommet som ligger i arbeidsmiljøloven og hovedtariffavtalen i forhold til alternative turnusordninger, har Sømna kommune etablert alternative turnusordninger i form av blant annet langvakter i en avdeling innenfor Miljøtjenesten. Ordningen utprøves også på sykehjemsavdeling fra januar 2019.

Å utvikle en heltidskultur handler om mer enn turnusordninger og å få helgene til «å gå opp». Det handler om holdninger, forankring, normer for «hvordan vi har det/ gjør det hos oss». Å utvikle en heltidskultur handler om organisasjonsendring med politisk vilje, tydelig ledelse, engasjerte tillitsvalgte og ansatte som jobber for samme mål i samme retning.

Figuren viser antall stillingshjemler fordelt på utdanning og gjennomsnittlig stillingsprosent i PLO 2018

Sykefravær PLO

Type sykefravær/avdeling	Psykiatri	Sømna Omsorgssenter	Miljøterapi-tjenesten	Hjemmesykepleien
Legemeldt sykefravær	12,03 %	4,04 %	1,12 %	13,32 %
Egenmeldt sykefravær	2,18 %	1,62 %	1,55 %	1,65 %
Totalt sykefravær	13,93 %	5,92 %	3,14 %	14,75 %

Tjenesten ser en positiv nedgang i sykefraværet spesielt på sykehjemsavdeling.

Miljøtjenesten ligger stabilt lavt. Både Hjemmesykepleien og kommunal psykiatri har kjent langtidsfravær som er årsak til årets høye fraværspersent. På små avdelinger vil ikke fraværspersenten være representativ for tjenesten som helhet.

Årsak til økt nærvær i sykehjemsavdeling er drøftet med verneombud og tillitsvalgte, og kan ha sammenheng med tilsetninger i ledige stillinger og økning av deltidstillinger

Rekruttering

Den demografiske utviklingen vil i nær fremtid bidra til store utfordringer for helse- og omsorgssektoren. Utfordringene er ikke primært knyttet til økt etterspørsel, som følge av at flere trenger tjenester, men til manglende tilgang på personell. Befolkningsframskrivingene viser en betydelig økning i antall eldre.

Flere brukere med større og faglig sett mer komplekse behov har betydning for kompetansebehovet i hele den kommunale pleie- og omsorgstjenesten. Det er behov for flere med helse- og sosialfaglig kompetanse, flere med høyere helsefaglig kompetanse, og ikke minst en større tverrfaglig bredde enn før, tilpasset de utfordringer brukerne har. Det er behov for ledere med mer kompetanse både om ledelse og om de tjenestene de skal lede.

Videre er det et stort behov for opplæring av personell uten fagutdanning, rekruttering til yrkesutdanning i helse- og sosialfag og etter- og videreutdanning. Sømna kommune vil trenge styrket kompetanse i forhold til demensomsorg, geriatri, rehabilitering og habilitering, forebygging, psykisk helsearbeid, lindrende omsorg, velferdsteknologi, avansert sykepleie og styrke lederutdanning innen pleie- og omsorg.

Å se på fremtidsutvikling er spennende, men det er også en utfordrende oppgave. Vi kan ikke si noe sikkert om hvordan fremtiden vil se ut på lang sikt. Framskrivninger av utviklingstendenser for ulike brukergrupper gir et for snevert bilde. Brukergruppen som bor i pleie- og omsorgsbygninger i dag, er en helt annen enn for 20 år siden. Digitalisering og ny teknologi kan snu opp ned på hvordan vi utøver pleie og omsorg. For å kunne gjøre prioriteringer og ta gode beslutninger fremover, er det derfor sentralt at vi utvikler kunnskap om hvilke krefter og endringer som vil prege den kommunale pleie- og omsorgssektoren de kommende 20-25 år.

Omsorgstjenestene i Sømna kommune er under utvikling med økt fokus på hjemmebaserte tjenester, og det har vært en dreining fra institusjonsbaserte til hjemmebaserte tjenester. Dette synliggjøres i en styrket hjemmebasert tjeneste, etablering av omsorgstun, samt bofellesskap for eldre og for personer med demens.

Institusjonsbaserte tjenester utgjør det høyeste nivået i omsorgstrappen og er en tjeneste til de med et særlig behov for medisinskfaglig oppfølging på sykehjemsnivå. Andel beboere i institusjoner har gått ned, samtidig som mottakere av hjemmetjenester og omsorgsboliger har hatt svak vekst. Denne veksten er også forventet videre. Korttidsplasser for utredning, behandling og rehabilitering er prioriterte områder.

Nye arbeidsmetoder og satsningsområder stiller krav til endring i kompetanse og rekruttering. Vi trenger å tilpasse kompetansesammensetningen slik at den er i tråd med de pleiefaglige og medisinske behov befolkningen har. Sømna kommune har høy kompetanse innenfor flere fagområder i omsorgstjenesten. Dette må videreutvikles og samhandling i tverrfaglige team vil være helt avgjørende.

Fremhevende utviklingsområder

- Styrke forebyggende arbeid, aktiv omsorg og hverdagsmestring
- Økt fokus på ernæring og måltider
- Rett kompetanse til rett tid og riktig sted, uavhengig av hvilken avdeling man jobber på. Tjenesten anbefaler samlokalisering av faggrupper for styrking av de ulike tjenestetilbudene.
- Fokus på rekrutteringstiltak for helsearbeidere – spesielt lege, sykepleiere, spesialsykepleiere og helsefagarbeidere.
- Å jobbe videre med deltidspromatikken – vi ønsker fokus på en heltidskultur
- Kvalitetsforbedringsarbeid og ROS analyse
- Videreutvikle samarbeid/fagteam for å sikre tverrfaglighet, fleksibilitet og gode overganger.
- Videreutvikle samarbeidet med frivillige lag og foreninger.

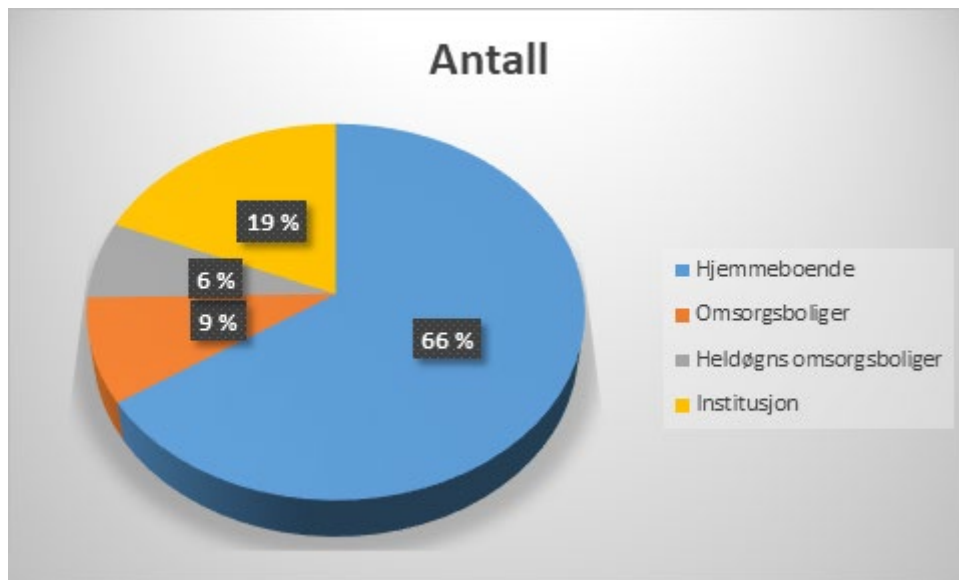
- Økt fokus på brukermedvirkning – «hva er viktig for deg?»
- Tilrettelegge for velferdsteknologi i boløsninger, samt mobil pleie i hjemmebaserte tjenester.
- Utvikle og styrke hjemmebaserte tjenester i tråd med prognosene for befolkningsvekst og behov for omsorgstjenester.
- Videreutvikle samarbeidet med kulturskole-prosjektet LIMOG - musikkbasert miljøbehandling

En glad gjeng ansatte ved PLO

Nøkkeltall/statistikk

Brukere i tjenesten fordelt etter tjenestenivå

Nøkkeltall sykehjem

Tjeneste/døgn	2016	2017	2018
Liggedøgn totalt	11413	11054	11691
Korttidsopphold	844	747	1186
Avlastning	22	36	263
Observasjon	90	294	84
Langtids	10569	11054	10158
Dødsfall	9	13	20
Salg av opphold	8	31	12

Nøkkeltall hjemmesykepleie

Tjeneste/ant. Brukere	2016	2017	2018
Trygghetsalarm	39	33	45
Praktisk bistand	56	46	62
Hjemmesykepleie	111	107	102
Matombringning	32	40	38
Omsorgsbolig	37	34	36
Hverdagsrehabilitering	3	4	6

Nøkkeltall miljø- og psykiatritjenesten

Tjeneste/ant. Brukere	2016	2017	2018
Praktisk bistand	-	-	16
Hjemmesykepleie	-	-	10
Støttekontakt	30	32	34
Avlastning barn/unge	2	3	4
Psykisk helse	58	54	57

Nøkkeltall	2016	2017	2018
Netto driftsutgifter av kommunens drift	29,9	30,3	31,4

Nøkkeltall	2016	2017	2018
Årsverk per bruker av omsorgstjenester	0,48	0,57	-

Måleindikatorer

Indikator	2016	2017	2018
Andel ansatte med helsefaglig utdanning	71,1	69,5	69,9

Indikator	2016	2017	2018
Andel ansatte som har gjennomgått kompetansehevende tiltak	50	50	65

Indikator	2016	2017	2018
Ernæringskartlegging beboere i institusjon	-	-	80

Indikator	2016	2017	2018
Ernæringskartlegging hjemmeboende	-	-	5

Økonomi

Budsjett 2018	Regnskap 2018	Avvik kroner	Avvik %
43.838.000	45.417.876	1.518.876	3,46

Årsak til avvik:

- Ramme er ikke justert etter sentralt lønnsoppgjør våren 2018. Dette utgjør i sum ca. 850.000 kr.
- Reduksjon i statlige tilskudd ressurskrevende brukere kr. 774 000. Økt forbruk medisinsk forbruksmateriell kr. 258 996, samt økte kostnader medikamenter kr. 158.215.
- Merforbruk på kjøp tilrettelagte arbeidsplasser HIAS kr. 511 090.
- Økte utgifter matinnkjøp - ernæringsfokus kr. 206 698.

Tilsyn/vedtak

- **Oppstart forvaltningsrevisjon – Kvalitet i eldreomsorgen sak 97/16**

Revisjon Midt-Norge SA startet høsten 2018 forvaltningsrevisjonsprosjektet kvalitet i eldreomsorgen. Prosjektet ble bestilt av kontrollutvalget som del av Plan for forvaltningsrevisjon 2016- 2019, som ble behandlet i kommunestyret 20.12.2016 sak 97/16.

Revisjonen skal se på i hvilken grad kvaliteten på tjenestene i eldreomsorgen er i tråd med utvalgte krav og målsettinger på området. Med utgangspunkt i anbefalinger i rundskriv og veiledere, ble følgende kvalitetsindikatorer vurdert:

- Kompetanse
- System for ledelse og kvalitetsforbedring
- Tjenestens kvalitative innhold for bruker

Prosjektet ferdigstilles våren 2019.

- **Områdegjennomgang PLO**

Høsten 2018 ble det startet en områdegjennomgang av PLO. Formålet med områdegjennomgang i tjenesten var å analysere og sette inn nødvendige forbedringstiltak på enhetsnivå og mellom enheter knyttet til intern organisering, ledelse, bemanning, arbeidsflyt samt grenseflater og arbeidsdeling mot andre enheter.

Områdegjennomgangen ble delt inn i tre tema:

- Organisering, portefølje og samhandling
- Økonomi og budsjett
- Fremtidige behov og fremtidig kapasitet

Områdegjennomgangen ferdigstilles første halvdel av 2019.

Sangstund på Sømna Omsorgssenter

4.10 Enhet for kultur og velferd

Antall ansatte og årsverk fordelt på kjønn og arbeidssted

Antall ansatte kvinner	Antall årsverk kvinner	Antall ansatte menn	Antall årsverk menn	Økning eller reduksjon	Hovedfunksjon	Utfyllende kommentarer
3	2,7723				Kulturskolen, DKS og renhold. Renhold 57,23 % stilling. Arbeidssted: Sømnahallen, bassenget og hallene.	Kulturskolen er rektor i 100 % og ressurslærer i 80 % stilling. DKS (den kulturelle skolesekken) 10 % stilling. I tillegg har vi kjøpt tjenester fra Brønnøy. Skoleåret 2018/2019 har Brønnøy ikke kunnet levere tjenesten pga sykdom, og vi har leid inn ekstern ressurs i egen regi.
1	0,5				Biblioteket	
2	1,6				Flyktningetjenesten	
2	2			0,5	NAV kommune	0.5 årsverk er enhetsleder og 0,5 årsverk er økt jfr. vedtak. 0,5 årsverk står pr. tiden ledig.
		1	0,1068		Basseng	

Sykefravær

Type sykefravær	Prosent		
	Kultur	NAV	Bibliotek
Legemeldt sykefravær	0,28	1,08	0,00
Egenmeldt sykefravær	1,84	1,14	2,10
Totalt sykefravær	1,84	1,93	0,00

Enheten har svært lavt sykefravær.

Resultater

Kultur og velferd er en relativt ny enhet, og 2018 er første hele virkeår for enheten etter omorganiseringen høsten 2017. I 2018 har enheten hatt fokus på å opprettholde både produksjon og ordinær drift, samtidig som vi har forsøkt å få til en god integrasjon mellom kultur og velferd. Her har vi i 2018 søkt om eksterne midler til ulike prosjekter som har bidratt og kan bidra til en utvikling av dette.

- Vi har et stort fokus på forebyggende arbeid i NAV og flyktningetjeneste. Vi har søkt om og fått tildelt midler til 50 % stilling som LOS – funksjon for ungdom som starter opp i 2019, samt styrking av sosialt arbeid i NAV. Sistnevnte skal styrke samarbeidet mellom flyktningetjeneste, kulturskolen og frivillige lag/foreninger for å øke deltakelse i frivillig liv blant barn og unge med fremmedspråklig bakgrunn eller barn og unge med spesielle behov.
- Grønn sektor, ungdom i arbeid, fikk kr. 400.000 i barnefattigdomsmidler for sommeren 2018. Vi utvidet med dobbelt så mange plasser og ungdom i arbeid.
- Vi har en utfordring med økning i antall brukere av sosiale tjenester i NAV. Dette er et generelt trekk nasjonalt, samtidig som vi ser at vi ligger høyere enn landsgjennomsnittet på en del ting.

- I samarbeid med Trollfjell friluftsråd har kommunen fått midler til å merke flere veier og sette opp ny starttavle.

Kompetanse og rekruttering

- Ved NAV er en 50 % stilling saksbehandler ledig. Her er det utfordrende å rekruttere inn i stillingen.
- Kulturskolen har ledig 30% stilling som lærer etter overgang til pensjon. Stillingen lyses ut sammen med grunnskole for å kunne tilby større stillingshjemmel og styrke rekruttering av lærere med kompetanse i praktisk-estetiske fag.
- Rektor ved kulturskolen tar videreutdanning innen musikk og helse ved Norges musikkhøgskole
- Programrådgiver i flyktningetjenesten tar videreutdanning i Rådgivning 1 ved Nord Universitet.
- Konsulent ved NAV tar videreutdanning i motiverende intervju ved Nord Universitet

Fremtidige utfordringer

- Det bosettes generelt mindre flyktninger i Norge, og mindre kommuner har i 2018 ikke fått bosatt. Det vil åpnes for at kommuner med mindre enn 5000 innbyggere kan bosette igjen fra 2019, under forutsetning av at et sett kriterier er oppfylt. Dersom Sømna kommune ikke får bosette flere flyktninger vil det være behov for en omstilling av tjenesten og ressurser.
- NAV er i endring. Det er sentrale føringer om strukturelle endringer i NAV og antall kontorer i Nordland, hvor man beveger seg i retning av større enheter og sentralisering av ressurser og fagmiljø. Dette skal likevel være i en enighet med kommunene og i partnerskapet og avtalene som ligger til grunn for bemanning og samdrift av NAV kontorene.

- Fortsatt integrasjon mellom kultur og velferd, og synliggjøre synergier og effekter av organiseringen.
- Det skal utarbeides plan for vern av kulturminner i Sømna, og dette arbeidet skal inngå i en større tenkning rundt attraksjoner i Sømna og destinasjonsutvikling i kommunen.
- Enheten har noen utfordringer rundt digitalisering, spesielt i NAV hvor utviklingen i bruk av digitale verktøy i dialog og korrespondanse med brukerne går svært raskt. Dette krever at også kommunen og enheten som sådan følger opp dette med system og programvarer.

Sommerskole i regi av flyktningetjenesten. Her på tur til Valleråa.

Høydepunkter 2018

- Samarbeidet mellom enhet for pleie- og omsorg og kulturskolen om prosjektet LIMOG (et liv i musikk og glede) og musikk og helse er videreutviklet i 2018. Kulturskolen deltar i regionalt nettverk for musikk i miljøbehandling og kulturskolelærer deltar på ABC-kurs i musikkbasert miljøbehandling sammen med helsepersonell i kommunen. Samarbeidet mellom kultur og pleie- og omsorg i kommunen vies også stor oppmerksomhet regionalt. Biblioteket har deltatt aktivt i prosjektet og bidratt til å videreutvikle litteraturopplevelser med høytlesning på ukentlige musikkstunder sammen med kulturskolen.

Barnehagen har musikkstund med beboere på omsorgssenteret

- Sommerles, en digital lesekampanje for barn fra 1.-7. klasse, ble arrangert for andre året. I 2018 hadde biblioteket 67 påmeldte barn. Biblioteket ønsker å spille en rolle i skolesatsingen i Sømna med fokus på leselyst og leseferdigheter hos barn og unge i kommunen.
- Kulturskolen har søkt om og fått innvilget deltagelse i kulturskoleutvikling, en nasjonal veiledningsordning gjennom Norsk kulturskoleråd i samarbeid med Utdanningsdirektoratet.

- Sømna kommune ble i 2018 nominert til årets kulturskolekommune. Vi nådde ikke helt til topps, men det var en ære å bli nominert som en av fire kommuner i landet.
- Samarbeidsavtale med Frivilligsentralen er formalisert og samarbeidet med sentralen er styrket. Frivilligsentralen og Kultur og velferd har i 2018 hatt et samarbeid om språk- og arbeidspraksiser for flyktninger og andre som av ulike årsaker har falt utenfor arbeidslivet. Sentralen forvalter også Utstyrbanken, hvor familier, barn og unge kan få låne sports- og friluftsutstyr gratis, og bidrar her til barnefattigdomsbekjempelse sammen med NAV og flyktningetjeneste.
- I samarbeid med Sømna IL og skolene i Sømna har vi gjort et større innkjøp av basisutstyr til begge hallene i kommunen. Denne samarbeidsordningen rundt innkjøp av basisutstyr til hallene blir en årlig ordning som vil koordinere og forbedre innkjøp til hallene.
- Nytt av året er at DKS-kordinator (Den kulturelle skolesekken) har tilbudt innbyggere i Sømna som går på voksenopplæring å delta på DKS-forestillinger som er relevante for deres aldersgruppe. Dette er et gratis kulturtilbud for denne gruppen.

Nøkkeltall/statistikk

Antall enkeltvedtak etter lov om sosiale tjenester		
2016	2017	2018
319	241	215

Mottakere av introduksjonsstønad		
2016	2017	2018
15	19	20

Startlån	2016	2017	2018
Antall vedtak totalt	4	6	13
Sum	4.108.000	1.824.000	1.708.346

DKS Produksjoner	2016	2017	2018
Egenproduserte	-	-	4
Gjesteproduksjoner	-	-	3

Biblioteket	2016	2017	2018
Totalt utlån inkl. fornyelser	5.800	5.800	Ca. 7100 enheter
Bokbestand	25.000	25.000	Ca. 25.600

Tilbud kulturskolen	Antall elever totalt	Jenter	Gutter	Voksne	På vent
Sanggruppe	6	4	2		
Camelonteateret	0				
Barnekor*	38	26	10		
Treblås/treblås gruppe	7	6	0	1	
Piano/orgel/vokal*	26	22	2		13
Trommer	15	1	14		1
Messing/samspill*	11	7	1		
Kunst	0				
Gitar/band*	11	1	7		
Dans	70				
Musikk i barnehage		Ca. 50			
Salg av dirigent		Ca. 75			
LIMOG		Ca. 50			
*resterende elever er fra Brønnøy kommune					

Konsert med Sømna kulturskole - her ved dansegruppa ledet av Ramona Kappfjell Sørfjell.

Måleindikatorer

Indikator	2016	2017	2018
Andel sosialhjelpsmottakere 18-24 år	24 %	13,8 %	15%
Andel barn i lavinntektshusholdninger	15,4%	16,6%	-
Andel barn i kulturskolen	41%	37%	39%
Andel lånere biblioteket	5,2 %	4,8 %	5,3 %
Antall arrangementer i biblioteket*	-	-	13

*Ikke tall fra foregående år, men en god indikator for å følge utviklingen av biblioteket som arena for debatt og samfunnsutvikling.

Mottakere av arbeidsavklaringspenger og uføre

Mottakere av uføreytelser Sømna						
Ytelse	Alder	2011-2013	2012-2014	2013-2015	2014-2016	2015-2017
Varig uførepensjon	18-44 år	4,9	5,4	5,7	5,7	5,5
	45-66 år	23,9	24	22,7	22,2	21,8
Arbeidsavklaringspenger	18-44 år	6,7	5	3,4	2,5	2,4
	45-66 år	3,6	2,1	1,5	1,5	1,8

Kilde: Kommune helsa statistikkbank.

Barn av eneforsørgere					
År	2011-2013	2012-2014	2013-2015	2014-2016	2015-2017
Geografi					
Hele landet	15,5	15,2	15,1	15,1	15
Nordland	17,6	17,4	17,3	17,1	16,8
Sømna	12,5	13	13,6	13,7	14,3

Kilde: Kommune helsa statistikkbank.

Frafall i videregående skole – andel (prosent)			
År	2013-2015	2014-2016	2015-2017
Geografi			
Hele landet	23	22	21
Nordland	28	26	25
Sømna	25	18	20

Kilde: Kommunehelse statistikkbank.

Økonomi

Budsjett 2018	Regnskap 2018	Avvik kroner	Avvik %
5.452.000	4.201.635,20	1.250.365	22,93

Kultur og velferd hadde et mindreforbruk på kr. 1.250.365. Dette skyldes lavere forbruk på flere funksjoner, samt høyere inntekter enn det som var budsjettert.

Oppfølging av vedtak

I kommunestyrevedtak juni 2018 (PS 22/18) fikk Kultur og velferd en økning i stillingshjemmel med 50 % ved NAV. Her kom vi ikke i mål med rekrutteringsprosessen, og stillingen står ubesatt i påvente av ny utlysning. Ny utlysning vil ses i sammenheng med prosjektmidler for å kunne lyse ut en samlet 100 % stilling.

Tilsyn

Det har ikke vært gjennomført tilsyn i 2018.

4.11 Landbruk og næring

Antall ansatte og årsverk fordelt på kjønn

Antall ansatte kvinner	Antall årsverk kvinner	Antall ansatte menn	Antall årsverk menn	Økning eller reduksjon	Utfyllende kommentarer
1	0,1	3	2,6	0	0,4 årsverk i vakanse i hele 2018
			0,5		Innleid skogkompetanse fra Brønnøy

Arbeidsoppgavene spenner over et vidt felt: bygdeutvikling, forvaltning av areal, natur, vilt og kulturlandskap, kontrolloppgaver, velferdsordninger for landbruket, politisk sekretariat for landbruks- og viltnemnd samt ansvar for kommunens hjemmeside og facebookside.

Sykefravær

Type sykefravær	Prosent
Legemeldt sykefravær	0 %
Egenmeldt sykefravær	0,98 %
Totalt sykefravær	0,95 %

Landbrukskontoret har meget lavt sykefravær. En person har gått ned i 60 % stilling. Dette ga dessverre lenger ventetid for gårdbrukerne med tanke på blant annet refusjon av utgifter til sykeavløsning.

Stolte elever med bevis på gjennomført avløserkurs i regi av prosjekt Liv i bygda

Bak f.v: Ådne Holand, Tor Atle Kvalø, Erlend Enge, Lars Graven, Aleksander Sund, Nicolay Knygh, Tore Bjarne Bjøru Hjelmseth, Eila Marét Eila og Karna Buvik

Resultater

- Prosjekt Liv i Bygda ble avsluttet og nådde mange av sine mål
- Via NIBIO er alt jordsmonn i Sømna kartlagt
- Deltatt i arbeidsgruppa for kommuneplanens arealdel
- Formidlet ca. 45 millioner til Sømnas viktigste næring
- Det er kartlagt fremmede skadelige arter i hele Sømna

Det er tilført flere kommunale oppgaver. Samtidig har staten opprettholdt mengden lovpålagte oppgaver. I en rekke ordninger som før ble avgjort av Fylkesmannen er det nå kommunen som har all saksbehandling og fatter alle vedtak. Det er en klar forventning om å

fungere som et utviklingskontor. Derfor prioriteres de oppgavene som tilfører næringen økonomiske virkemidler.

Mål som ikke er nådd

- For liten tid til kontroll av produksjonstilskudd, miljøtilskudd m.m.
- Stort etterslep på lovpålagte oppgaver som boplikt og jord ute av drift
- Etterslep på oppretting av kartverket(AR5) og oppfølging av interessen for drenering
- Vakanse i en stilling ga økt saksbehandlingstid på sykeavløsning og mindre tid til kontroll og oppretting av RMP (Regionalt miljøprogram og PT-søknader (produksjonstilskudd))

Fokus fremover

- Rullering av landbruks- og næringsplan
- Fokus på næringsarbeid siden vi blir enhet for landbruk- og næring i 2019.
- Følge opp ny gjødsselforskrift
- Arbeide for etablering av biogassanlegg i Sømna
- Starte bekjemping av fremmede skadelige planter i Sømna
- Jobbe med næringsutvikling generelt
- Et samarbeide mellom politikere, administrasjon og grunneiere som bidrar til en bærekraftig og fornuftig beskatning av hjortevilt
- Kartlegge jordleieforhold for å sikre langsiktige leieavtaler eller eventuelt salg som tilleggsjord
- Oppdatering av gårdskart med særlig fokus på innmarksbeite
- Aktivt bidra til gjennomføring av dreneringstiltak på dyrka jord
- Øke kunnskapsnivå hos jegere/jaktledere
- Holde kommunens hjemmeside og facebookside oppdatert og drive med kontinuerlig fornying
- Bidra til fortsatt utvikling av landbruket i kommunen, men også tilleggsnæringer.
- Fokus på videreutvikling av eksisterende næringsliv og motivere til nyetableringer.
- Støtte opp om kompetansegivende tiltak som bidrar til vekst hos næringslivet.

- Være en aktiv sparringspartner overfor gründere.
- Bredbånd til alle (samarbeid med teknisk avdeling)
- Sentrumsplan Gamle Vik og sentrumsplan Berg (samarbeid med teknisk avdeling)

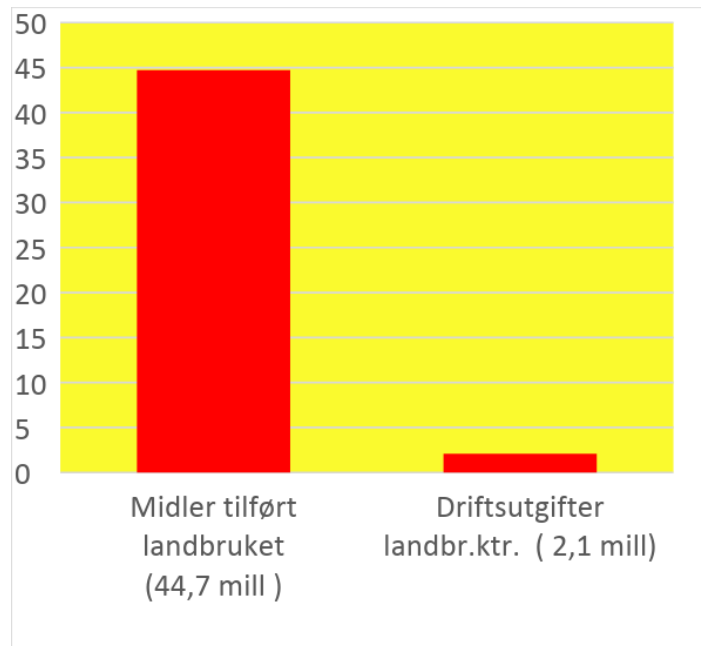
Lover/føringer

Selv om det er mer fulldyrka jord i Sømna enn noen annen kommune i landsdelen er det stor kamp om jorda i Sømna. Her møter man en del utfordringer når det i 2019 blir forbud mot dyrking av myr samtidig som ny gjødsselforskrift ganske sikkert setter tak på hvor mye dyr man kan ha i Sømna i forhold til krav om spredeareal for husdyrgjødsel.

Nøkkeltall / statistikk

Det er i dag 85 gårdsbruk som søker produksjonstilskudd. Av disse driver 52 stykker med melk og har en samlet melkekvote på ca. 11,8 millioner liter melk. Det er over 1.700 melkekyr og ca. 4.400 øvrige storfe. Dette gjør Sømna til den desidert største kommunen innenfor melkeproduksjon og storfehold i Nord-Norge og denne posisjonen styrkes ytterligere hvert år. Det er noen meget dyktige svineprodusenter som til sammen har 89 avlspurker og over 4.150 gris ble solgt til slakt. I tillegg er det flere som driver med sau, eggproduksjon, forsalg og korn.

Landbrukskontoret har i løpet av året formidlet støtte til Sømna Kommunes viktigste næring med ca. 44,7 millioner kroner og det er gjort en innsats for å bevare landbruket i Sømna.

Vedtak

Det har siden september 2017 vært en del omorganiseringer på enheten. Høsten 2018 ble det vedtatt å ansette fagleder næring og landbruk og dette trer i kraft i 2019.

Innenfor enhet for landbruk fattes en rekke vedtak hvert år. Totalt ble det fattet 307 vedtak i 2018. Disse fordeler seg slik:

Politiske vedtak		Delegerte vedtak				
Vilt-nemnd	Landbruks-nemnd	Husdyr-gjødsel	PT og RMP*	SMIL* (frister o.l.)	Drenering	Sykeavløsning
26	62	5	155	2	22	35

* PT= Produksjonstilskudd, RMP=Regionalt miljøprogram

* SMIL= Spesielle miljøtiltak i landbrukets kulturlandskap

Landbruksnemnda

Hadde 8 møter og behandlet 62 saker. Nemnda har en restriktiv holdning til fradeling av dyrka jord. Vi tar oss god tid til å orientere søkerne om dette før søknaden fremmes.

Søkerne innretter seg og vi hadde i 2018 kun en klagesaksbehandling. Når det gjelder boplikt har nemnda en konsekvent og streng holdning, men administrasjonen har ikke hatt kapasitet til å følge opp dette på mange år. Nå styrkes kapasiteten på dette området i 2019, noe som sikrer likebehandling av søkere og oppfølging av politiske vedtak.

Viltnemnd

I 2018 hadde nemnda tre møter og behandlet 26 saker. 2017 var siste år i fireårsperiode for bestandsplaner for storviltområdene. Vinteren og våren 2018 ble derfor brukt til å vedta nye målsettinger og forskrifter for hjort og for bever. Det ble vedtatt ny beregning av tellende areal i hjorteviltvald. Nye bestandsplaner for elg for storviltområdene ble vedtatt.

Produksjonstilskudd

Vi har fattet 123 vedtak om utbetaling av økonomiske støtteordninger til gårdbrukere som har utløst følgende midler:

	2 013	2016	2017	2018
Produksjonstillegg*	24 379 046	24 125 217	31 558 858*	32 921 306*
Driftstilskudd melk	7 556 000	7 103 195	*	*
Avløserordning ferie/fritid	4 600 129	4 332 521	4 206 240	4 097 775
Refusjon sykeavløsning m.m	661 132	382 576	823 041	728 995
SUM	37 196 307	35 943 509	36 588 139	37 748 076

*Fra 2017 inngår driftstilskudd melk i produksjonstillegget

Andre vedtak

I tillegg er det fattet en del andre vedtak som også utløser en god del midler

	Søknader	Overslag	Tilskudd
Bruksutbygging – fylkesvise IBU-midler	4	13 700 000	3 075 000
SMIL-midler	21	2 497 492	963 160
Avlingsskade	2		82 931
Til bekjemping av fremmede arter	1		110 000
Tilskudd til drenering	22		851 910
Miljøprogram for Nordland	67		1 843 213
SUM	117	16 197 492	6 926 214

Måleindikatorer

Indikator	2016	2017	2018
Sømna sin andel av disponibel melkekvote i Nordland	10,1 %	10,3 %	10,6 %

Sømna har i 2018 en disponibel melkekvote på 11.751.045 liter mens tallet totalt i Nordland er 111.078.323 liter. Det produseres 1/10 av all kumelk i fylket. I 2005 ble det produsert 8,1 % av fylkets disponible kvote og har steget hvert år siden da.

Indikator	2016	2017	2018
Dyrkajord omdisponert fra landbruk (dekar)	6,1 da	3 da	3,2 da

Det er et nasjonalt mål å redusere omdisponeringen av jordbruksareal til andre formål.

Indikator	2016	2017	2018
Utnyttelse av kommunens ramme til miljømidler og drenering	100 %	100 %	100 %

Sømna fikk kr. 340.000 i SMIL-midler. Når dette var brukt fikk vi tillegg på kr. 440.000. Sømna fikk kr. 470.000 til drenering. Når dette var brukt fikk vi i tillegg kr. 382.000. Det har vært meget god uttelling på begge områder.

Elg i Vik barnehage. For noen år siden var det et stort problem med elg i boligfelt, påkjørsler i trafikken, problem i landbruket og nedbeiting av skog. I dag er bestanden redusert i tråd med vedtatte planer.

Økonomi

Budsjett 2018	Regnskap 2018	Avvik kroner	Avvik %
2.402.000	2.085.080	316.920	13,19

Enheten hadde et mindreforbruk på ca. kr. 317.000 i 2018. Dette skyldes i hovedsak to forhold.

- En 40 % stilling var vakant hele året. Dette førte til at en del lovpålagte oppgaver ikke ble gjort og at det tok lenger tid før gårdbrukerne fikk utbetalt blant annet sykeavløsning. Ingen mistet tilskudd de var berettiget til.
- Prosjekt Liv i Bygda ble avsluttet. Her var det lagt ned en betydelig egeninnsats og prosjektet fikk en del sponsormidler. Dette medførte mindre kostnader for å få i land prosjektet enn budsjettet.

4.12 Teknisk og eiendom

Antall ansatte og årsverk fordelt på kjønn og arbeidssted

Antall ansatte kvinner	Antall årsverk kvinner	Antall ansatte menn	Antall årsverk menn	Økning eller reduksjon	Hovedfunksjon	Utfyllende kommentarer
2	1,8	3	2,35	-0,65	Administrasjon	
0	0	6	6		Vaktmester-tjenesten	
3	1,26	0	0		Renhold	
0	0	17	0,14		Brannvesen	15 brannmenn har 0,96 % stilling hver som brannmann. De andre to har brannstilling inkludert i sin ordinære stilling.

Enheten har arbeidet målrettet med mange oppgaver samtidig. Den daglige driften med lovpålagte oppgaver har kommet sammen med stor aktivitet på investeringsprosjekter.

Endringer av ansatte og årsverk i 2018

- En ansatt gikk ned fra 100 % til 35 % stilling
- Stilling som 100 % ingeniør ble utlyst på våren, men blir ikke tiltrådt før i 2019
- Nyansatt sekretær i 80 % stilling tiltrådte 1. oktober

Kompetanse

- Enheten fikk kurset en ansatt innen lekeplasskontroll i april 2018 og fikk dermed en sertifisert lekeplasskontrollør
- Sømna Brannvesen har gjennomført kursing av brannmenn
- Kursing av driftstekniker innen FDV- verktøy (forvaltning, drift og vedlikehold)

Teknisk har begrensede ressurser til å få gjennomført alle prosjektene som er planlagt/vedtatt. Det er behov for kompetanseheving av personell innen teknisk administrasjon og brannvesen.

Sykefravær

Område	Type sykefravær	Prosent
Teknisk	Legemeldt sykefravær	6,20
Teknisk	Egenmeldt sykefravær	1,78
Teknisk	Totalt sykefravær	7,30
Renholdere	Legemeldt sykefravær	6,00
Renholdere	Egenmeldt sykefravær	0,00
Renholdere	Totalt sykefravær	9,76
Brannvesen	Legemeldt sykefravær	0,00
Brannvesen	Egenmeldt sykefravær	0,00
Brannvesen	Totalt sykefravær	0,00
Vann	Legemeldt sykefravær	2,99
Vann	Egenmeldt sykefravær	0,00
Vann	Totalt sykefravær	2,99
Avløp	Legemeldt sykefravær	12,07
Avløp	Egenmeldt sykefravær	0,36
Avløp	Totalt sykefravær	12,07
Vaktmestertjenesten	Legemeldt sykefravær	0,00
Vaktmestertjenesten	Egenmeldt sykefravær	0,00
Vaktmestertjenesten	Totalt sykefravær	0,00

Teknisk drift og eiendom har som målsetting å utføre tilfredsstillende tjenester til våre brukere og kunder på en best mulig måte. Enhetens hovedoppgaver er knyttet til

- Produksjon og distribusjon av rent vann
- Avløpsrensing/avløpsnett, tømning av slam, innsamling av avfall
- Felles maskinpark
- Plansaksbehandling
- Bygge- og delingssaker
- Kart og oppmåling
- Drift av havneanlegg
- Drift av kommunale veier og gatelys
- Sømna Brannvesen/ forebygging og beredskap mot brann
- Feiervesen
- Vedlikehold av kommunale eiendommer

Resultater

- Bygging og renovering kommunal bygningsmasse
- Drift av kommunal eiendomsmasse
- Kjøp og salg kommunale nærings- og boligtomter, blant annet eierskifte av Viksjøen industriområde
- Oppmåling og deling
- Byggesaksbehandling
- Kart og planarbeid
- Drift innen vann og avløp. Det har vært en stabil og tilfredsstillende vannforsyning til innbyggerne i Sømna, og ikke minst til næringslivet i kommunen
- Drift innen vei og havn
- Renovasjon/avfall
- Brann og feiing
- Drift og vedlikehold av uteareal, park og stadion
- Prosjekt- og byggeledelse av investeringsprosjekt

Organisasjonen holder en høy aktivitet og har gjennomført sine oppgaver tilfredsstillende med de ressurser man sitter inne med. Flere av prosjektene i investeringsbudsjettet for 2018 er gjennomført, selv med lavere bemanning i teknisk administrasjon. Disse er listet opp lenger ned. Teknisk har fått gode skår på eksterne undersøkelser i forhold til rask saksbehandling og god og sikker vannleveranse. Enheten har brukt mye av egen kompetanse til å gjennomføre tiltakene.

Gjennomførte prosjekter

- Trygghetsalarm og sykesignalanlegg
- Reasfaltering av kommunale veier (Øvre Dale, deler av Møssaveien, deler av Vestabergveien og Kløverveien på Berg)
- Bredbånd – anbud og kontraktsforhandlinger
- Kjøp av tjenestebiler i omsorgstjenesten
- Renovering av Doktorgården
- Treningspark i Vik
  - Opparbeidelse og tilrettelegging av treningspark i Vik
- Buskhammeren boligfelt
  - Reguleringsplanen legger til rette for 15 nye boligtomter på Berg -
- Endring av avløp i Berg sentrum i forbindelse med Coop-utbygging

Igangsatte prosjekter

- Berg barnehage – utbedring av parkeringsplass, gjerde og lekeapparat
- Berg skole – diverse tiltak (sanering av Vestaberghuset, innkjøp lekeapparater og innkjøp pulter og stoler)
- Omsorgssenteret – diverse vedlikehold (etterisolering, ny kledning, maling av yttervegger, utskifting avdelingskjøkken, supplering takheiser på beboerrom, utskifting brannsentral og detektorer, og etablering av skallsikring legekantoret)
- Brann – tiltak etter krav fra arbeidstilsynet
- Renovering av Sømna Hallen

- Vik industriområde
- Salg av 2 stk. kommunale boliger, Vik og Berg
- Arbeid med ny arealplan for Sømna
- Arbeid med ny kystsoneplan for Sømna
- Planlegging og anbud – trafikkovergang Berg sentrum – Fylkesvei 17
- Høydebasseng Vassbotn
  - Planleggingen av høydebassenget ble igangsatt
- Avløpspumpestasjon Vik sentrum
  - Planlegging av pumpestasjonen igangsatt

Vedtatte prosjekter som ikke er igangsatt

- Oppstart av bygging høydebasseng – Vassbotn
- Oppstart av trafikk-overgang fylkesvei 17 på Berg
- Slutføring av arealplan
- Slutføring av utbedringstiltak i forbindelse med Hilde-stormen
- Områdeplan for Vennesund
- Gjennomføring av branntilsyn og byggekontroll var på et svært lavt nivå, grunnet lav bemanning innen teknisk administrasjon
- Ansettelse av avdelingsingeniør i år 2018 ble ikke gjennomført grunnet få søkere til utlyst stilling
- Nytt avløpsnett Vennesund – Storvika
- Utskifting av pumpestasjoner på Vik og Berg

Renovering av Sømna hallen

Enheten har tatt på seg byggeledelse for ovennevnte prosjekt, utover det som er normalt for teknisk avdeling sine arbeidsområder.

Prioriterte oppgaver fremover

- Rullering av trafikkisikkerhetsplan
- GDPR
- Kontinuerlig oppdatering og fornyelse av kommunens hjemmeside og Facebook-side
- Bredbånd til alle husstander i Sømna kommune
- Slutføring av arealplan for Sømna
- Slutføring av investeringsprosjekt som er satt i økonomiplanen

- Slutføring av skader etter Hildestormen
- Enheten vil få flere tunge og tidkrevende forvaltningsaker.
- Kapasitet til å gjennomføre alle prosjekter som er planlagt i investeringsplanen

Nøkkeltall/statistikk

Saksbehandling

2,5 % vekt i barometeret	Kommunens nøkkeltall			Plass	Snitt	Topp	Kommunens karakter		
	KB 2017	KB 2018	KB 2019				KB 2019	KB 2019	KB 2017
FRISTBRUDD: Andel byggesaker med overskredet frist	0	0	0	1	7,9	0	6	6	6
BYGGESAK: Behandlingstid saker med 3 ukers frist	0	0	0	1	13	0	6		6
BYGGESAK: Behandlingstid saker med 12 ukers frist	0	0	0	7	7,8	0	6		6
TILSYN: Andel av vedtatte byggesaker med faktisk tilsyn	0	0	0	235	9,6	25	1	1	1
GEBYR: Saksbehandlingsgebyr for enebolig	3000	5000	5000	80	14285	0	5,4	5,1	5,1
PLAN: Andel av byggesøknader innvilget ved dispensasjon fra plan	2	3	8	57	20	3	6	6	5,3
PLAN: Andel av byggesøknader i områder med restriksjoner som er innvilget	100	89	100	125	89	42	1	2,4	1
PLAN: Gebyr for privat forslag til reguleringsplan	12000	15600	15600	35	77000	10566	5,9	5,7	5,8

Tabellen viser at saksbehandlingstiden innen teknisk og eiendom er svært lav. Dette bidrar til stor kundetilfredshet.

Kilde: Kommunebarometeret 2018

Vann og avløp

2,5 % vekt i barometeret	Kommunens nøkkeltall			Plass	Snitt	Topp	Kommunens karakter		
	KB 2017	KB 2018	KB 2019				KB 2019	KB 2019	KB 2019
GEBYR: Årsgebyr, vann, avløp, renovasjon og feiing	8134	8422	8654	174	10107	0	4,5	4,5	3,9
VANNKVALITET: Andel innbyggere tilknyttet vannverk med god kvalitet E-coli	100	100	100	1	98	100	6	6	6
VANNKVALITET: Andel innbyggere tilknyttet vannverk med god kvalitet IE	100	100	100	1	98	100	6	6	6
VANNKVALITET: Andel innbyggere tilknyttet vannverk med god kvalitet farge	100	100	100	1	99	100	6	6	6
VANNKVALITET: Andel innbyggere tilknyttet vannverk med god kvalitet pH	0	0	100	1	96	100	1	1	6
LEVERANSE: Brudd i vannleveransen, snitt timer per år per innbygger	0,5	0,5	0,3	283	0,8	0	3,7	4,3	5
VANNLEKKASJE: Andel av vannet som går tapt på grunn av lekkasjer	18,9	18,9	18,9	116	30	6,1	4,7	4,6	4,7
ALDER: Andel fornyet vannledningsnett siste tre år (%)	0	0,5	0,5	172	0,6	2,5	1	3	3,2
ALDER: Alder på vannledningsnettet (år)	30	31	32	202	33	18	3,9	3,8	3,7
ALDER: Andel fornyet spillvannnett siste tre år, avløp (%)	0	0	0	232	0,6	1,4	1	1	1
ALDER: Alder på spillvannnettet (år)	8	9	9	1	30	15,2	6	6	6
RENSEKRAV: Andel innbyggere som er tilknyttet anlegg som overholder alle renskrav	111	62	62	190	58	112	5,7	3,7	3,7
ANLEGG: Antall stopp i kloakken per 100 km spillvannnett	17,9	11,7	23	317	5,2	0	2,1	2,7	1,6
OVERSVØMMELSER: Antall oversvømte kjellere hvor kommunen har erkjent ansvar, per 10.000 innbyggere	0	0	0	1	0,6	0	6	6	6

Tabellen viser at vann og avløpsområde har god kvalitet til lav pris i forhold til sammenlignbare kommuner. Abonnementsavgift på avløp ligger lavt i forhold til andre sammenlignbare kommuner.

Kilde: KOSTRA

Sømna Brannvesen

Sømna Brannvesen består av et mannskap på 17 personer med Nils-Ivar Sund som brannsjef. Det frivillige brannmannskapet er særdeles viktig i forbindelse med krisehendelser som ulykker med brann og kjøretøy, og naturhendelser som storm og store nedbørsmengder. Sømna Brannvesen samarbeider med Sømna Brannvernforening og jobber aktivt med forebyggende brannarbeid. Her kan nevnes Trafikksikkerhets-dagene som ble avholdt i april, der fokuset var holdninger, fart, riktig bilbeltebruk og hvor viktig det er med moderne biler. Det ble også demonstrert en trafikkulykke, utført som en samhandlingsøvelse for nødetatene på skadestedet.

Sømna Brannvesen øver på trafikkuhell

Fotograf: Janne Helen Moen

Statistikk over antall oppdrag for Sømna Brannvesen

Revidert hendelsestype	Sømna brannvesen	Sømna brannvesen	Uten brannvesenressurs	Hele landet
	2017	2018	2018	
Andre oppdrag	5	0	1	4235
Brann i annet kjøretøy	2	1	0	146
Brann i bygning	9	2	0	3317
Brannhindrende tiltak annet	3	1	0	3239
Helseoppdrag annet	1	1	0	3696
Helseoppdrag bære/løfte	0	0	1	2118
Naturhendelse vind	0	0	1	740
Nøddanrop feilring	0	0	1	3164
Oppdrag løst av 110	0	0	14	48744
Test	0	45	0	31857
Trafikkulykke	4	1	0	6277
Unødig kontroll av melding	0	0	1	7406
Øvelser 110-sentral	0	0	1	7249
Øvelser brannvesen	6	2	1	5537
Totalt antall	30	53	21	127725

Nøkkeltall	Enhet	Sømna		Kostragruppe 03		Landet uten Oslo	
		2018	+	2018	+	2018	+
Brutto driftsutgifter til funksjon 338 og 339 pr. innbygger, konsern (1000 kr)	1000 kr	934		1 787		1 227	
Brutto driftsutgifter til funksjon 339 pr. innbygger, konsern (1000 kr)	1000 kr	740		1 422		978	
Brutto driftsutgifter funksjon 338 per innbygger, konsern (1000 kr)	1000 kr	195		365		249	
Netto driftsutgifter til funksjon 338 og 339 pr. innbygger, konsern (kr)	kr	763		1 319		887	
Netto driftsutgifter til funksjon 338 pr. innbygger, konsern (kr)	kr	36		79		74	
Netto driftsutgifter til funksjon 339 pr. innbygger, konsern (kr)	kr	727		1 239		814	
Årsverk i brann- og ulykkesvern per 1000 innbyggere (årsverk)	årsverk	0,46		..		0,71	
Årsverk til forebygging, funksjon 338, per 1000 innbyggere (årsverk)	årsverk	0,31		..		0,25	
Årsverk til beredskap, funksjon 339, per 1000 innbyggere (årsverk)	årsverk	0,15		..		0,46	
Antall bygningsbranner (antall)	antall	2		106		2 924	
Antall A-objekt med tilsyn i løpet av året (antall)	antall	0		334		7 430	

Tabellen viser at kostnadsnivået på Sømna Brannvesen per innbygger er lavere enn sammenlignbare kommuner i Norge.

Kilde: KOSTRA

Økonomi

Enheten har i 2018 hatt ansvaret for 33 budsjettområder innen drift.

Teknisk

Budsjett 2018	Regnskap 2018	Avvik kroner	Avvik %
6.239.000	6.425.268	-186.268	2,98

Teknisk drift viser en balanse mellom regnskap og budsjett.

Eiendom

Budsjett 2018	Regnskap 2018	Avvik kroner	Avvik %
5.908.000	7.016.405,75	-1.108.406,00	18,76

Teknisk Eiendom har overskridelse på kr. 1.108.000 som i hovedsak skyldes høyere energikostnader og lavere inntekt fra husleie.

Måleindikatorer

Indikator	2016	2017	2018
Avgifter VAR-område (Vann, avløp og renovasjon)	7.612	7.779	8.032

Sømna har det laveste VAR-gebyret på Sør-Helgeland, noe som er et mål for tjenesten.

Indikator	2016	2017	2018
Tilgjengelige tomter	14	17	32*

*15 nye tomter i Buskhammeren ligger inne

Indikator	2016	2017	2018
Tilgjengelig industriareal	100 da	110 da	120 da

Sømna kommune legger til rette for boligtomter og næringsareal. Kommunen har historisk sett hatt en buffer på ledige boligtomter og næringsareal.

Vedtak

Enheten behandlet totalt 109 saker, hvor 48 var politiske og 61 delegerte. De delegerte sakene er fordelt over følgende tjenester:

Delegerte vedtak	Antall
Endring av tidligere status/gitt tillatelse	3
Delingssak	17
Utslippstillatelse	3
Tilbygg	12
Enebolig	2
Fritidsbolig	4
Gjødselkum	2
Garasje, uthus	5
Igangsettingstillatelse	13
Totalt	61

Tilsyn

- Det gjennomføres årlig tilsyn på EL av EL-tilsynet, og hvilke bygg som får tilsyn varierer fra år til år. Det har i år vært gjennomført EL-tilsyn på blant annet Sømna hallen og Sømna omsorgsheim. Under tilsynet ble det registrert avvik. Disse har blitt utbedret.
- Sømna Kommune har hatt krav fra arbeidstilsynet om å gjøre tilfredsstillende tiltak på kommunens brannstasjon i forhold til HMS-krav. I år 2019 er det satt av penger til å gjennomføre planlegging av ny brannstasjon som tilfredsstillende HMS-kravene.

4.13 HRIS

Antall ansatte og årsverk fordelt på kjønn og funksjon

Antall ansatte kvinner	Antall årsverk kvinner	Antall ansatte menn	Antall årsverk menn	Økning eller reduksjon	Hovedfunksjon	Utfyllende kommentarer
16	12,23	2	2	0		

Helgeland Rehabilitering hadde i 2016 14,23 årsverk fordelt slik

Ledelse	150 %
1 lege	50 %
4 sykepleiere	445 % (sykepleiefaglig ansvarlig i 40 %)
4 hjelpepleiere	208 %
1 logoped	25 %
3 fysioterapeuter	300 %
1 ergoterapeut	50 %
1 renholder	70 %
1 sekretær	75 %

Det kjøpes i tillegg legespesialisttjenester på lungerehabilitering og hjerterehabilitering fra Helgelandssykehuset. Alle stillingshjemler ved HRIS var besatt med det fagpersonell som skal være i stillingene. Vi tar imot studenter fra ulike helsefagutdanninger. Det var utfordrende for tjenesten da en legespesialist sa opp sin stilling i september. Ved årsskiftet ble det ansatt en ny spesialist.

Sykefravær

Type sykefravær	Prosent
Legemeldt sykefravær	2,55
Egenmeldt sykefravær	1,73
Totalt sykefravær	4,24

Økonomi

Budsjett 2018	Regnskap 2018	Avvik kroner	Avvik %
0	-932.844	932.44	-

Helse Nord videreførte opsjonen på kr. 1.550.000 også i 2018. Etter at det hadde blitt levert 100 % i henhold til avtalen med Helse Nord ble det gjort tilleggs kjøp på kr. 1.500.000, fordelt som følger:

Subakutte hjerneslag	500.000
Ortopedi	500.000
Komplekse og sammensatte lidelser	500.000

Resultater og utfordringer

HRIS disponerer 7 enkeltrom + 6 dobbeltrom, til sammen 19 senger.

2018 er siste året i kontraktperioden på 4+2+2 år.

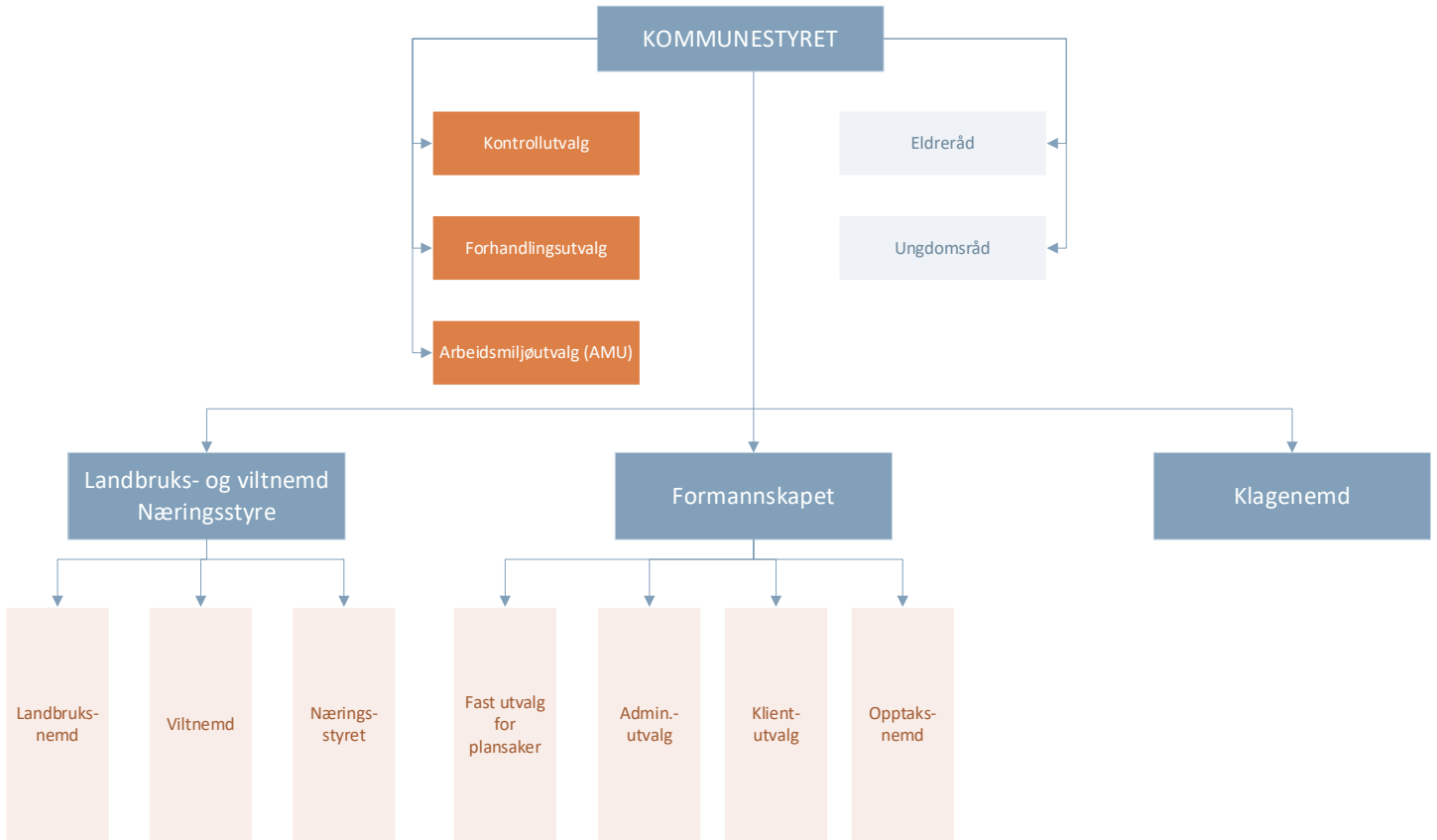
Det er tett samarbeid med primærhelsetjenesten i kommunene og andre som skal følge opp pasientene etter utskrivning. Dette foregår per telefon, skriftlig, ved bruk av telestudio eller ved personlig oppmøte. Helsearbeidere som er ansatt i samarbeidskommunene tilbys hospitering når det er behov for, eller ønske om det.

Det har også i 2018 vært jobbet med hva som skal skje videre med Helgeland Rehabilitering. Det arbeides med ny organisasjonsform for institusjonen. Det er også forslag om en egen arbeidsgruppe som skal jobbe med fremtidens HRIS. Den vil bli effektivisert i 2019. Arbeidsgruppen skal ha som mandat å finne flere ben å stå på for HRIS. Til dette arbeidet henter vi inn eksterne ressurser til hjelp.

Helse Nord videreførte opsjonen på 1.550 000 kr. til også å gjelde 2018, samt 4 måneder i 2019. Dette setter HRIS i en vanskelig situasjon i forhold til planlegging og budsjettering av driften. Bemanningen er så redusert ved enheten at det er ikke mere å hente på besparelser på personell.

4.14 Politiske utvalg og råd

Kommunestyret		
1	Leif Edvardsen	Senterpartiet
2	Andrine S. Oppegaard – ordfører	Arbeiderpartiet
3	Gunder Strømberg – varaordfører	Tverrpolitisk liste
4	Wenche Fjerdingsøy	Senterpartiet
5	Steinar Westerberg	Arbeiderpartiet
6	Turi S. Kvaløy	Tverrpolitisk liste
7	Hilde Wågan Olsen	Senterpartiet
8	Arild Barlien	Arbeiderpartiet
9	Roy-Helge Dahle	Senterpartiet
10	Arne A. Finseth	Fremskrittspartiet
11	Wenche S. Knygh	Tverrpolitisk liste
12	Liv-Julie Wågan	Senterpartiet
13	Merethe Sund	Arbeiderpartiet
14	Jan-Inge Tjøsvoll	Tverrpolitisk liste
15	Bjørn Torstein Arnes	Senterpartiet
16	Hilda Wågan	Arbeiderpartiet
17	Norun Arnes	Senterpartiet

Steinar Westerberg (AP) flyttet fra kommunen 15. oktober 2018 og hans kommunale verv opphørte. Erik A. Sund tiltrådte som fast medlem fra denne dato.

Liv Julie Wågan (SP) fikk fritak fra sitt verv i kommunestyret 25. oktober 2018. Rolf Petter Larsen tiltrådte som fast medlem fra denne dato.

Kommunestyret

(foto Andreas Benjaminsen)

Formannskap	Klagenemnda
Andrine S. Oppegaard, AP/TVPL, ordfører	Ronald Vangen, leder, FRP
Gunder Strømberg, AP/TVPL, varaordfører	Erna Wågan, AP/TVPL
Leif Edvardsen, SP	Merethe Sund, AP/TVPL
Wenche Fjerdingsøy, SP	Odd Arne Abrahamsen, AP/TVPL
Steinar Westerberg, AP/TVPL til 15.10.18 Arild Barlien AP/TVPL ble valgt 15.10.18	Liv Marit Reitan, SP

Landbruks- og viltnemnd	Næringsstyret
Norun Arnes, leder, Sømna bondelag	Andrine S. Oppegaard, leder, AP/TVPL
Roy Helge Dahle, nestleder, Sømna bondelag	Leif Edvardsen, SP
Arild Barlien, AP/TVPL	Wenche Fjerdingøy, SP
Wenche S. Knygh, AP/TVPL	Wenche S Knygh AP/TVPL
Merethe Sund, AP/TVPL	Jan Inge Tjøsvoll, AP/TVPL
Liv Julie Wågan, SP fikk fritak 25.10.2018 Leif Edvardsen, SP ble valgt 25.10.2018	Erik A. Sund, AP/TVPL
Bjørn Torstein Arnes, SP	Hans Ivar Slåttøy, Sømna næringsforening
Marius Storvik (kun viltnemnd) Sømna JFF	Edvin Olsen, Sømna bondelag.

Kontrollutvalget
Arne Finseth, leder, FRP
Hilda Wågan, nestleder, AP
Dag Erling Bjøru, TVPL

Oversikt over aktivitet i politiske utvalg

Utvalg	Antall møter	Politiske saker
Kommunestyret	6	72
Formannskapet	14	127
Næringsstyret	2	14
Klagenemnda	1	1
Valgstyret	0	0
Adm.utvalg	1	2
Landbruksnemnd	8	62
Viltnemnd	3	26

Ungdomsrådet

Det ble i 2018 avholdt 6 møter i ungdomsrådet. Det er valg i ungdomsrådet hvert år og halvparten av rådets medlemmer er på valg. I oktober ble nytt styre valgt inn og disse er:

Leder	Sunniva Barlien
Nestleder	Eila Marèt Eira
Sekretær	Hanne Einvik
Øvrige medlemmer	Håvard Barlien, Karna Buvik, Thea Nygård, Frida Kristin Johansen, Ådne Holand.

Kontaktperson for ungdomsrådet er fagleder plan og utvikling.

Eldrerådet

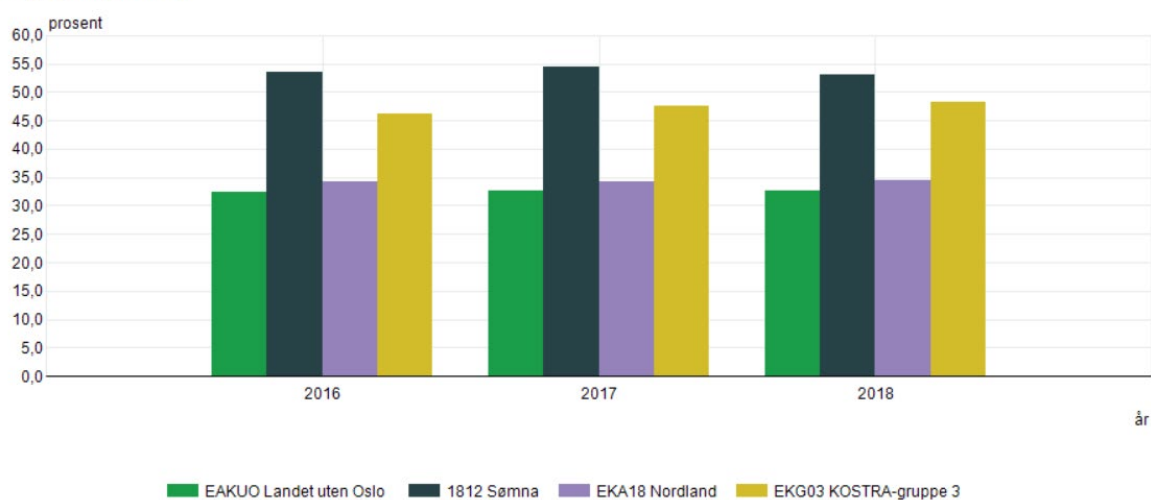
Det er behandlet 23 saker i eldrerådet i 2018. Sømna Eldreråd har oppnevnt 2 av medlemmene til Brukerutvalget. For inneværende periode er det Torill Melstein og Unni Sandholm som har denne oppgaven.

Leder	Petter Rønning
Nestleder	Torill Melstein
Medlem	Unni Sandholm
Ordfører	Andrine S. Oppegaard
Kommunalt oppnevnt medlem	Leif Edvardsen
Sekretær	Formannskapssekretær Gro Steen

Vedlegg: Statistikk fra barnehage og skole

Barnehage

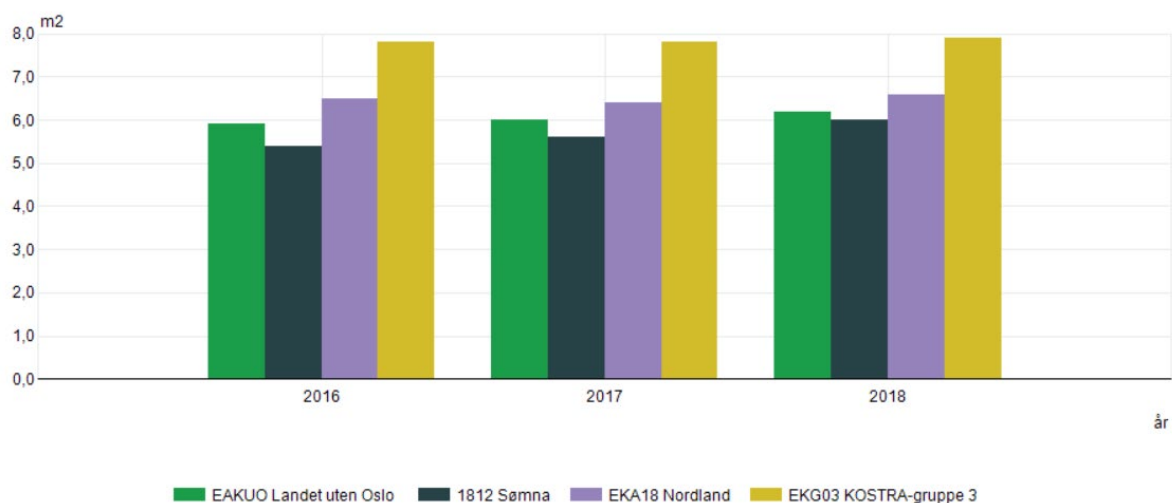
12056: Barn i barnehage, etter region og år. 0-6 år, Kommune, Alle oppholds kategorier, Andel barn i barnehage i forhold til innbyggere (prosent).

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Pr. 15.12.18 var det 62 barn i Sømna barnehage. Den totale kapasiteten er på 69 plasser.

12055: Leke- og oppholdsareal, etter region og år. Kommune, Leke og oppholdsareal per barn i barnehage (m²).

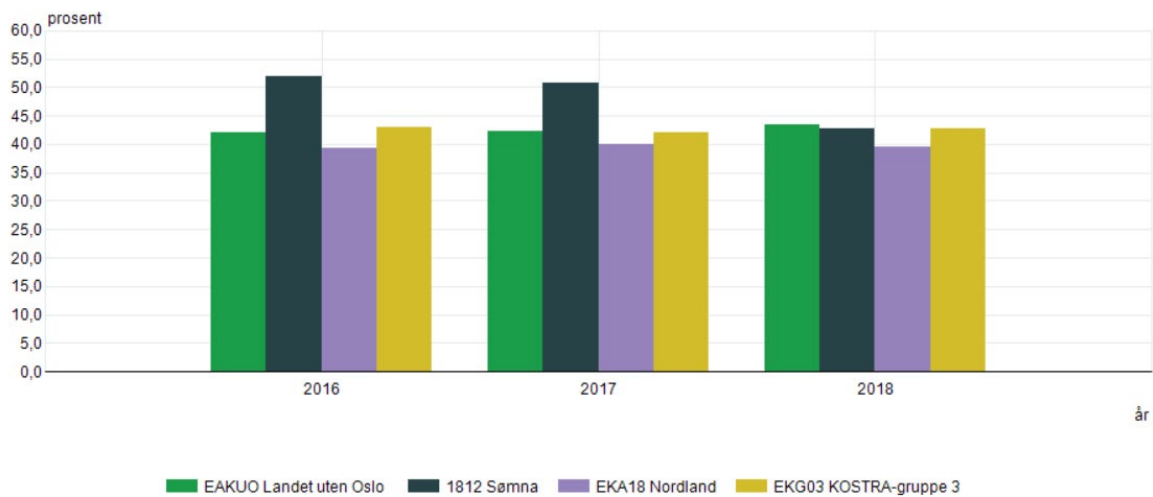

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Sømna kommune følger barnehagelovens bestemmelser når det gjelder arealutnytting. Lovens veiledende norm er 4 kvm netto leke- og oppholdsareal når barna er over 3 år, og 5,3 kvm når barna er under 3 år.

Vi scorer samlet sett lavt på lekeareal pr. barn sammenlignet med kostragruppe og landet forøvrig. For vår del kommer Berg barnehage dårligst ut, og her ligger vi på absolutt minimumskrav.

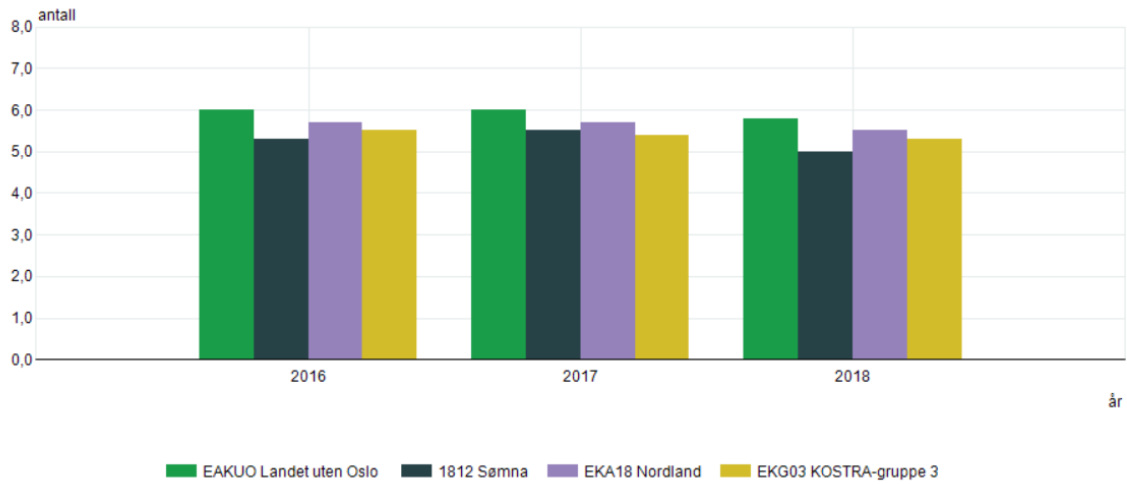
12436: Årsverk, etter region og år. Kommune, Alle stillingstyper, Barnehagelærer, Andel årsverk fordelt på utdanningsbakgrunn (prosent).

Vi har hatt god dekning av barnehagelærere, men de siste par år har vi hatt utfordringer med rekruttering. Skjerpet pedagognorm fra og med august 2018 gjør det nødvendig å sikre god rekruttering fremover.

12562: Utvalgte nøkkeltal for barnehager, etter region og år. Antall barn korrigert for alder per årsverk til basisvirksomhet i barnehage, alle barnehager (antall).

Barnehagen innfrir ny bemanningsnorm med den grunnbemanning vi i dag besitter.

12562: Utvalgte nøkkeltal for barnehager, etter region og år. Netto driftsutgifter barnehager, per innbygger 1-5 år (kr).

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Skole

12247: Lærere i grunnskolen, etter region og år. Universitets-/høgskoleutdanning, med pedagogisk utdanning, Lærere (prosent).

Kilde: Statistisk sentralbyrå

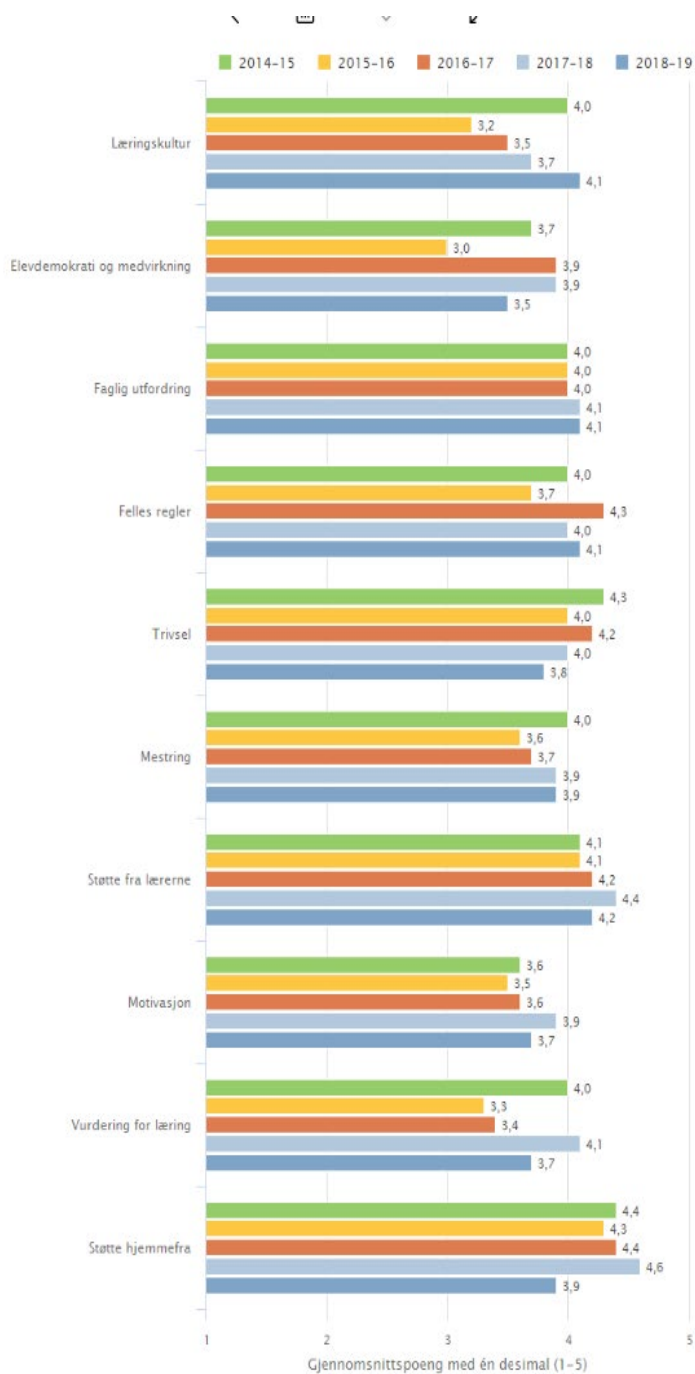
Indikator og nøkkeltall	2014-15	2015-16	2016-17	2017-18	2018-19
Årsverk for undervisningspersonale >	35,2	34,8	32,5	29,8	31,5
Antall elever per årsverk til undervisning	9,1	9,2	9,7	10,7	10,1
Antall assistentårsverk i undervisningen	6	7	10	10	11
Antall elever per assistentårsverk i undervisningen	48,1	43,0	28,5	27,0	26,3
Antall assistentårsverk per hundre lærerårsverk	16,9	19,3	30,1	34,3	34,3
Lærertetthet 1.-7. trinn	9,4	10,1	10,9	11,8	10,3
Lærertetthet 8.-10. trinn	11,2	10,0	10,5	12,0	12,9
Lærertetthet i ordinær undervisning	12,2	12,3	14,2	14,6	17,9
Lærertetthet i ordinær undervisning 1.-4. trinn					13,5
Lærertetthet i ordinær undervisning 5.-7. trinn					15,0
Lærertetthet i ordinær undervisning 8.-10. trinn					33,3
Andel undervisning gitt av undervisningspersonale med godkjent utdanning	100,0	100,0	97,0	100,0	86,0
Lærertimer som gis til undervisning	22 317	22 221	20 273	18 228	20 102
Undervisningstimer totalt per elev	78	77	73	66	71

Sømna kommune, Grunnskole, Undervisningspersonell, Alle eierformer, Alle trinn, Begge kjønn

I indikatoren Lærertetthet i ordinær undervisning 8.-10.trinn stemmer ikke tallet for 2018. Det ble oppdaget på fylket så sent at endring ikke var mulig. Det rette tallet er rundt 17 i ordinær undervisning. Det er godt under gruppestørrelsen som er satt til 21.

Det er også viktig å vite at lærertetthet beregnes ut fra det totale elevtallet på f.eks. 5.-7.trinn. Derfor kan en klasse være under makstall mens en annen klasse kan ligge over makstall i noe undervisning.

Elevundersøkelsen 7. trinn

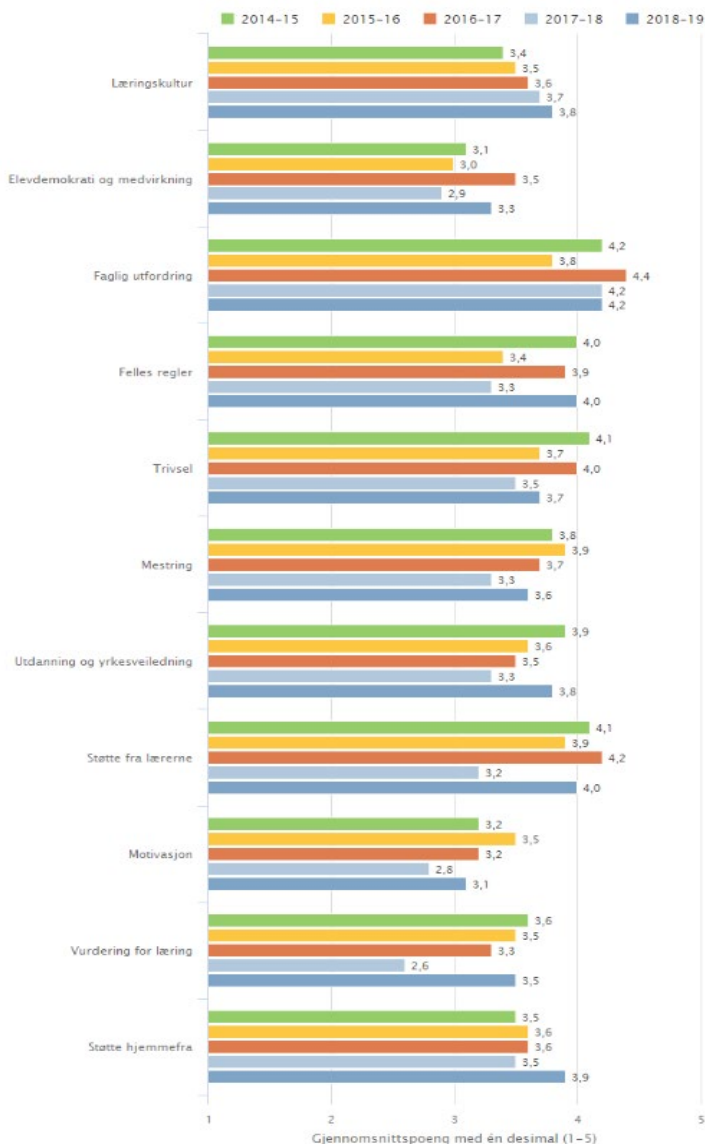

Sømna kommune, Grunnskole, Elevundersøkelsen, Alle eierformer, Trinn 7, Begge kjønn

Vi ser i tabellen hvilke utfordringer vi har å ta tak i. For dette kullet er det spesielt punktene *Trivsel* og *Motivasjon* som skårer under hva som er ønskelig. Dette har lærerne jobbet med og undersøkelsen *Klassetrivsel* viser en positiv utvikling på trinnet.

Det er jobbet veldig godt opp mot foresatte i denne klassen, noe som er veldig viktig. Et godt skole-heim samarbeid er helt vesentlig når det gjelder å jobbe med disse sakene.

Elevundersøkelsen 10. trinn

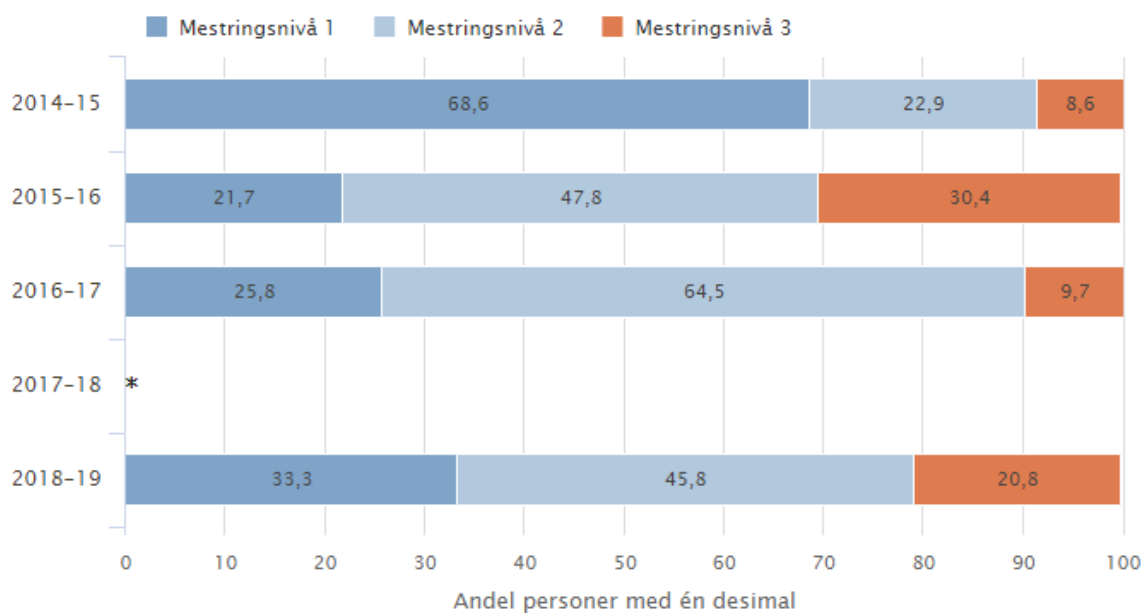

Sømna kommune, Grunnskole, Elevundersøkelsen, Alle eierformer, Trinn 10, Begge kjønn

Indikatorene her viser at vi har et kull som ikke har den beste motivasjonen for skolen. Det er ikke ukjent for lærerne på kullet. Også på dette trinnet har det vært mye og tett oppfølging med foresatte.

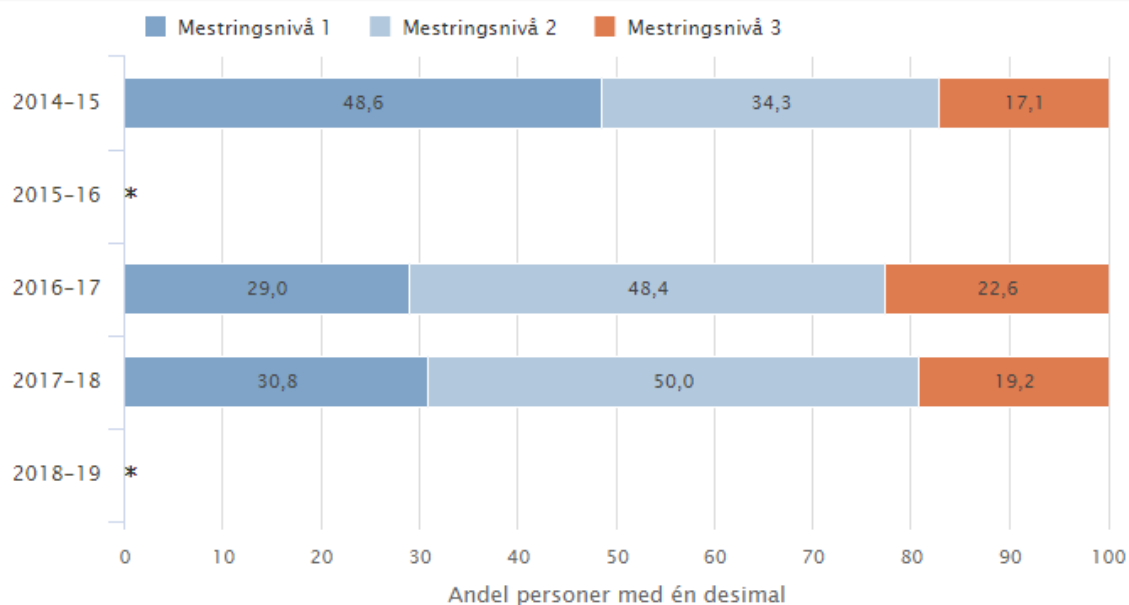
Nasjonale prøver 5. trinn

Engelsk fordelt på mestringsnivåer

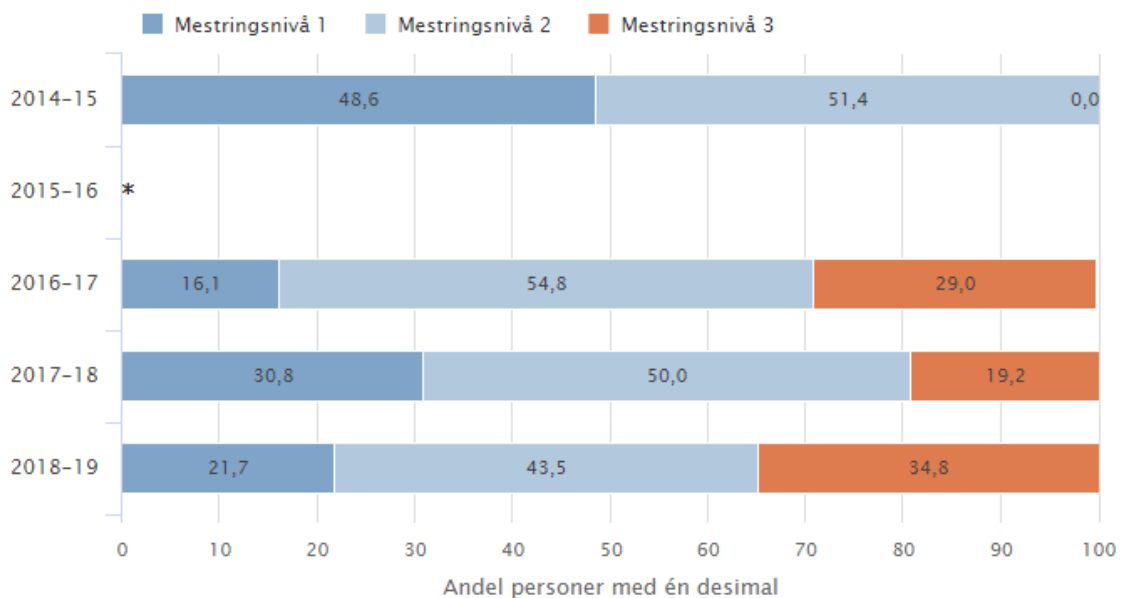
Sømna kommune, Grunnskole, Nasjonale prøver 5. trinn, Alle eierformer, Trinn 5, Begge kjønn

Lesing fordelt på mestringsnivåer

Sømna kommune, Grunnskole, Nasjonale prøver 5. trinn, Alle eierformer, Trinn 5, Begge kjønn

Regning fordelt på mestringsnivåer

Sømna kommune, Grunnskole, Nasjonale prøver 5. trinn, Alle eierformer, Trinn 5, Begge kjønn

Høsten 2018 viste en klar framgang i alle fag hvis vi skal se på hvor mange som i år skårer på nivå 3 fremfor hvor mange som skårer på nivå 3 året før.

Men her er det også sprikende resultat, vi er på ingen måte en skole som presterer jevnt over tid.

Men å sammenligne fra et år til neste blir ikke alltid rett, da det ikke er de samme elevene.

Det er mer interessant om vi finner flere av disse eleven på høyeste nivå når de tar nasjonal prøve i engelsk om 3 år.

Det er interessant å se på om de tiltakene som vi velger å sette inn i 5.-7.klasse har en positiv virkning på resultatene på nasjonale prøver i 8.klasse 3 år senere.

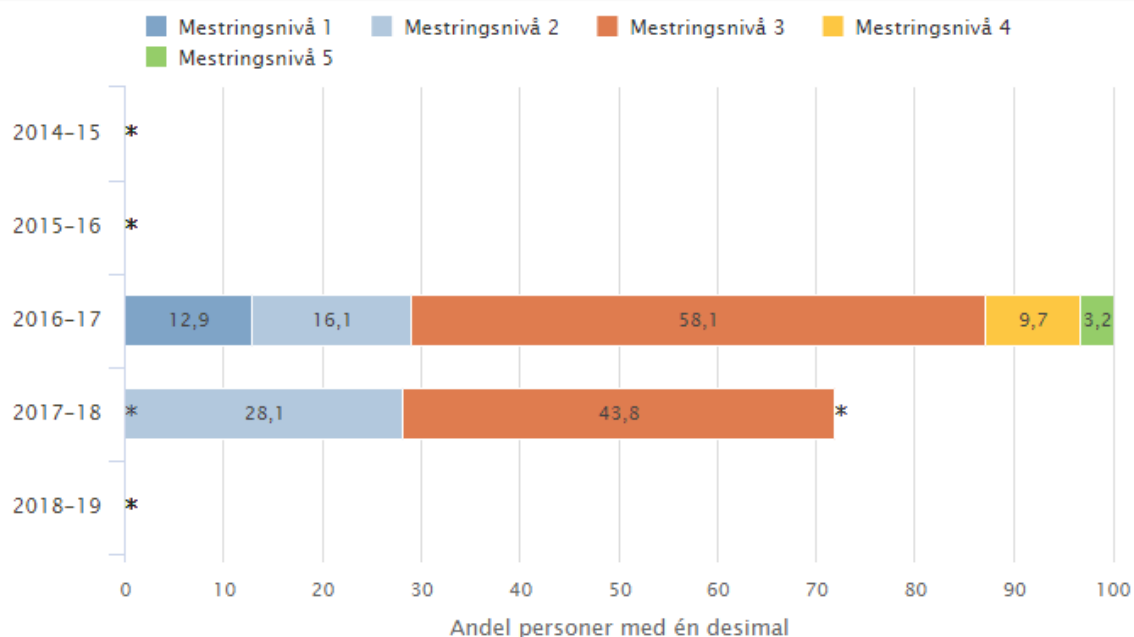
Nasjonale prøver 8. trinn

Samletabell

Indikator og nøkkeltall	2014-15	2015-16	2016-17	2017-18	2018-19
Engelsk >	47 (4,0)	46 (4,9)	46 (3,1)	45 (3,2)	50 (5,0)
Lesing >	50 (4,3)	46 (5,2)	47 (3,1)	47 (3,0)	53 (4,1)
Regning >	52 (3,8)	49 (4,5)	48 (2,8)	47 (2,7)	54 (3,6)

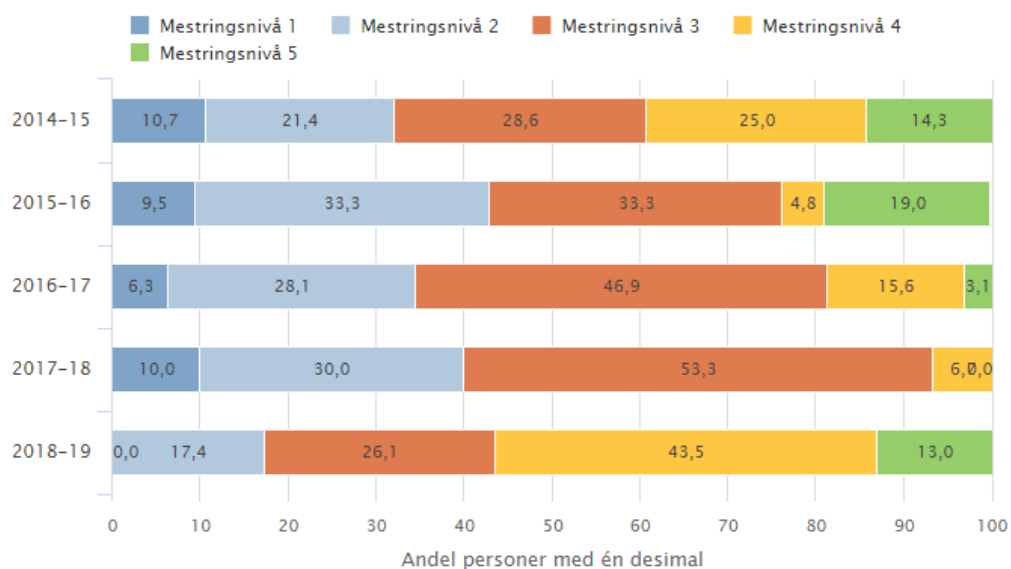
Sømna kommune, Grunnskole, Nasjonale prøver ungdomstrinn, Alle eierformer, Trinn 8, Begge kjønn

Lesing fordelt på mestringsnivåer

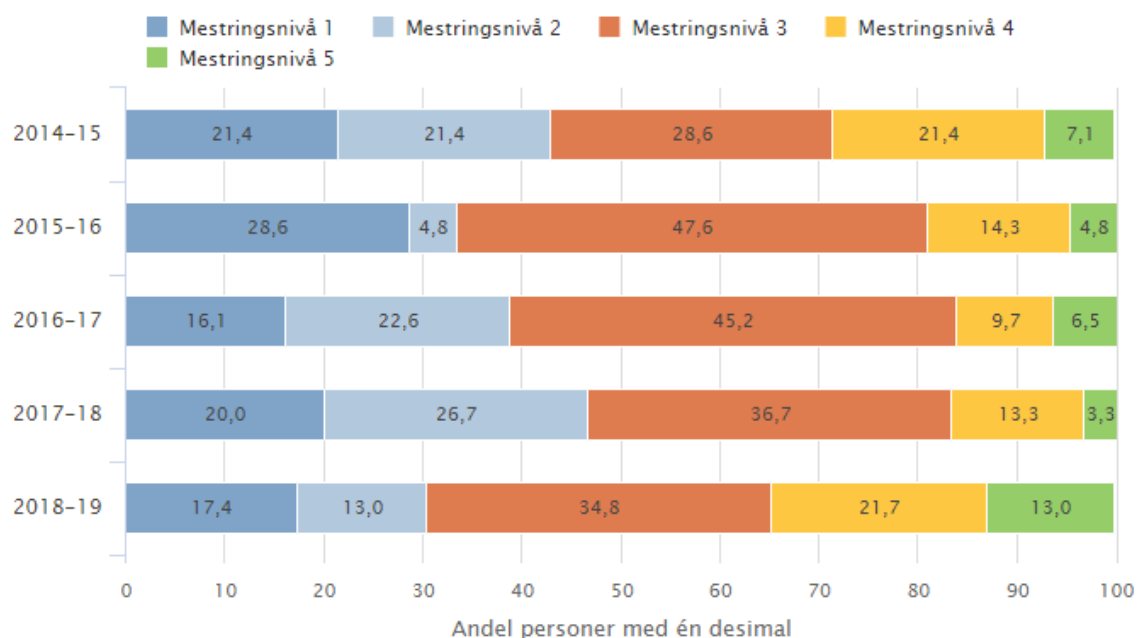
Sømna kommune, Grunnskole, Nasjonale prøver ungdomstrinn, Alle eierformer, Trinn 8, Begge kjønn

Regning fordelt på mestringsnivåer

Sømna kommune skoleeier, Grunnskole, Nasjonale prøver ungdomstrinn, Offentlig, Trinn 8, Begge kjønn

Engelsk fordelt på mestringsnivåer

Sømna kommune skoleeier, Grunnskole, Nasjonale prøver ungdomstrinn, Offentlig, Trinn 8, Begge kjønn

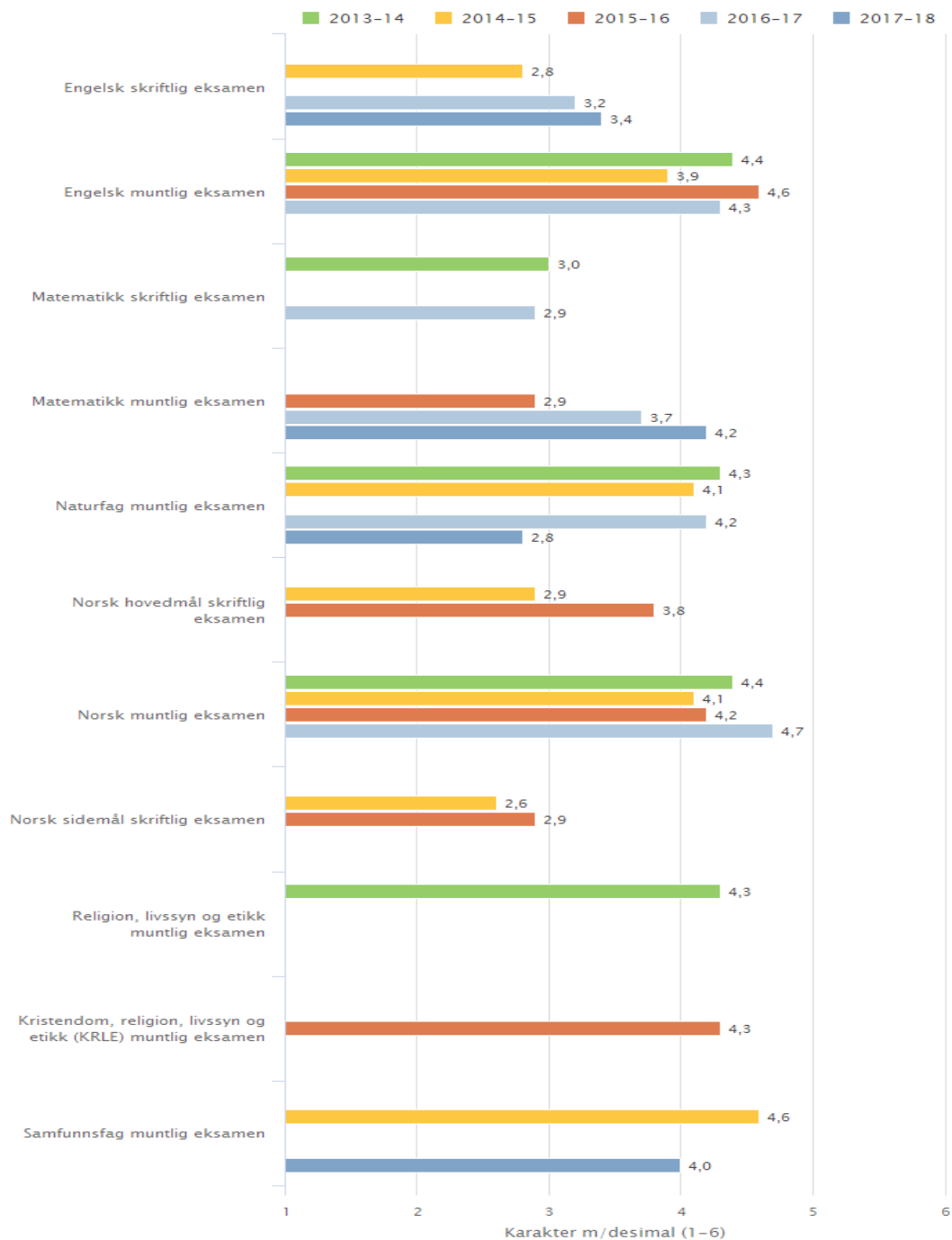
Her kommenteres bare resultatene i engelsk og regning siden tabellen for lesing ikke er fullstendig pga resultat som holdes unna offentlighet. Det vi ser i år er en klar fremgang med flere elever som skårer på høyeste nivå, nivå 5.

Elevene vil møte de samme prøvene i lesing og regning når de skal ta nasjonale prøver i 9.klasse. Da bør det være en klar fremgang når de tar samme prøve, et år eldre og med et år med mer undervisning og faglig ballast. Samtidig som at prøven er godt kjent.

I 2020 vil det være mulig å sammenligne tall fra NP i 5.klasse med resultatene for samme elever i 8.klasse.

Da er det første året at alle elevene i 5.klasse har tatt nasjonale prøver ved Vik skole som samlet klasse. Når de tok på Berg og Vik ble resultatene ofte for små til at de kunne offentliggjøres og brukes i en slik sammenheng som her i en rapport.

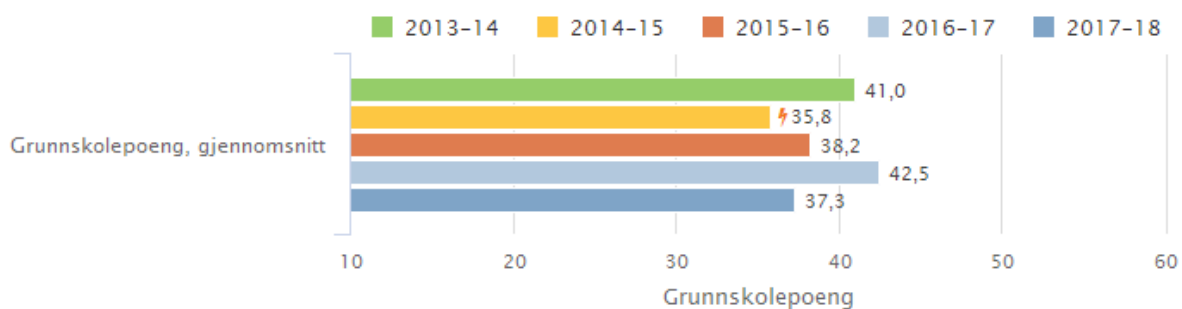
Karakterer - matte, norsk og engelsk.

Sømna kommune skoleeier, Grunnskole, Eksamenskarakterer, Offentlig, Trinn 10, Begge kjønn

Skriftlig og muntlig eksamen viser på samme måte som grunnskolepoeng lenger ned at vi har store variabler.

Grunnskolepoeng

Sømna kommune skoleeier, Grunnskole, Grunnskolepoeng, Offentlig, Trinn 10, Begge kjønn

Grunnskolepoeng bygger på resultatene til siste års 10.klasse. I Sømna er ikke resultatene på noe vis jevne over år.

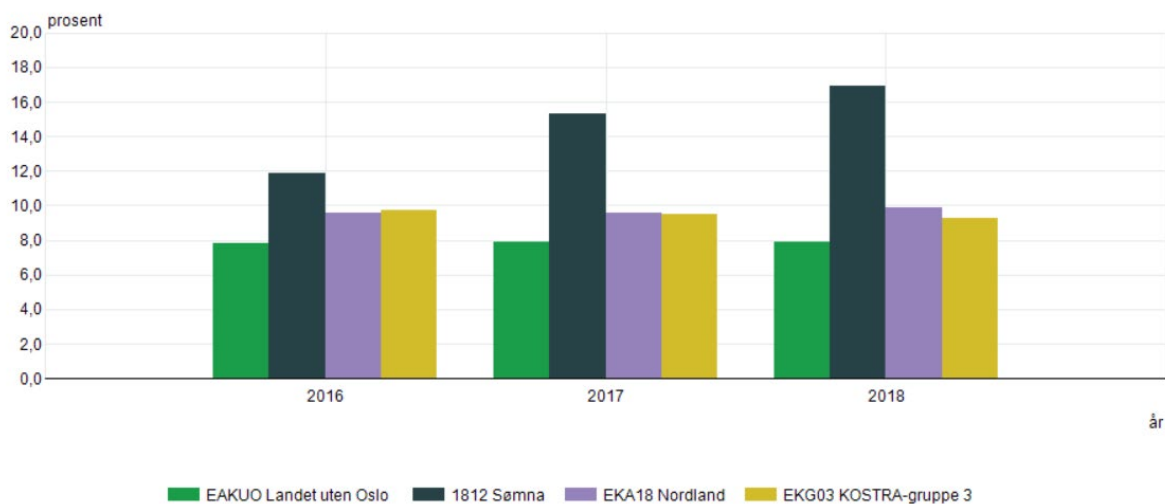
Vi må tørre å se på egen praksis, hvor og hva er det som er en evt suksessfaktoren?

Er det lærerkreftene eller undervisningsmetodene som er så forskjellige fra år til år som gir de variablene vi ser?

Det er viktig at vi ser på rammene rundt i stedet for eleven hvis vi ønsker en endring.

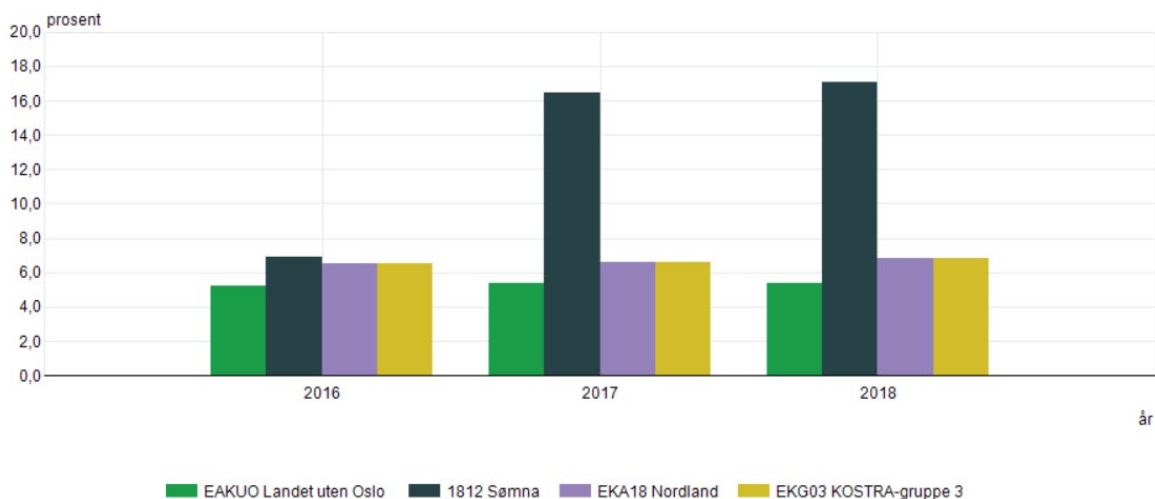
Spesialundervisning

12222: Elever i kommunale og private grunnskoler med spesialundervisning, etter region og år. Elever alle trinn, Elever i kommunale og private grunnskoler som får spesialundervisning (prosent).

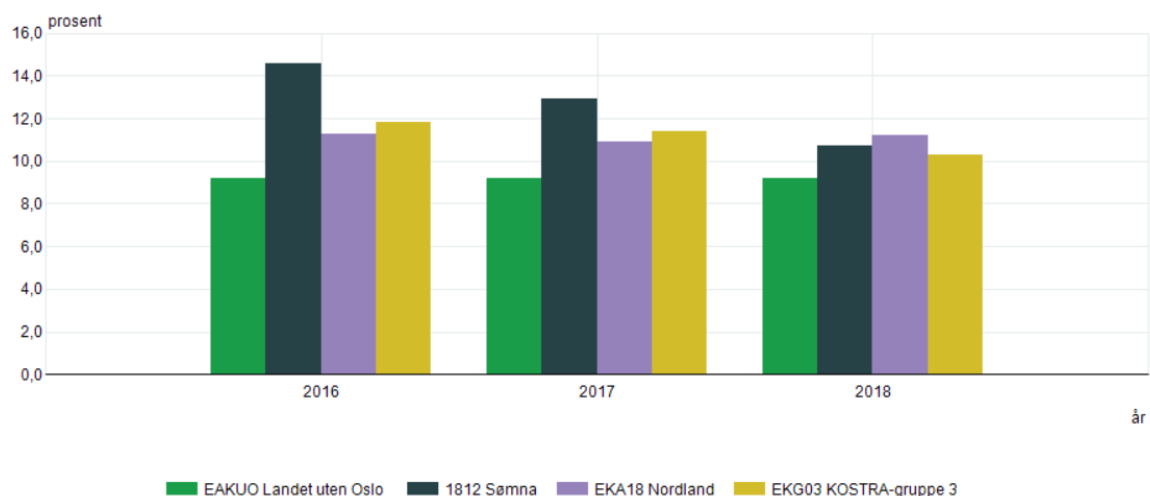
Kilde: Statistisk sentralbyrå

12222: Elever i kommunale og private grunnskoler med spesialundervisning, etter region og år. 1.-4. trinn, Elever i kommunale og private grunnskoler som får spesialundervisning (prosent).

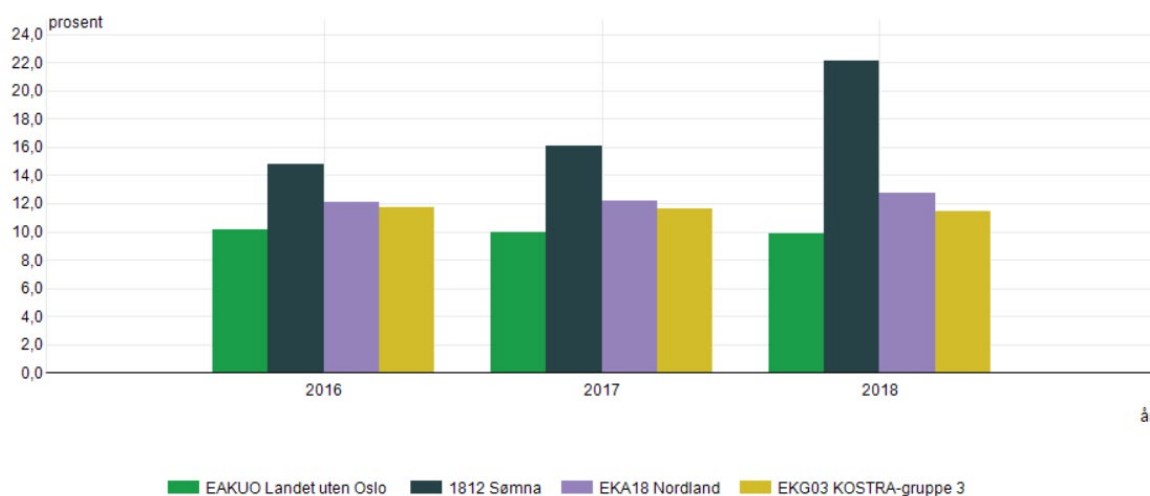
Kilde: Statistisk sentralbyrå

12222: Elever i kommunale og private grunnskoler med spesialundervisning, etter region og år. 5.-7. trinn, Elever i kommunale og private grunnskoler som får spesialundervisning (prosent).

Kilde: Statistisk sentralbyrå

12222: Elever i kommunale og private grunnskoler med spesialundervisning, etter region og år. 8.-10. trinn, Elever i kommunale og private grunnskoler som får spesialundervisning (prosent).

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Spesialundervisning.

Alle søyler her viser at Sømna kommune har mange elever med spesialundervisning. Pr elev er det ikke så mye timer, men det er summen av timer og antall elever som viser at vi ligger høyt.

Vi har tro på en annen modell fra høsten 2019. Vi ønsker en vridning fra enetimer til gruppetimer. Vi ønsker at den hjelpen vi skal gi skal primært gis i klassen/gruppa for at også det sosiale skal kunne ivaretas.

Sømna kommune gir pr i dag skolene gode rammevilkår, men vi må tørre å se på om vi forvalter ressursene på best mulig måte.

En modell med 2-lærer i klassene, først og fremst på kjernefagene norsk, matematikk og engelsk er det vi ønsker å prøve mer ut enn praksis har vært til i dag.

Helt konkret betyr det at hele klassen for eks har engelsk samtidig med 2 lærere i klassen, i stedet for at halve klassen har matematikk og den andre halvdel norsk, med en lærer med hver gruppe.